

**UCHWAŁA NR XXVIII/249/2021
RADY MIASTA I GMINY BUK**

z dnia 27 kwietnia 2021 r.

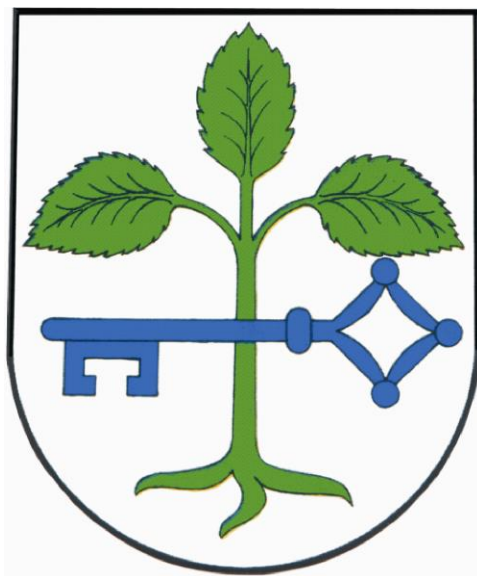
**w sprawie uchwalenia: Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021 -
2024 z perspektywą do roku 2028.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), Rada Miasta i Gminy Buk uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Buk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021–2024 z perspektywą do roku 2028

Zespół pod kierunkiem
dr Jacka Kurzawy

Poznań 2021 r.

**BBF Sp. z o.o.
ul. Dąbrowskiego 461
60-451 Poznań**

Spis treści

1	Wstęp.....	5
1.1	Podstawa prawna opracowania.....	5
1.2	Założenia do programu ochrony środowiska.....	6
1.2.1	Podstawowe zasady tworzenia programów ochrony środowiska.....	6
1.2.1.1	Włączenie interesariuszy w proces opracowania Programu – powołanie grupy roboczej.....	7
1.2.1.2	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	7
1.2.1.3	Metodyka opracowania programu.....	7
1.2.1.4	Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie.....	8
1.2.1.5	Obszary interwencji programów ochrony środowiska.....	8
1.2.1.6	Monitoring realizacji programu	9
1.2.1.7	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska	11
2	Streszczenie.....	12
3	Ocena stanu środowiska	14
3.1	Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	16
3.2	Zagrożenia hałasem	48
3.3	Pola elektromagnetyczne	55
3.4	Gospodarowanie wodami	61
3.5	Gospodarka wodno-ściekowa.....	69
3.6	Zasoby geologiczne.....	83
3.7	Gleby.....	88
3.8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	95
3.9	Zasoby przyrodnicze	101
3.10	Zagrożenia poważnymi awariami.....	115
4	Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	121
5	System realizacji programu ochrony środowiska	131
5.1	Współpraca z interesariuszami i opracowanie treści Programu	131
5.2	Zarządzanie Programem	131
5.3	Monitoring i ewaluacja Programu.....	133
5.4	Aktualizacja Programu i okresowa sprawozdawczość z jego realizacji	135
6	Spis tabel	136
7	Spis rycin	138
8	Spis załączników	139

Wykaz skrótów

ARiMR – Wielkopolski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BEiŚ – Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko
EOG – Europejski Obszar Gospodarczy
GIOŚ - Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie
GUS – Główny Urząd Statystyczny
GZWP – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych
IŚ – Inspekcja Środowiska
JCWP – jednolite części wód powierzchniowych
JCWPd – jednolite części wód podziemnych
LP – Lasy Państwowe
MPZP – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
MŚ – Ministerstwo Środowiska
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie
OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu
OSN – obszary narażone na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych
OZE – odnawialne źródła energii
PGN – Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta i Gminy Buk
PMŚ - Państwowy Monitoring Środowiska
POLiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POŚ – Program Ochrony Środowiska
POŚ 2017-2020 – Program ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024
POŚ Powiatowy – Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2016-2020
ppk – punkt pomiarowo-kontrolny
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
UE – Unia Europejska
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
WIOŚ w Poznaniu – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu
WODR – Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
WPF – Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta i Gminy Buk na lata 2016-2022
WPGO – Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym
WPOŚ – Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020
WPRiM – Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w latach 2019-2024 dla Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku
Wytyczne – Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (Ministerstwo Środowiska, 2015)
ZGK Sp. z o.o. w Buku - Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku
ZM GOAP – Związek Międzygminny Gospodarki Odpadami Aglomeracji Poznańskiej

1 Wstęp

1.1 Podstawa prawna opracowania

Kluczowym celem polityki ochrony środowiska jest stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2019 poz. 1295 i 2020), a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Dla rozwoju kraju, ważnym punktem odniesienia jest perspektywa europejska, w tym inicjatywa Europy efektywnie korzystającej z zasobów ujęta w Strategii „Europa 2020”. System zarządzania rozwojem zakłada prowadzenie polityki rozwoju w oparciu o długo- i średniookresową strategię rozwoju kraju, a także 9 strategii zintegrowanych, realizujących cele rozwojowe strategii rozwoju kraju. Kluczowe priorytety w zakresie ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej formułuje „Polityka ekologiczna państwa 2030”.

W celu realizacji polityki ochrony środowiska nałożono na samorządy obowiązek sporządzenia Programu Ochrony Środowiska (Art. 17.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - tj. Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zmianami) cyt. *„Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa”*.

Zatem obowiązujące w Polsce Prawo ochrony środowiska nakłada wprost na samorządy obowiązek sporządzenia programu ochrony środowiska przyjmowanego do realizacji w drodze uchwały cyt. *„Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy”*.

Ustawowy obowiązek jest formalną przesłanką dla utworzenia niniejszego Programu Ochrony Środowiska. Istnieją również przesłanki funkcjonalne, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju.

Organ wykonawczy gminy jest ustawowo zobligowany do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska przy uwzględnieniu celów zawartych w strategiach, programach i dokumentach programowych (art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – t.j. Dz. U. 2020 poz. 1219 ze zm.).

Projekt programu opiniuje organ wykonawczy powiatu, a uchwała rada gminy (art. 17 ust. 2 pkt 3 wyżej cytowanej ustawy). Z wykonania programu organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie gminy. Są one następnie przekazywane przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu (art. 18 ust. 2 i 3 wyżej cytowanej ustawy).

Przedmiotowe opracowanie pn.: „Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028”, stanowi kolejną aktualizację gminnego Programu ochrony środowiska. Obejmuje okres czterech lat i uwzględnia działania na kolejne cztery lata. Jest dokumentem kompleksowo traktującym zadania ochrony środowiska poprzez określone priorytety i najistotniejsze kierunki działań.

Niniejsza aktualizacja Programu ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk została opracowana na podstawie umowy nr IP.602.2.2020 zawartej w Buku pomiędzy Miastem i Gminą Buk a BBF Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu.

1.2 Założenia do programu ochrony środowiska

Ustawa Prawo ochrony środowiska (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. tj. Dz. U. 2020 poz. 1219 ze zm.) w oparciu o kolejne nowelizacje określa sposób realizacji krajowej polityki ochrony środowiska definiując to jako zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 opracowany został zgodnie z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” opracowanymi przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 r. (dalej „Wytyczne”). Niniejszy Program stanowi podstawowe narzędzie do realizacji zadań w zakresie ochrony środowiska na poziomie gminnym. Efektem jego realizacji będzie utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego lub jego poprawa, a także wdrożenie efektywnego zarządzania środowiskiem na terenie gminy.

Dokumentacja nadal będzie miał formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku kolejnych zmian wymagań prawnych, pojawiania się nowych zadań inwestycyjnych, pojawiania się nowych obowiązków, bądź zmiany zakresu lub terminów realizacji przedsięwzięć przedstawionych w tym Programie – dokument będzie aktualizowany cyklicznie, nie rzadziej niż co 4 lata. Jednak w przypadku zaistnienia nowych okoliczności możliwa jest jego aktualizacja częstsza, ale dotycząca wybranych zagadnień rzeczowych bądź dostosowania listy planowanych do realizacji zadań. Program ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk pozostaje w ścisłej relacji z dokumentami nadrzędnymi, jak i strategicznymi gminy.

Planuje się, że zarządzanie Programem będzie realizowane z wyników monitorowania procesów zachodzących w kwalifikowanych obszarach analizy.

1.2.1 Podstawowe zasady tworzenia programów ochrony środowiska

Ministerstwo Środowiska, w celu ujednolicenia zakresu oraz formy dokumentacji, zaproponowało następującą strukturę Programów ochrony środowiska:

1. Spis treści
2. Wykaz skrótów
3. Wstęp
4. Streszczenie
5. Ocena stanu środowiska
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie
7. System realizacji programu ochrony środowiska
8. Spis tabel
9. Spis map
10. Spis rycin
11. Spis załączników
12. Załączniki do programu ochrony środowiska

Zgodnie z Wytycznymi ocenę stanu środowiska należy przedstawić z podziałem na dziesięć obszarów interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami.

W ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: (I) adaptację do zmian klimatu, (II) nadzwyczajne zagrożenia środowiska, (III) działania edukacyjne oraz (IV) monitoring środowiska. Ocena stanu środowiska powinna zostać uzupełniona o prognozę stanu środowiska na lata obowiązywania POŚ.

Podejście takie wskazujące działania samorządów jako właściwego do podjęcia interwencji, a nie jako organizatora i koordynatora działań, pokazuje o odmiennym podejściu do zagadnień związanych z ochroną środowiska.

Streszczenie powinno być zrozumiałe dla każdego odbiorcy i opracowane w języku niespecjalistycznym.

1.2.1.1 Włączenie interesariuszy w proces opracowania Programu – powołanie grupy roboczej

Organ wykonawczy danej jednostki samorządowej poddaje projekt POŚ procedurze opiniowania oraz konsultacji społecznych. Interesariusze, w tym służby i inspekcje działające na terenie danej gminy, powinni zostać włączeni w prace nad przygotowaniem POŚ na możliwie najwcześniejszym etapie. W tym celu rekomendowane jest powołanie grupy roboczej.

1.2.1.2 Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

W ocenie prezentowanej przez autorów Wytycznych wymóg przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika wprost z przepisów Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2021 poz. 247).

Jednak organ opracowujący projekt dokumentu oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Zatem istotnym jest identyfikacja czy program będzie stanowił ramy dla przyszłych przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, które nie stanowią kontynuacji zadań już realizowanych oraz w szczególności czy wykraczają poza teren gminy.

1.2.1.3 Metodyka opracowania programu

Przy tworzeniu POŚ zalecono zastosowanie modelu „siły sprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja” (D-P-S-I-R), który został opracowany przez OECD i rozwinięty przez Europejską Agencję Środowiska. Polega on na opisanu następujących elementów:

- siły sprawcze (D, driving forces) np. warunki społeczno-gospodarcze, demograficzne, meteorologiczne, hydrologiczne, napływy transgraniczne,
- presje (P, pressures) wywierane przez powyższe warunki, np. emisje zanieczyszczeń,
- stan (S, state) czyli zastana jakość środowiska,
- wpływ (I, impact) stanu środowiska np. na zdrowie, życie społeczne,
- gospodarcze,
- reakcja/odpowiedź (R, response) poprzez tworzone polityki, programy, plany.

Polityki, programy i plany mają wpływ na wszystkie wcześniejsze elementy, czyli na siły sprawcze, presje, stan i wpływ.

Zgodnie z modelem D-P-S-I-R zjawiska społeczne i gospodarcze (D) prowadzą do wywierania presji (P) na środowisko. W konsekwencji, zmianie ulega stan środowiska (S). Środowisko ma bezpośredni wpływ (I) na zdrowie ludzi, na ekosystemy oraz na gospodarkę. Wpływ ten wyzwala z kolei społeczną i polityczną reakcję (R), która kształtuje pośrednio lub bezpośrednio poszczególne elementy modelu. W modelu D-P-S-I-R niewystarczający jest opis stanu środowiska. Opis powinien zostać uzupełniony o przedstawienie, jakie są przyczyny takiego stanu oraz jak środowisko wpływa na życie gospodarcze i społeczne oraz na decyzje polityczne.

1.2.1.4 Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

Cele, kierunki interwencji i zadania powinny wynikać z zaprezentowanej w programie oceny stanu środowiska natomiast harmonogram rzeczowo-finansowy (z uwzględnieniem środków UE, EOG, NFOŚiGW, WFOŚiGW i in.) powinien uwzględniać rozróżnienie dla zadań własnych samorządu opracowującego POŚ i zadań monitorowanych.

Propozycje celów, kierunków interwencji oraz zadań powinny wynikać m.in. ze zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji - pomocna jest analiza SWOT ale również rekomendacje innych dokumentów planistycznych. Wymagane jest, aby zadania podejmowane na szczeblu samorządowym przyczyniały się do osiągnięcia krajowych celów zapisanych w dokumentach strategicznych i programowych. Analogicznie, powiatowe POŚ powinny uwzględniać cele wojewódzkie, a gminne POŚ cele powiatowe.

Przy określaniu celów i zadań należy wykorzystać efekt synergii, tj. w taki sposób projektować instrumenty, działania i kierunki interwencji, aby służyły osiągnięciu więcej niż jednego celu.

Jako przykład wskazywane są działania na rzecz rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, które powinny uwzględniać zarówno kwestie ochrony klimatu, jak również ochronę jakości powietrza i efektywność energetyczną. Odnośnie do kwestii finansowania zadań, należy przedstawić kompletną informację na temat instrumentów finansowych pozostających w dyspozycji samorządu, przewidywanych potrzeb finansowych w odniesieniu do poszczególnych zadań, źródeł finansowania oraz na temat możliwych zagrożeń w zapewnieniu finansowania poszczególnych przedsięwzięć.

Wzory tabel do opisu celów, kierunków interwencji i zadań, jak również do prezentacji harmonogramu realizacji zadań własnych i monitorowanych oraz sposobu ich finansowania zostały zawarte w „Wytycznych”.

1.2.1.5 Obszary interwencji programów ochrony środowiska

Program powinien określać cele, kierunki interwencji i zadania, ich harmonogram oraz środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Jako bardzo istotne należy uznać poprawne określenie celów i przypisanie im wskaźników dzięki czemu POŚ ma możliwość identyfikacji obszarów wymagających pilnego podjęcia działań w celu poprawy stanu środowiska oraz umożliwia skierowanie do tych obszarów największego finansowania.

Powiaty i gminy w swoich POŚ powinny ująć wszystkie obszary interwencji, w których prowadzone są działania na szczeblu danego samorządu przez różne podmioty (nie tylko jednostki powiatowe lub gminne, lecz również przykładowo przez podmioty prywatne lub podlegające bezpośrednio organom centralnym). Uwzględnione obszary interwencji powinny uwzględniać zagadnienia horyzontalne (przekrojowe, dotyczące wszystkich dziedzin), tj.: (I)

adaptację do zmian klimatu, (II) nadzwyczajne zagrożenia środowiska, (III) działania edukacyjne, (IV) monitoring środowiska.

Przewidziane obszary interwencji to:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza,
2. Zagrożenia hałasem,
3. Pola elektromagnetyczne,
4. Gospodarowanie wodami,
5. Gospodarka wodno-ściekowa,
6. Zasoby geologiczne,
7. Gleby,
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
9. Zasoby przyrodnicze,
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Szczegółowy opis obszarów interwencji przewiduje w ujęciu tabelarycznym charakterystykę: obszaru interwencji, cele/kierunki/zadania oraz uwagi i ewentualne komentarze.

1.2.1.6 Monitoring realizacji programu

Województwa, powiaty i gminy powinny przypisać do swoich celów wskaźniki. Wskaźnikiem nazywamy takie liczbowe przedstawienie stanu lub tendencji, które określa w sposób mierzalny wpływ podejmowanych działań na środowisko. Wskaźniki powinny zostać sformułowane w taki sposób, aby umożliwiały określenie postępu realizacji zadań. Wskaźniki mają ponadto być narzędziem oceny realizacji programu w momencie przygotowywania raportów z jego wykonania.

W „Wytycznych” zaprezentowano przykładowe wskaźniki z BEiŚ, POliŚ i planu działalności Ministra Środowiska.

W celu umożliwienia porównywania efektów realizacji POŚ MŚ przygotowało listę najważniejszych wskaźników do uwzględnienia przez województwa. Lista ta nie ma charakteru zamkniętego, województwa powinny przyjąć dodatkowe wskaźniki

Optymalnym byłoby określenie w wytycznych listy wskaźników stałych, niejako obowiązkowych oraz wskaźników fakultatywnych zgodnie ze specyfiką obszaru, dla którego opracowywany jest POŚ. Niestety nie zostało to dotychczas opracowane i przeniesiono tą inicjatywę na poziom województwa i powiatu.

Możliwe jest uwzględnianie w programie wskaźników z raportów o stanie środowiska, przygotowywanych przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska. Programy nie powinny uwzględniać wskaźników, które są możliwe do osiągnięcia tylko na poziomie krajowym (np. liczba polskich technologii środowiskowych zweryfikowanych w ramach systemu ETV – Europejski System Weryfikacji Technologii Środowiskowych).

Minister Środowiska zarekomendował, aby województwa przygotowały listę rekomendowanych wskaźników dla powiatów, a powiaty dla gmin. Powiaty i gminy powinny uwzględnić te wskaźniki w kolejnych aktualizacjach programu.

W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 zaproponowano bardzo ograniczoną listę wskaźników o charakterze odpowiadającej makroskali dokumentacji, których źródłem danych jest głównie GUS i WIOŚ. Stanowi to bardzo bezpieczny sposób monitorowania ale ze względu na sposób funkcjonowania GUS raporty z realizacji Programu Ochrony Środowiska które muszą być opracowywane w cyklach dwuletnich będą miały przynajmniej roczne opóźnienie.

Program Ochrony Środowiska dla powiatu poznańskiego na lata 2016-2020 przyjęty w dniu 29 czerwca 2016 roku uchwałą nr XIX/243/V/2016 nie zawiera w tym zakresie wytycznych ograniczając się do wskaźników w 10 grupach tematycznych przedstawionych w poniższej tabeli. POŚ powiatu poznańskiego określa wskaźniki, jednak nie podaje ani jednostek, ani źródła danych do określenia danego wskaźnika.

Tab. 1-1 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu poznańskiego na lata 2016-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika
KLIMAT I POWIETRZE			
1	ilość wydanych decyzji administracyjnych regulujących poziomy emisji i ograniczających te poziomy	-	-
2	ilość opinii z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	-	-
3	ilość opracowań monitoringowych	-	-
4	zmniejszenie zużycia energii w budynku Starostwa oraz w szkołach i instytucjach na terenie powiatu poznańskiego	-	-
5	ilość przeprowadzonych kontroli	-	-
OCHRONA PRZED HAŁASEM			
6	ilość decyzji ograniczających poziom hałasu	-	-
7	długość wykonanych dróg rowerowych	-	-
8	ilość wydanych opinii z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	-	-
9	ilość przeprowadzonych kontroli	-	-
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE			
10	ilość wpisów do ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	-	-
11	ilość przeprowadzonych kontroli	-	-
GOSPODAROWANIE WODAMI			
12	ilość wydanych pozwoleń wodnoprawnych	-	-
13	ilość podjętych działań przeciwpowodziowych	-	-
14	ilość podjętych działań związanych z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnej szczegółowej	-	-
15	zmniejszenie zużycia wody w budynkach powiatu	-	-
16	ilość wydanych opinii z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	-	-
17	ilość przeprowadzonych kontroli	-	-
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA			
18	długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	-	-
19	ilość przeprowadzonych kontroli	-	-
ZASOBY GEOLOGICZNE I GLEBY			
20	ilość wydanych decyzji dotyczących rekultywacji gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	-	-
21	ilość wydanych koncesji geologicznych	-	-
22	ilość wydanych opinii z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	-	-
23	ilość przeprowadzonych kontroli	-	-
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW			
24	ilość wydanych decyzji z zakresu gospodarki odpadami	-	-

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika
25	ilość unieszkodliwionego azbestu w ramach realizowanego przez powiat programu	-	-
26	ilość zastosowanych form informacji o sposobach prawidłowego postępowania z odpadami	-	-
27	ilość szkół zaangażowanych w działania proekologiczne (np. „Sprzątanie świata”)	-	-
28	ilość przeprowadzonych kontroli	-	-
ZASOBY PRZYRODNICZE I OCHRONA LASÓW			
29	ilość odstrzelonych lisów i jeleni	-	-
30	ilość zwierząt wprowadzonych do środowiska na podstawie Programu odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników	-	-
31	powierzchnia obszarów objętych uproszczonym planem urządzania lasu	-	-
32	wielkość powierzchni zalesionych	-	-
33	ilość wydanych opinii z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	-	-
34	ilość przeprowadzonych kontroli	-	-
EDUKACJA EKOLOGICZNA			
35	ilość uczestników konkursów z zakresu ochrony środowiska	-	-
36	ilość zorganizowanych szkoleń z zakresu ochrony środowiska	-	-
37	ilość projektów ekologicznych i plastycznych z zakresu ochrony środowiska przeprowadzonych przez szkoły powiatu	-	-
38	ilość przeprowadzonych akcji proekologicznych w szkołach powiatowych	-	-
39	ilość szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	-	-
40	ilość udostępnionych informacji o środowisku	-	-

1.2.1.7 Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska

W obowiązujących Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z 2015 zabrakło wytycznych dotyczących sposobu i metody aktualizowania obowiązujących Programów ochrony środowiska a w szczególności sposobu i zakresu uwzględnienia Raportów z realizacji Programu Ochrony Środowiska w procesie aktualizacji tego dokumentu.

Dlatego też w niniejszej dokumentacji w oparciu o ogólne wymagania metodyczne które zostały zaprezentowane w „Wytycznych” zaproponowano uzupełnienie założeń metodycznych polegające na uwzględnieniu rekomendacji zawarte w Raporcie z realizacji Programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Buk za lata 2017–2018 opracowanym w roku 2019 jako warunku sine qua non dla etapu identyfikacji stanu środowiska na terenie miasta i gminy w kontekście realizacji zadań scharakteryzowanych w Programie.

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Buk za lata 2017–2018 taktować należy jako najbardziej aktualny dokument określający stan realizacji obowiązującego programu ochrony środowiska i punkt odniesienia dla dalszych działań czy to związanych z kontynuacją wcześniej wyznaczonych celów i kierunków czy też związanych z ich korektą czy też zaniechaniem dalszych działań.

2 Streszczenie

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. 2020 poz. 1219 ze zm.) nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą programów ochrony środowiska. Założenia koncepcyjne niniejszego dokumentu oparto na metodyce zaproponowanej w „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z 2015 r. (dalej „Wytyczne”). Obowiązujące „Wytyczne” zmieniają dotychczasowy sposób prezentacji wyznaczonych celów i kierunków a także strukturę „Programu (...)”. Wprowadzają również nową terminologię.

Ze względu na zmianę ustawy Prawo ochrony środowiska, jak i opracowane ww. „Wytyczne” z 2015 r. założono, iż Program będzie spełniał nowe wymagania prawne, jak i zostanie dostosowany do wymogów określonych w „Wytycznych”. Ponadto będzie miał nadal formułę otwartą, co oznacza, że w przypadku kolejnych zmiany wymagań prawnych, pojawiania się nowych problemów, bądź niewykonania niektórych przedsięwzięć w terminach przewidzianych w tym Programie - dokument będzie cyklicznie (co 4 lata) aktualizowany. Program ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk pozostaje w ścisłej relacji z dokumentami nadrzędnymi oraz strategicznymi gminy.

W rozdziale 3 dokonano oceny stanu istniejącego opierając się w dużej mierze o dane z „Raportu o stanie dla Miasta i Gminy Buk za lata 2017 - 2020”. Wyróżniono i przeanalizowano 10 obszarów interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza,
2. Zagrożenia hałasem,
3. Pola elektromagnetyczne,
4. Gospodarowanie wodami,
5. Gospodarka wodno-ściekowa,
6. Zasoby geologiczne,
7. Gleby,
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
9. Zasoby przyrodnicze,
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

W ramach każdego z ww. obszaru uwzględniono zagadnienia horyzontalne takie jak adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

Ocena stanu środowiska została również zgodnie z „Wytycznymi” uzupełniona o prognozę stanu środowiska na lata obowiązywania niniejszego Programu.

Podsumowaniem każdego analizowanego obszaru interwencji jest analiza SWOT. Analiza ta prezentuje zidentyfikowane czynniki wewnętrzne: silne strony (S – strenghts), słabe strony (W – weaknesses) oraz czynniki zewnętrzne: szanse (O – opportunities) i zagrożenia (T – threats), które mają, albo mogą mieć wpływ na realizację w mieście i gminie zadań w zakresie poszczególnych obszarów i kierunków interwencji. Wyniki analizy SWOT stanowią podstawę do wskazania planowanych działań w zakresie szeroko rozumianej ochrony środowiska w Mieście i Gminie Buk. Silne strony i szanse są czynnikami sprzyjającymi realizacji Programu, natomiast słabe strony oraz zagrożenia wpływają na ryzyko niepowodzenia konkretnych zadań, bądź całego Programu. W związku z tym, zaplanowane zadania koncentrują się na wykorzystaniu szans i mocnych stron, przy jednoczesnym nacisku na minimalizację zagrożeń.

Analiza SWOT pozwoliła uporządkować informacje zgromadzone m.in. w wyniku analizy stanu aktualnego środowiska Miasta i Gminy Buk oraz inne dane i materiały zebrane w trakcie prac nad Programem. Cztery grupy czynników poddano analizie wzajemnych powiązań. Dokonano analizy mocnych stron pod kątem wykorzystania szans i niwelowania zagrożeń oraz słabych stron pod kątem ograniczenia możliwości wykorzystania szans i ewentualnego potęgowania zagrożeń. Stanowią one podstawę sformułowanych celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Dokonując oceny stanu środowiska na terenie Miasta i Gminy Buk syntetycznie opisane zostały uwarunkowania wewnętrzne (z terenu miasta i gminy) i zewnętrzne (z terenów sąsiednich) mających wpływ na stan środowiska. Dalej uwzględniono najważniejsze problemy związane z danym obszarem interwencji i uwzględniono najważniejsze sukcesy na terenie miasta i gminy.

W rozdziale 4 przedstawiono w formie tabelarycznej wyznaczone cele programu ochrony środowiska oraz przypisane im wcześniej wspomniane wskaźniki i kierunki interwencji. Zastosowane wskaźniki powinny być tak skonstruowane, aby w łatwy i skuteczny sposób określały postępy realizacji zadań i być narzędziem oceny realizacji Programu ochrony środowiska na etapie raportu. Zadania wyznaczone w ramach poszczególnych kierunków interwencji przedstawiono w załączniku nr 1. Ponadto, opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy zaprezentowany w załączniku nr 2, w którym uwzględniono wykorzystanie środków finansowych UE, EOG, NFOŚiGW, WFOŚiGW i in.), łącznie dla zadań własnych samorządu opracowującego POŚ i zadań monitorowanych.

W rozdziale 5 przedstawiono proces realizacji programu ochrony środowiska, na który składają się takie elementy jak:

- współpraca z interesariuszami i opracowanie treści Programu,
- zarządzanie Programem,
- monitoring i ewaluacja Programu,
- aktualizacja Programu i okresowa sprawozdawczość z jego realizacji.

3 Ocena stanu środowiska

Miasto i Gmina Buk leży w najbardziej wysuniętej na zachód części ziemskiego powiatu poznańskiego w województwie wielkopolskim (Ryc. 3-1). Graniczy z: gm. Dopiewo, gm. Stęszew i gm. Tarnowo Podgórne (powiat poznański), gm. Granowo (powiat grodziski), gm. Opalenica (powiat nowotomyski), gm. Duszniki (powiat szamotulski). Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski opracowanym przez J. Kondrackiego i zmodyfikowanym w 2018 r. (m.in. przez J. Solon, A. Richling i W. Ziaja) Miasto i Gmina Buk znajduje się na obszarze makroregionu - Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu - Wysoczyzna Grodziska (Ryc. 3-2).

Ryc. 3-1 Lokalizacja Miasta i Gminy Buk

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 3-2 Lokalizacja Miasta i Gminy Buk na tle podziału fizyczno-geograficznego

Źródło: opracowanie własne

Łączna powierzchnia Miasta i Gminy wynosi ok. 90,6 km², co stanowi 4,8% powierzchni powiatu. W Mieście i Gminie zameldowanych jest łącznie 12 552 osób (liczba osób zameldowanych na stałe z dn. 31.10.2020 r.), z czego w samym Mieście Buku jest 5 794. Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco (liczba osób zameldowanych na stałe stan z dn. 31.10.2020 r.):

- Cieśle – 64 osób,
- Dakowy Suche – 429 osób,
- Dobieżyn – 1 330 osób,
- Dobra – 74 osób,
- Kalwy – 182 osób,
- Niepruszewo – 1 486 osób,
- Otusz – 476 osób,
- Pawłówko – 26 osób,
- Szewce – 637 osób,
- Szewce Zgoda – 135 osób,
- Sznyfin – 153 osób,
- Wielka Wieś – 1 343 osób,
- Wiktorowo – 65 osób,
- Wygoda – 59 osób,
- Wysoczka – 204 osób,
- Żegowo – 95 osób.

Buk położony jest w odległości ok. 330 km od Warszawy, ok. 250 km od Berlina, ok. 160 km od przejścia granicznego w Świecku i 21 km od międzynarodowego portu lotniczego "Ławica" w Poznaniu oraz ok. 28 km od terenów Międzynarodowych Targów Poznańskich. Ponadto ze względu na lokalizację w sąsiedztwie Poznania, w szczególności przy węźle komunikacyjnym autostrady A2, jest niezwykle atrakcyjny pod względem gospodarczym.

Głównym bogactwem Gminy nie są zasoby przyrodnicze, ale potencjał wynikający z bardzo korzystnego położenia. Zasoby przyrodnicze, w tym lasy, są ubogie.

Teren Miasta i Gminy Buk stanowi atrakcyjne miejsce dla różnorodnych form inwestycji (np. utworzony Park Przemysłowy Buk we wsi Niepruszewo, tereny inwestycyjne w Buku, położone na obrzeżach Miasta na przedłużeniu ul. Lipowej, z bezpośrednim sąsiedztwem międzynarodowej linii kolejowej E20 wraz z bocznicą towarową oraz dworcem osobowym). Region gminy jest godny uwagi również ze względu na walory turystyczne w okolicach jeziora Niepruszewskiego. Położenie w sąsiedztwie miasta Poznania spowodowało, iż w okolicach jeziora Niepruszewskiego wykształciły się ośrodki letniskowe z charakterystyczną bazą pobytową. Nad jeziorem Niepruszewskim w sezonie letnim działa kąpielisko oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego, ponadto zlokalizowano tu ogólnodostępny Park Leśny wraz z parkingiem. Za obszar atrakcyjny pod względem turystycznym uznać należy historyczne centrum Miasta Buk. Teren Gminy znakomicie nadaje się do turystyki pieszej i rowerowej oraz aktywnego wypoczynku. W ostatnich latach powstały boiska sportowe w Niepruszewie i Dobieżyńie oraz korty tenisowe w Buku oraz siłownie zewnętrzne.

Gmina posiada duże możliwości pozyskania wsparcia finansowego ze środków UE na lata 2021 – 2027 dla rozwoju wsi i obszarów wiejskich oraz sektora rolno – spożywczego. Ze względu na niskie wskaźniki ekonomiczne w regionie, firmy zlokalizowane w powiecie mają dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji rozwojowych w postaci: dotacji, niskoprocentowych kredytów i pożyczek. Nowe działania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) będą koncentrowały się na wspieraniu rozwoju sektora rolno-spożywczego oraz ocenie jego oddziaływania na klimat i środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem ich ochrony.

3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Warunki klimatyczne

Miasto i Gmina Buk znajdują się w środkowej dzielnicy klimatycznej Wielkopolski. Charakteryzuje je:

- przewaga wpływów oceanicznych,
- mała roczna amplituda temperatury powietrza wczesna, wiosna, długie lato oraz krótka, łagodna zima z nietrwałą pokrywą śnieżną,
- okres wegetacyjny trwający ok. 220 dni, zaliczany do najdłuższych w Polsce
- średnia roczna temperatura powietrza + 8,0°C,
- średnia roczna wilgotność względna powietrza 78%,
- średnie roczne opady 538 mm,
- średnia roczna prędkość wiatru 4,0 m/s.

Nie tylko w Buku, ale i w całej Polsce obserwowany jest wzrost temperatury powietrza, we wszystkich porach roku, z tym, że zdecydowanie silniejszy jest w zimie, a słabszy w lecie. Zauważalny wzrost temperatur ekstremalnych ma miejsce od 1981 r. Według dostępnych analiz w wieloleciu 1971-2000 sumy opadów nie uległy istotnym

zmianom. W okresie tym charakteryzowały się jednak znaczną zmiennością z roku na rok – występowaniem bardziej i mniej wilgotnych okresów w krótkich odstępach czasu.

Największy wpływ na warunki klimatyczne wywierają zjawiska ekstremalne, których obecne nasilenie się zauważalnie zmienia dynamikę cech klimatu w kraju. Wśród zjawisk termicznych niekorzystnych i uciążliwych dla ludności, środowiska i gospodarki należy wymienić pojawianie się dotkliwych fal upałów (ciągi dni z maksymalną temperaturą dobową powietrza $\geq 30^{\circ}\text{C}$ utrzymującą się przez co najmniej 3 dni) i dni upalnych (z temperaturą maksymalną $\geq 30^{\circ}\text{C}$). Obserwuje się również tendencje spadkowe liczby dni mroźnych i bardzo mroźnych.

Zmiany zaistniały także w strukturze opadów. Zaobserwowano m. in. wzrost liczby dni z opadem o dużym natężeniu (opad dobowy ≥ 50 mm) oraz wydłużający się okres bezdeszczowy. Niemniej jednak należy zauważyć, że okresowe pojawianie się susz jest cechą charakterystyczną klimatu Polski.

Powietrze atmosferyczne

Jednym z podstawowych czynników kształtującym jakość powietrza atmosferycznego jest emisja zorganizowana i niezorganizowana wywołana działalnością człowieka.

Wyznacza się trzy główne źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery:

- punktowe – duże zakłady przemysłowe emitujące pyły, dwutlenku siarki, tlenku azotu, tlenku węgla, metale ciężkie,
- powierzchniowe (rozproszone) – są to paleniska domowe, lokalne kotłownie, niewielkie zakłady przemysłowe emitujące głównie pyły, dwutlenek siarki;
- liniowe – głównie zanieczyszczenia komunikacyjne odpowiedzialne za emisję tlenków azotu, tlenków węgla, węglowodorów aromatycznych, metali ciężkich (dawniej głównie ołowiu z etyliny, obecnie platyny, palladu i rodu z katalizatorów samochodowych).

Według danych zawartych w Planie gospodarki niskoemisyjnej Miasta i Gminy Buk na analizowanym terenie występuje problem niskiej emisji. Wynika on głównie z istnienia niskoefektywnych źródeł ciepła z lokalnych kotłowni i palenisk, emisji zanieczyszczeń pochodzących z lokalnych zakładów wytwórczych i usługowych oraz emisji zanieczyszczeń z pojazdów samochodowych. Na wielkość emisji wpływa m. in. sprawność kotłów grzewczych, rodzaj używanego paliwa oraz niedoskonałość procesu spalania. Zanieczyszczenia emitowane przez kotłownie węglowe domów mieszkalnych, powodują znaczące zanieczyszczenie środowiska zwłaszcza w okresie grzewczym w zakresie stężeń najbardziej szkodliwych związków tj. dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, pyłów, węglowodorów, sadzy i benzopirenu.

Niezorganizowanym źródłem emisji zanieczyszczeń jest emisja komunikacyjna, która najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg. Przez teren Miasta i Gminy Buk przebiegają następujące drogi:

- autostrada A2 Niemcy - Warszawa
- droga wojewódzka nr 306 Lipnica – Wilczyna – Buk – Stęszew – Nowe Dymaczewo,
- droga wojewódzka nr 307 Poznań – Buk – Opalenica – Bukowiec.

Ponadto na terenie Miasta i Gminy Buk występują liczne drogi powiatowe i gminne. Miasto posiada obwodnicę (całkowita długość - 3,8 km), która tworzy ciąg drogi wojewódzkiej nr 307.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są: tlenek i dwutlenek węgla, tlenek azotu, dwutlenek siarki, węglowodory, pyły. Wielkości zanieczyszczeń emitowanych przez komunikację są trudne do określenia, ponieważ wpływa na nią kilka czynników, m. in.: stan nawierzchni drogi, długość trasy komunikacyjnej, ilość poruszających się pojazdów, stan techniczny samochodów, jakość spalanego paliwa. Zanieczyszczenia komunikacyjne są dobowo i sezonowo zmienne.

Transport wiąże się z ryzykiem powstania istotnego zagrożenia dla środowiska wynikającego z właściwości przewożonych ładunków, którymi mogą być ze względu na swoje właściwości chemiczne, fizyczne lub biologiczne materiały niebezpieczne. Na skutek wypadków komunikacyjnych czy awarii mogą się przedostać w sposób niezorganizowany do środowiska. Szczególnie niebezpieczny w tym zakresie jest ruch tranzytowy (autostrada A2).

Transport zbiorowy na terenie Gminy jest realizowany w oparciu o połączenia PKS oraz prywatnych przewoźników.

Na terenie Miasta i Gminy Buk długość czynnej sieci gazowej wynosi 116 639 m (stan na 31.12.2019 r.). W 2019 r. było 1 707 szt. czynnych przyłączy do sieci gazowej. Z sieci gazowej usytuowanej na terenie Miasta i Gminy w 2019 r. korzystało 2 156 gospodarstw domowych. W gminie dominuje indywidualny system ogrzewania domów. Istnieją kotłownie przy budynkach mieszkalnych (kotłownie węglowe, gazowe, olejowe, wykorzystujące energię odnawialną) oraz kotłownie przyzakładowe. Na terenie Gminy działa kotłownia zbiorcza zasilająca bloki przy ulicach: Dobieżyńskiej, Sokoła, Dworcowej, Ośrodek Sportu i Rekreacji przy ul. Szarych Szeregów oraz Gimnazjum im. płk. Kazimierza Zenktelea przy ul. Szarych Szeregów. Stale wzrasta odsetek mieszkań posiadających systemy centralnego ogrzewania.

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie Miasta i Gminy Buk realizowana jest m.in. poprzez dofinansowanie do wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła. Powyższe umożliwia podjęta przez Radę Miasta i Gminy Buk Uchwała Nr XXXVII/1259/2017 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła. W 2017 r. z dotacji skorzystało 18 gospodarstw domowych, w 2018 r. 40, w 2019 r. 36 gospodarstw domowych, natomiast w 2020 r. z dotacji skorzystało 51 gospodarstw domowych, w tym 1 umowa obejmuje 9 lokali mieszkaniowych (szczegółowe rozliczenie dotacji nastąpi na koniec roku). W 2018 r. mieszkańcy mogli ubiegać się także o dofinansowanie na likwidację pieców węglowych (i opalanych innym paliwem stałym) oraz ich zamianę na ogrzewanie proekologiczne, w ramach naboru wniosków przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu. Ponadto od jesieni 2018 r. mieszkańcy mogli składać wnioski do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu o dotację lub dofinansowanie do inwestycji, które poprawią efektywność energetyczną swoich budynków (dotacje na wymianę pieca, ocieplenie budynku - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, dachu lub stropu, podłączenie do sieci gazowej lub zainstalowanie paneli fotowoltaicznych).

Miasto i Gmina Buk wspólnie ze Stowarzyszeniem Metropolia Poznań, którego jest członkiem uczestniczyła w programie „Czyste Powietrze”.

W przedmiocie sprawy Stowarzyszenie Metropolia Poznań aktywnie włączyło się w walkę z problemem smogu, który ma uświadomić problem zanieczyszczenia powietrza. Z tego względu Stowarzyszenie włączyło się w realizację Programu priorytetowego „Czyste Powietrze” m.in. poprzez pomoc doradczą dla mieszkańców Metropolii Poznań. Program przewiduje dofinansowania m.in. na:

- a) wymianę starych źródeł ciepła (pieców i kotłów na paliwa stałe) oraz zakup i montaż nowych źródeł ciepła, spełniających wymagania programu,
- b) docieplenie przegród budynku,

- c) wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- d) instalację odnawialnych źródeł energii (kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznej),
- e) montaż wentylacji mechanicznej z odzyskaniem ciepła.

W ramach pomocy doradczej przedstawiciele Stowarzyszenia oferują pomoc przy sporządzaniu wniosku o dofinansowanie ww. przedsięwzięć oraz przedstawienie szczegółowych informacji o programie „Czyste Powietrze”. W związku z powyższym w wyniku nawiązanej współpracy mieszkańcy Miasta i Gminy Buk mają możliwość skorzystania z pomocy konsultanta w tym zagadnieniu. Konsultacje takie rozpoczęły się od 2019 r. i odbywały się one w Sali Miejskiej w Buku przy ul. Mury 5 w wyznaczone dni. Obecnie ze względu na COVID 19 konsultacje te przeprowadzane są telefonicznie.

W ramach działań związanych z ochroną powietrza na terenie Miasta i Gminy Buk podejmuje się działania w zakresie kontroli nieruchomości pod kątem jakości spalnego paliwa.

Jakość powietrza atmosferycznego

Dla celów oceny jakości powietrza województwo wielkopolskie podzielone zostało na trzy strefy: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz oraz strefa wielkopolska. Miasto i Gmina Buk należy do strefy wielkopolskiej. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są przekazywane zarządowi województwa. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju. Na terenie Miasta i Gminy Buk GIOŚ nie posiada stacji pomiarowej.

Dane pozyskiwane przez GIOŚ wykorzystywane są do sporządzenia bilansów emisji na poziomie wszystkich trzech stref województwa wielkopolskiego, a także do szacowania obszarów przekroczeń standardów jakości powietrza. Ze względu na ten fakt, nie jest możliwe określenie emisji tylko na terenie Miasta i Gminy Buk, lecz bilansu całej strefy wielkopolskiej, do której należy Miasto i Gmina Buk.

Zanieczyszczenie, które uwzględnia się przy ocenie danej strefy pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia to: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ołów, arsen, kadm, nikiel, bezno(a)piren oraz ozon. Natomiast pod kątem ochrony roślin uwzględnia się następujące substancje: dwutlenek siarki, tlenek azotu oraz ozon.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla zanieczyszczeń, w których określa się poziom dopuszczalny:
 - **klasa A** – poziom stężeń zanieczyszczeń nie przekraczający poziomu dopuszczalnego.
Wymagane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
 - **klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczeń powyżej poziomu dopuszczalnego.
Wymagane działania - określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji

w powietrzu, kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.

2. Dla zanieczyszczeń, w których określa się poziom docelowy:

- **klasa A** – poziom stężeń zanieczyszczeń nie przekraczający poziomu docelowego.

Oczekiwane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego.

- **klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczeń powyżej poziomu docelowego.
Oczekiwane działania - dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych, opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu.

3. Dla stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego:

- **klasa D1** – poziom stężeń ozonu nie przekraczający poziomu celu długoterminowego.

Oczekiwane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego.

- **Klasa D2** – poziom stężeń ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego.
Oczekiwane działania - dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

Wyniki oceny strefy wielkopolskiej za rok 2019, w której znajduje się Miasto i Gmina Buk, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- tlenku węgla,
- pyłu PM_{2,5},
- ozonu (poziom docelowy),
- benzenu, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu.

Z kolei ze względu na przekraczanie poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych strefę wielkopolską zaliczono do klasy C. W przypadku ozonu odnosząc się do celu długoterminowego stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej w odniesieniu do najwyższej wartości stężeń 8-godzinnych spośród średnich krocących w roku kalendarzowym. W związku z tym strefa zaliczona została do klasy D2.

Tab. 3-1 Klasy poszczególnych substancji zanieczyszczających powietrze dla strefy wielkopolskiej w 2019 r. z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Klasa ze względu na ochronę zdrowia ludzi											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim (GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, 2020)

Zakwalifikowanie obszaru strefy wielkopolskiej do klasy C, oznacza konieczność podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę stanu jakości powietrza w obszarach przekroczeń dopuszczalnych stężeń. Należy przy tym podkreślić, że klasa C dla strefy wielkopolskiej nie oznacza braku dotrzymania dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń na całym jej obszarze. W związku z tym, zakwalifikowanie do klasy C, nie jest jednoznacznym powodem do podejmowania intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

W 2019 r. dla strefy wielkopolskiej wykonana została także ocena ze względu na ochronę roślin. Przekroczenia stwierdzono wyłącznie dla ozonu zarówno dla poziomu docelowego (klasa C) jaki i dla poziomu celu długoterminowego (klasa D2). Dla pozostałych dwóch substancji zanieczyszczających powietrze (dwutlenek siarki i tlenki azotu) nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych i tym samym strefę wielkopolską zaklasyfikowano do klasy A.

Tab. 3-2 Klasy poszczególnych substancji zanieczyszczających powietrze dla strefy dolnośląskiej w 2019 r. z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Klasa ze względu na ochronę zdrowia ludzi			
	SO ₂	NO _x	O ₃ – wg poziomu docelowego	O ₃ – wg poziomu celu długoterminowego
Strefa dolnośląska	A	A	C	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim (GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, 2020)

Na terenie Miasta i Gminy Buk obowiązuje Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r. (POP), Plan działań krótkoterminowych w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XLV/1033/18 z dnia 23 kwietnia 2018 r. oraz Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr IX/168/19 z dnia 24 czerwca 2019 r.

Raport z POŚ za lata 2017-2020 obejmował obszar interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza, w ramach którego wyznaczono do realizacji 69 zadań. W dalszej części scharakteryzowano efekty realizacji podjętych w latach 2017 i 2018 zadań przyjętych w POS na lata 2017-2020 w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tab. 3-3 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
1	Systematyczna poprawa jakości powietrza na obszarze miejskim	Rozwój systemu ścieżek rowerowych i spacerowych oraz poprawa ich jakości	W	MiGB, Powiat Poznański	Efekt	Zadanie realizowane W 2017 r. została zakończona realizacja budowy ścieżki rowerowo – pieszej oraz montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ścieżki rowerowo-pieszej przy obwodnicy Miasta Buk ul. Jana Pawła II
					Wskaźnik	Liczba wybudowanych ścieżek rowerowych: 1 ścieżka rowerowa Długość wybudowanych ścieżek rowerowych: 28,84 m Długość wybudowanych ścieżek spacerowych: 28,84 m
2		Budowa ścieżki rowerowej o długości 1,6 km Kalwy Niepruszewo (wzdłuż jeziora Niepruszewskiego)	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Liczba wybudowanych ścieżek rowerowych: 0 Długość wybudowanych ścieżek rowerowych: 0
3		Budowa systemów rowerów miejskich, uruchomienie wypożyczalni rowerów	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Liczba wypożyczalni rowerów: 0
4	Utrzymanie jakości powietrza na obecnym poziomie na terenach niezurbanizowanych	Zwiększania udziału transportu zbiorowego w całkowitych przewozach pasażerskich	M	Przewoźnicy	Efekt	Zadanie nierealizowane Zadanie wyznaczone w ramach wskazanego celu nie jest realizowane przez samorząd ze względu na brak zapotrzebowania (mieszkańcy nie wykazują zainteresowania dodatkowymi połączeniami). Transport zbiorowy na terenie miasta i gminy jest wystarczający
					Wskaźnik	Liczba przewoźników oferujących usługi transportowe na terenie Miasta i Gminy Buk a także poza jej granicami: 2 (PKP, PKS) Ilość połączeń kolejowych pomiędzy Miastem i Gminą Buk a Poznaniem: 26
5	Redukcja emisji gazów cieplarnianych i niszczących warstwę ozonową	Promowanie korzystania z istniejących linii kolejowych	M	Przewoźnicy	Efekt	Zadanie realizowane przez przewoźników kolejowych. Sposób realizacji zadania przez samorząd: zamieszczanie informacji na temat komunikacji na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Buk
6		Wsparcie w formie dotacji do wymiany przestarzałych pieców indywidualnych mieszkańców na bardziej efektywne	W/M	MiGB, osoby fizyczne	Efekt	Zadanie realizowane. Rada Miasta i Gminy Buk w dniu 26 września 2017 r. podjęła Uchwałę Nr XXXVII/1259/2017 w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła (Dz. U. Woj. Wlkp. w dn. 2 października 2017 r., poz. 6136)

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
					Wskaźnik	Ilość gospodarstw domowych korzystających z dotacji w roku: 2017: 18 gosp. dom. 2018: 40 gosp. dom.
7		Zmiana sposobu ogrzewania z piecy indywidualnych na centralne ogrzewanie z kotłowni lokalnych	W/M	MiGB, osoby fizyczne	Efekt	Zadanie realizowane Oprócz ww. dotacji mieszkańcy w roku 2018 mogli również ubiegać się o: dofinansowanie na likwidację pieców węglowych (i opalanych innym paliwem stałym) oraz ich zamianę na ogrzewanie proekologiczne, w ramach naboru wniosków przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu, a także wnioski do WFOŚiGW w Poznaniu o dotację lub dofinansowanie do inwestycji, które poprawią efektywność energetyczną budynków np. wymianę stolarki okiennej, drzwiowej, dachu lub stropu, podłączenie do sieci gazowej lub zainstalowanie paneli fotowoltaicznych w ramach programu CZYSTE POWIETRZE
8		Rozbudowa sieci ciepłowniczych	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanych sieci ciepłowniczych: 0 km
9		Wymiana oświetlenia wewnętrznego, sprzętu RTV, ITC i AGD	W/M	Interesariusze PGN, Gmina Buk, Powiat Poznański	Efekt	Zadanie nierealizowane
10		Modernizacja infrastruktury oświetleniowej	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane W roku 2018 dokonano w tym zakresie: -budowy oświetlenia ulicznego ul. Polnej w Szewcach, -budowy oświetlenia drogowego w Wielkiej Wsi ul. Wiśniowa, -projektu technicznego budowy oświetlenia drogowego Nieprusze ul. Leśna.
					Wskaźnik	Ilość wybudowanego oświetlenia: 16 lamp i 6 lamp solarnych
11		Zastosowanie oświetlenia solarnego na obwodnicy miasta Buk	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Ilość zastosowanych lamp solarnych: 0
12		Zastosowanie inteligentnego systemu sterowania oświetleniem ulicznym	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Ilość inteligentnych systemów sterowania oświetleniem ulicznym: 0

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
13		Budowa systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane w zakresie: na stronie internetowej urzędu zamieszczane są ostrzeżenia Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Oddział w Poznaniu alerty pogodowe
14		Rozwój wykorzystania ogniw fotowoltaicznych w systemach hybrydowych do zasilania urządzeń i instalacji infrastruktury drogowej (znaków, świateł ostrzegawczych)	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie realizowane
15					Wskaźnik	Ilość ogniw fotowoltaicznych do zasilania urządzeń i instalacji infrastruktury drogowej: b.d.
16		Wprowadzenie bezpłatnych miejsc parkingowych dla pojazdów niskoemisyjnych	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Ilość powstałych bezpłatnych miejsc parkingowych: 0 szt.
17		Budowa parkingów P&R, B&R, K&R w zakresie węzła przesiadkowego przy linii kolejowej Warszawa – Berlin w miejscowości Buk	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane w 2017 r. w zakresie: wykonania dokumentacji, opracowania metodyki szacowania spadku gazów cieplarnianych oraz opracowanie audytu oświetleniowego
18		Zielone zamówienia publiczne	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Ilość zielonych zamówień publicznych: 0
19		Koordinacja Planowania Przestrzennego	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane
20	Monitoring zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych	W/M	MiGB, Powiat Poznański	Efekt	Zadanie realizowane w zakresie. wykonania audytu energetycznego (ex-ante) dla 5 obiektów który wykazał, że budynki nie spełniają wymagań maksymalnej wartości wskaźnika E sezonowego zapotrzebowania na ciepło do ogrzewania w standardowym sezonie grzewczym, przegrody zewnętrzne mają niską izolacyjność termiczną.	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
21		Wspieranie działań Policji w zakresie remontów lub budowy nowych komisariatów na terenie Powiatu Poznańskiego	M	Powiat Poznański; Partnerzy: Komenda Miejska Policji w Poznaniu, Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	Efekt	Zadanie nierealizowane.
22		Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców o wpływie używanego środka transportu na środowisko	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. Cel jest realizowany przez samorząd, przewoźników transportowych, przedszkola i szkoły. Każdego roku świadomość ekologiczna mieszkańców jest podnoszona. Obserwuje się wzrost zainteresowania mieszkańców korzystaniem w szczególności z rowerów
23	Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu drogowego	Wprowadzenie sprawnego systemu sterowania ruchem ulicznym	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie nierealizowane.
					Wskaźnik	Ilość systemów sterowania ruchem ulicznym: 0
24	Zwiększenie przepustowości ruchu uzyskanej dzięki modernizacji dróg	Prowadzenie działań mających na celu zwiększenie przepustowości i płynności ruchu drogowego	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie realizowane. przez samorząd, a także przez innych zarządców dróg. Odpowiednie rozwiązania projektowe odgrywają ważną rolę w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz pozwalają zwiększyć jego przepustowość i płynność. Wśród realizowanych działań można wymienić m.in. budowę i modernizację dróg, wprowadzanie oświetlenia drogowego i sygnalizacji świetlanych na skrzyżowaniach.
25	Wprowadzanie rozwiązań zmniejszających lub eliminujących wpływ transportu na środowisko	Poprawa stanu technicznego pojazdów i dostosowanie wymagań dotyczących benzyn i oleju napędowego do norm europejskich	M	Właściciele pojazdów, przewoźnicy	Efekt	Zadanie realizowane. przez przewoźników poprzez przeprowadzanie obowiązkowych kontroli stanu technicznego pojazdów
26		Zakup pojazdów niskoemisyjnych: spełniających normy EURO6, zasilanych paliwem alternatywnym	M	Przewoźnicy	Efekt	b.d.

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
27		Modernizacja taboru komunikacji autobusowej, wymiana pojazdów na bardziej „ekologiczne”	M	Przewoźnicy	Efekt	b.d.
28		Rozbudowa taboru transportu publicznego	M	Przewoźnicy	Efekt	Zadanie jest realizowane przez przewoźników.
29		Promocja ecodriving	W/M	MiGB, przewoźnicy	Efekt	Zadanie nierealizowane.
30		Wprowadzanie systemów taryfikacyjnych	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie nierealizowane.
31					Wskaźnik	Ilość systemów taryfikacyjnych: 0
32		Wprowadzanie rozwiązań typu e-urząd	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane.
					Wskaźnik	Liczba jednostek objętych systemem e-PUAP [szt.]: 1
33		Zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla transportu pieszego, rowerowego i komunikacji publicznej	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane.
34		Budowa i modernizacja dróg	W/M	MiGB, Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, Powiat Poznański	Efekt	Zadanie realizowane. przez samorząd a także przez innych zarządców dróg.
35		Poznańska Kolej Metropolitalna. Węzły integracji (ZIT) budowa systemu funkcjonalnych punktów przesiadkowych (wraz z budową ścieżek rowerowych wzdłuż dróg powiatowych)	M	Powiat Poznański, Zarząd Dróg Powiatowych, samorząd gminy, Metropolia Poznań	Efekt	Zadanie realizowane w zakresie: objęcia funkcja gminnego koordynatora ZIT Zadanie to zostało wprowadzone na podstawie podpisanego porozumienia z Stowarzyszeniem Metropolia Poznań w sprawie przekazania dotacji na refinansowanie w latach 2016-2018 kosztów wynagrodzenia osoby pełniącej w Gminie Buk funkcje koordynatora ZIT
36	Monitoring zachowań komunikacyjnych mieszkańców powiatu poznańskiego	M	Powiat Poznański	Efekt	Zadanie nierealizowane.	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
37		Rozbudowa i modernizacja sieci transportu publicznego – kreowanie nowych połączeń	W/M	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego	Efekt	Zadanie nierealizowane.
38		Promocja transportu publicznego na terenie powiatu poznańskiego poprzez tworzenie zintegrowanej platformy internetowej z planerem podróży	W/M	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego	Efekt	Zadanie nierealizowane.
39		Wspomaganie gmin w zakresie wprowadzania nowych form zarządzania transportem publicznym na terenie powiatu poznańskiego	W/M	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego, UMWW	Efekt	Zadanie nierealizowane.
40	Termomodernizacja a budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych	Termomodernizacja i modernizacja energetyczna budynków podlegających miastu i gminie	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. prowadzone były działania związane z ociepleniem budynków publicznych.
					Wskaźnik	Ilość budynków objętych termomodernizacją: 5 Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji: 5615,51 m²
41			Termomodernizacja i modernizacja energetyczna budynków	M	Powiat Poznański, Ośrodki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, socjalne, zdrowotne zarządzane przez Powiat, Metropolia Poznań	Efekt
					Wskaźnik	Ilość budynków objętych termomodernizacją: 5 budynków użyteczności publicznej Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji: 5 132,29m²

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
42	Promowanie działań termomodernizacyjnych wśród mieszkańców gminy	Prowadzenie w możliwie szerokim zakresie prac modernizacyjnych obiektów zarządzanych przez samorząd, a także propagowanie wśród mieszkańców miasta i gminy oraz właścicieli obiektów usługowo-handlowych podejmowanie takich działań	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. j.w.
43		Stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów, budownictwo pasywne	M	Osoby prywatne, przedsiębiorstwa budowlane, deweloperzy	Efekt	Zadanie realizowane.
44	Wymiana nośników ciepła w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych oraz promowanie korzystania z proekologicznych nośników energii	W ramach planu zagospodarowania przestrzennego koordynowanie rozwoju poszczególnych systemów energetycznych i ich zakresów działania w pokrywaniu potrzeb cieplnych miasta w oparciu o zasady określone w aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Buk”	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. W uchwale nr XLI/296/2018 Rady MiG Buk z dnia 30 stycznia 2018 r. ws. mpzp terenu położonego w Buku, pomiędzy ulicami Dobieżyńską i Otuską wprowadzono zapisy nakazujące „stosowanie przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi z dopuszczeniem wprowadzania odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW”; Z kolei w Uchwale nr XXXVII/ 262/2017 Rady MiG Buk z dnia 26 września 2017 r. ws. zmiany mpzp terenów przyległych do obwodnicy miasta Buku (drogi wojewódzkiej Nr 307) na odcinku od ulicy Dworcowej do ulicy Grodzkiej wprowadzono zapisy w zakresie zaopatrzenia w ciepło „energię cieplną należy pozyskiwać przy zastosowaniu paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności”; oraz „dopuszcza się stosowanie ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących źródła odnawialne, w szczególności pompy ciepła, kolektory słoneczne i energię elektryczną”.
45		Prowadzenie współpracy międzygminnej z sąsiednimi gminami mającą na celu poprawę bezpieczeństwa energetycznego gminy a także zmniejszenie niskiej	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. Współpraca międzygminna polega m. in. realizowaniu zadań przyjętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Stowarzyszenia Metropolia Poznań, której Miasto i Gmina Buk jest członkiem. Celem Stowarzyszenia jest m. in. wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego Aglomeracji oraz współpracy gmin i powiatów w tym zakresie

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
		emisji			Wskaźnik	Ilość opracowanych Planów Gospodarki Niskoemisyjnej w latach 2017-2018: 0 (brak konieczności)
46		Prowadzenie działań zmierzających do eliminacji systemów grzewczych zasilanych paliwem tradycyjnym	W/M	MiGB, osoby prywatne	Efekt	Zadanie realizowane. przez samorząd oraz bezpośrednio przez osoby prywatne
					Wskaźnik	Ilość źródeł dofinansowania z których mogli skorzystać mieszkańcy: 3
47		Wprowadzanie ekologicznych nośników energii, w tym wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	W/M	MiGB, osoby prywatne	Efekt	Zadanie realizowane. W 2018 r. na 5 obiektach użyteczności publicznej w ramach termomodernizacji zainstalowano kolektory słoneczne
					Wskaźnik	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE 5 szt.
48		Budowa farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	W/M	MiGB, osoby prywatne	Efekt	Zadanie nierealizowane.
					Wskaźnik	Ilość ferm wiatrowych: 0 Ilość elektrowni OZE: 0
49		Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. Na terenie Miasta i Gminy Buk nie występują żadne duże instalacje odnawialnych źródeł energii. Potencjał energii wiatrowej jest równomiernie rozłożony na całym terenie gminy. Miasto i Gmina Buk nie przewiduje realizacji farm energetyki wiatrowej. Większość mieszkańców jest przeciwko lokalizacji elektrowni wiatrowych z uwagi na spadek wartości nieruchomości. Niemniej jednak przy opracowywaniu mpzp są uwzględniane uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe.
50		Promocja odnawialnych źródeł energii	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane.
51	Edukacja ekologiczna mieszkańców nt. korzystania z proekologicznych nośników energii, unikania spalania odpadów w piecach domowych	W	MiGB/ woj. Wlkp.	Efekt	Zadanie realizowane. przez samorząd oraz departament środowiska samorządu województwa wielkopolskiego	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
52	Rozbudowa sieci gazowej na terenach wiejskich gminy	Budowa sieci gazowej w następujących rejonach gminy: Wiktorowo-Pawłówko	M	Dostawca gazu	Efekt	Zadanie nierealizowane.
53	Restrukturyzacja zakładów przemysłowych oraz dalszy rozwój przemysłu przy jednoczesnym minimalizowaniu wpływów na zdrowie ludzi i środowisko	Dalsze wprowadzanie systemów zarządzania środowiskiem ISO 14 000 oraz dobrowolnych działań nienormatywnych (np. czystsza produkcja) w zakładach przemysłowych	M	Przedsiębiorcy	Efekt	Zadanie realizowane.
					Wskaźnik	Ilość przedsiębiorstw wprowadzających systemy zarządzania środowiskiem ISO 14 000 itp.: 1 (Wavin Polska S.A.)
54		Wdrażanie nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku (BAT)	M	Przedsiębiorcy	Efekt	Zadanie nierealizowane.
					Wskaźnik	Ilość instalacji dla których opracowano BAT: 0
55		Instalowanie urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powstałych w procesach technologicznych oraz poprawa sprawności funkcjonujących urządzeń	M	Przedsiębiorcy	Efekt	b.d.
					Wskaźnik	Ilość zainstalowanych urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powstałych w procesach technologicznych: b.d.
56		Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych odnośnie przestrzegania obowiązków nałożonych pozwoleniami na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	M	WIOŚ	Efekt	Zadanie realizowane. przez WIOŚ w Poznaniu w ramach prowadzonej działalności inspekcyjnej.
					Wskaźnik	Ilość wykonanych przez WIOŚ kontroli zakładów przemysłowych: b.d.
57		Stymulowanie modernizacji i hermetyzacji procesów technologicznych w zakładach zgodnie z obowiązującymi przepisami	M	Przedsiębiorcy	Efekt	b.d.
58		Obniżenie emisji przemysłowych poprzez realizację programu	W	MiGB	Efekt	Zadanie zrealizowane.

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
		gazyfikacji			Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci gazu: b.d.
59		Rozwój drobnego przemysłu rolno-spożywczego wykorzystującego istniejące warunki przyrodnicze oraz zaplecze w postaci aglomeracji Poznania	M	Osoby prywatne, przedsiębiorcy	Efekt	Zadanie realizowane. przez przedsiębiorców. Gmina ma bardzo dobre warunki rolnicze, z których wielu przedsiębiorców korzysta. Część z rolników/ogrodników swoje zbiory eksportuje za granice kraju, część rozprawdza po rynku polskim.
					Wskaźnik	Ilość zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego: b.d.
60		Poprawa efektywności energetycznej procesów technologicznych poprzez wytworzenie i dystrybucję energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii	M	Osoby prywatne, przedsiębiorcy	Efekt	b.d.
61		Właściwe gospodarowanie terenami przemysłowymi	W/M	Przedsiębiorcy MiGB	Efekt	Zadanie zrealizowane.
					Wskaźnik	Ilość inwestorów na terenie Aktywności Gospodarczej w Niepruszewie (Park Przemysłowy Buk): 41
62		Instalacje oczyszczania powietrza podprocesowego na terenie zakładów gospodarki odpadami	M	ZM GOAP	Efekt	Zadanie nierealizowane.
	Wskaźnik				Ilość instalacji oczyszczania powietrza podprocesowego na terenie zakładów gospodarki odpadami: 0	
63	Wzrost wykorzystania energii odnawialnej i osiągnięcie udziału źródeł odnawialnych w produkcji energii do 14% w 2020 r. w strukturze	Instalowanie odnawialnych źródeł energii	M	Osoby fizyczne, instytucje państwowe, zakłady pracy	Efekt	Zadanie realizowane. Zainstalowano panele fotowoltaiczne w Szkole Podstawowej im. o. Ignacego Cieślaka w Dobieżynie, kolektory słoneczne na budynkach użyteczności publicznej oraz lampy solarne w Szewcach
					Wskaźnik	Powierzchnia modułów fotowoltaicznych: 172,8m ² Powierzchnia kolektorów słonecznych: 25,15 m ² Ilość lamp solarnych: 6

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
64	zużycia nośników pierwotnych	Instalowanie odnawialnych źródeł energii tj. modułów fotowoltaicznych „PV”	M	Osoby fizyczne, instytucje państwowe, zakłady pracy	Efekt	Zadanie realizowane w 2018 r. w zakresie -modernizacji obiektu zabytkowego we wsi Dobieżyn projekt instalacji fotowoltaicznej; -instalacji paneli fotowoltaicznych w Szkole Podstawowej im. o. Ignacego Cieślaka w Dobieżynie
					Wskaźnik	Powierzchnia modułów fotowoltaicznych: 172,8m ² oraz (etap opracowania wniosku)
65		Promowanie oraz popularyzacja najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii w szczególności energii wiatrowej i biomasy, w tym rozwiązań technologicznych, administracyjnych i finansowych	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane.
66		Wsparcie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii wytwarzanej w oparciu o źródła odnawialne	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane.
67		Realizacja planów edukacyjnych dla szkół z zakresu OZE	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane.
					Wskaźnik	Liczba szkół objętych kampaniami edukacyjnymi [szt.]: 0
68		Montaż modułów fotowoltaicznych oraz instalacji podgrzewania ciepłej wody użytkowej w oparciu o zastosowanie systemu solarnego	M	Powiat Poznański	Efekt	Zadanie realizowane w 2018 r. w zakresie: - instalacji paneli fotowoltaicznych w Szkole Podstawowej im. o. Ignacego Cieślaka w Dobieżynie - montaż kolektorów solarnych na obiektach użyteczności publicznej
					Wskaźnik	Powierzchnia modułów fotowoltaicznych: 172,8m ² Powierzchnia kolektorów solarnych: 35,25 m ²
69		Edukacja ekologiczna	M	Powiat	Efekt	Zadanie realizowane.

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
		obejmująca tematykę gospodarki niskoemisyjnej, OZE, efektywności energetycznej, a także promująca prawidłowe postawy, w tym działania przyczyniające się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych		Poznański	Wskaźnik	Liczba osób objętych kampaniami edukacyjnymi [osoba]: b.d.

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

W latach 2017-2018 uwzględnione w POŚ 2017-2020 cele w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza były realizowane zarówno przez samorząd, inne jednostki administracji publicznej, podmioty gospodarcze jak i osoby fizyczne. Niemniej jednak podjęte prace na rzecz ochrony klimatu i jakości powietrza nadal są nie wystarczające. a efektem tego jest obniżenie się standardów jakości powietrza, co potwierdzają wyniki badań WIOS w Poznaniu. Można przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych. Duży wpływ na sytuację aerosanitarną ma również położenie geograficzne, rodzaj i charakter zabudowy, jej lokalizacja oraz możliwość przewietrzania obszaru.

W latach 2017-2018 ochrona powietrza atmosferycznego opierała się m.in. na rozwoju systemu ścieżek rowerowych i spacerowych oraz poprawie ich jakości. W 2017 r. została zakończona budowa ścieżki rowerowo – pieszej oraz montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ścieżki rowerowo-pieszej przy obwodnicy Miasta Buk ul. Jana Pawła II. Zadanie to zostało wykonane w 2 okresach sprawozdawczych, czyli w roku 2016 (rozpoczęcie) i 2017 (kontynuacja). Zakończenie realizacji projektu skutkuje przede wszystkim poprawą bezpieczeństwa wśród korzystających z jednośladów, ale też przyczyni się do ograniczenia niskiej (w porównaniu do prywatnego transportu samochodowego) emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Ponadto oświetlenie ścieżki rowerowej będzie mobilizowało lokalną społeczność do prowadzenia zdrowego trybu życia przez mieszkańców Miasta i Gminy Buk. Przedsięwzięcia tego typu sprzyjają promowaniu alternatywnych środków transportu (zamiast prywatnego transportu samochodowego), co z kolei przyczynia się do ograniczenia ilości emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Promowanie ich jest również formą podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie wpływu emisji spalin na jakość powietrza atmosferycznego. Rozwój ścieżek rowerowo-piesznych przyczynia się ponadto do zwiększania dostępności komunikacyjnej oraz walorów turystyczno-rekreacyjnych gminy.

Aktualnie transport zbiorowy na terenie Miasta i Gminy jest oceniany jako wystarczający a mieszkańcy nie wykazują zainteresowania dodatkowymi połączeniami za wyłączenie transportu kolejowego kolejowym, w którym zauważa się potrzebę usprawnienia i zagęszczenia siatki połączeń kolejowych pomiędzy Miastem i Gminą Buk, a Poznaniem. Na terenie gminy przy linii kolejowej E20 funkcjonują dwa dworce osobowe w Buku i Otuszu. Ograniczona ilość połączeń nie pozwala mieszkańcom na swobodne przemieszczanie się w obrębie aglomeracji i zmusza do użytkowania indywidualnych środków transportu.

W roku 2016 zaplanowano wydatek w kwocie 50 tys. PLN w ramach Projektu „Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w Buku” realizowanego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, ale nie został zrealizowany a zadanie zostało przesunięte do roku 2017. Zadanie dot. projektu technicznego również zostało przesunięte na rok 2017 na skutek braku zgody PKP oraz ze względu na trwającą procedurę uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Od roku 2018 przesunięto okres realizacji tego przedsięwzięcia do 2021 r. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy funkcjonalności i dostępności komunikacji publicznej w ujęciu gminnym i ponadlokalnym (MOF Poznania) poprzez: budowę zintegrowanego węzła przesiadkowego, parkingu „park&ride” i „bike&ride”, ścieżek rowerowych, ciągów pieszych i energooszczędnego oświetlenia. Zakres inwestycji ma objąć również prace rozbiórkowe oraz przebudowę ulic Kolejowej i Dworcowej, w tym budowę ronda na skrzyżowaniu ulic,

poczekalni dla pasażerów oraz montaż automatycznej toalety publicznej. Ponadto przewidziano montaż małej architektury (wiaty dla pasażerów i rowerów, tablica informacyjna, tablica kierunkowa, ławki, kosze na śmieci, ogrodzenie) oraz instalacji teletechnicznej i monitoringu. W ramach projektu zaplanowano również kampanię informacyjno-promocyjną oraz promocję projektu, które wzmocnią oddziaływanie projektu na zwiększenie mobilności mieszkańców w oparciu o transport publiczny.

Inwestowanie w rozwój dróg rowerowych oraz alternatywnych środków transportu jest bardzo istotne z punktu widzenia ochrony środowiska, zwłaszcza z uwagi na fakt, iż w latach 2017-2018 transport drogowy stanowił jeden z głównych sektorów odpowiedzialnych za emisję zanieczyszczeń do atmosfery.

W zakresie transportu drogowego Gmina nie tylko dąży do bieżącego utrzymania w dobrym stanie dróg i związanej z nimi infrastruktury, ale także regularnie podejmuje działania, które pozytywnie wpływają na rozwój transportu. Realizowane prace przyczyniają się do ograniczenia wzrostu emisji spalin do powietrza, a także innych gazów i pyłów wprowadzanych do atmosfery. Działania te są również korzystne dla klimatu lokalnego. Niemniej jednak zakładany efekt ekologiczny jest nadal niewystarczający.

Wydatki w 2017 r. na utrzymanie dróg powiatowych w granicach Miasta i Gminy Buk były w wysokości 80 266,83 zł natomiast w 2018 r. wyniosły 76 554,52 zł i obejmowały m. in.:

- zakupu i wymianę luster drogowych,
- odnowę, uzupełnianie, naprawę oznakowania poziomego i pionowego dróg,
- zimowe utrzymanie dróg,
- czyszczenie kanalizacji, przykanalików, wymianę studzienki kanalizacji deszczowej,
- zamykanie mechaniczne dróg powiatowych, wywóz nieczystości z pasów drogowych, utrzymanie drogi w pasach drogowych,
- budowę studni rewizyjnej na ul. Bohaterów Bukowskich,
- bieżące naprawy dróg, wywóz odpadów z ulic i inne,
- prace pielęgnacyjne drzew i terenów zielonych przy drodze powiatowej.

Wydatki w 2017 r. przeznaczone na utrzymanie dróg gminnych były w kwocie 5 819 003,87 zł, natomiast w 2018 r. wyniosły 5 645 728,09 zł i obejmowały m. in.:

- remont wpustu deszczowego i kanalizacji deszczowej (dot. ul. Akacyjowej, ul. Boh. Bukowskich, ul. Wojtczaka a Dobieżyńskiej w Buku, ul. Podgórna w Dobieżyńcu oraz bieżące naprawy wpustów),
- remont mostu nad Mogielnicą w Wiktorowie,
- odnowienie i uzupełnianie oznakowania poziomego dróg,
- bieżące naprawy nawierzchni dróg i chodników,
- naprawę nawierzchni z destruktu w Kalwach, Otuszu, Wielkiej Wsi, Szewcach częściowo ul. Strzelecka i droga do Pawłówka,
- wbudowanie gruzu betonowo ceglanego ul. Wichrowa i skrzyżowanie ulic Wodna – Topolowa oraz Michalin w Dobieżyńcu i ul. Poziomkowa Niepruszewo,
- utrzymanie przejezdności dróg (wszystkie roboty budowlane związane z interwencyjnym profilowaniem miejscowym wzmacnianiem nawierzchni dróg gruntowych, żuźlowych, z destruktu i masy bitumicznej, naprawy znaków drogowych itp.),
- zimowe utrzymanie dróg,
- naprawy cząstkowe nawierzchni asfaltowych dróg i utwardzanie dróg na terenie Miasta i Gminy Buk,
- czyszczenie rowów w Niepruszewie (dot. terenów AG),

- inspekcja kamerą termowizyjną oraz czyszczenie i roboty kanalizacji (dot. ul. Otuskiej, Rzemieślniczej, Mury, Ratuszowa, Poprzeczna, Basztowa w Buku oraz czyszczenie separatorów), naprawy kanalizacyjne,
- prace naprawcze studni kanalizacji deszczowej ul. Cisowa i Kasztanowa w Niepruszewie,
- przełożenie odcinka sieci ciepłej na Osiedlu 700-lecia kolidującej kanalizacji deszczowej z ciepłikiem,
- mechaniczne zmiatanie ulic, koszenie poboczy dróg, wykonanie przeglądu technicznego dróg,
- naprawy i wykonanie oznakowania poziomego i pionowego dróg,
- przebudowę nawierzchni drogi w Otuszu ul. Kręta i ul. Prosta,
- remont kanalizacji deszczowej ul. Dworcowa i Pl. St. Reszki,
- wbudowanie gruzu betonowo ceglanego ul. Wiśniowa W Wielkiej Wsi,
- wbudowanie destruktu w pas jezdni ul. Strzelecka w Wielkiej Wsi,
- remont drogi Szewce,
- remont przepustu drogowego na ul. Przemysłowej w Buku,
- naprawę drogi w Niepruszewie,
- pozostałe tj. ustalenie przebiegu dróg, przesunięcie studni telekomunikacyjnej prace koparką, opłaty za korzystanie ze środowiska, usługi geodezyjne, wykonanie ławek z montażem, wymiana tablic i słupków, wykonanie dokumentacji, wdrożenie zmian organizacji ruchu, wykonanie analizy wody opadowej, wbudowanie masy asfaltowej, demontaż i montaż tablic, wykonanie map, wykonanie dokumentacji stałej organizacji ruchu w Dobieżyń, szklenie wiat, wznowienie znaków granicznych, montaż lustra drogowego, wykonanie stałego projektu organizacji ruchu w Wysoczce, opracowanie wniosku przebudowy drogi Dobieżyn Szewce, oznakowanie czasowe ruchu montaż barier sprężystych.

Ponadto w 2017 r. podjęto prace związane z budową, przebudową dróg i chodników gminnych, a także ze sporządzeniem dokumentacji koncepcyjnej i projektowej, w tym:

- budowa chodnika w miejscowości Wygoda,
- budowa drogi gminnej Dobieżyn Otusz – pow. ok. 6002 m²,
- budowa ul. Brzozowej w Buku – 115,52 m,
- budowa ul. Jarzębinowej w Buku – 133,34 m,
- budowa ul. Jesionowej w Buku – 71,94 m,
- budowa ul. Klonowej w Buku – 91,80 m,
- przebudowa ul. Mury w Buku (na odcinku od ul. Grodzkiej do ul. Zdrojowej) wraz z oświetleniem,
- budowa ul. Polnej w Buku,
- budowa ulic w Niepruszewie ul. Akacjowa i ul. Jarzębinowa,
- budowa ulic w Wielkiej Wsi ul. Storczykowa, cd. ul. Różanej, ul. Fiołkowa i ul. Wrzosowa,
- projekt budowy ulic w m. Buk ul. Grobelnego i Górczaka,
- projekt budowlany parkingu buforowego przy ul. Wielkowiejskiej w Buku,
- projekt techniczny budowy chodnika ul. Dworcowa,
- przebudowa ul. Poprzecznej wraz z oświetleniem w Buku,
- przebudowa ul. Ratuszowej wraz z oświetleniem w Buku,
- projekt przebudowy ul. Rzemieślniczej w Buku,
- opracowanie i koncepcja wizualizacji oraz dokumentacji technicznej rewitalizacji Placu Przemysława w Buku oraz 2 zadania obejmujące drogi powiatowe:

- projekt budowy chodnika przy drodze powiatowej w miejscowości Sznyfin i Dobra,
- projekt przebudowy drogi powiatowej miejskiej ul. Otuska na odcinku od Pl. St. Reszki do ul. Sportowej.

Z kolei w roku 2018 r. podjęto następujące prace związane z infrastrukturą drogową:

- budowę chodnika w miejscowości Szyfin,
- budowę ulic w Buku (ul. Basztowa),
- budowę ulic w Niepruszewie (ul. Akacyjowa i ul. Jarzębinowa),
- budowę ulic w Wielkiej Wsi (kontynuacja z 2017, projekt i budowa ul. Kwiatowej),
- sporządzeniem projektu budowy ulic w m. Buk ul. Grobelnego i Górczaka,
- przebudowy ul. Rzemieśniczej w Buku,
- budowę chodnika ul. Dworcowa w Buku,
- przebudową drogi z Żegowa do drogi 307,
- dokumentacja dla budowy infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego na terenach aktywizacji gospodarczej w rejonie linii kolejowej E 20

oraz 3 zadania obejmujące drogi powiatowe i wojewódzkie:

- przebudowa skrzyżowania odcinka drogi powiatowej nr 2497P ul. Grodziska w Buku z drogą wojewódzką 307,
- modernizacja dróg powiatowych miejskich w m. Buk (ul. Otuska na odcinku od Pl. St. Reszki do ul. Sportowej),
- budowa chodnika przy drodze powiatowej w miejscowości Sznyfin.

Budowa i modernizacja dróg skutkuje ograniczeniem emisji spalin samochodowych do atmosfery. Duże znaczenie w tym zakresie ma również systematyczne przeprowadzanie obowiązkowych kontroli oraz dążenie do ciągłego udoskonalania stanu technicznego pojazdów. Ponadto pozytywny wpływ na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze źródeł komunikacyjnych jest stopniowa wymiana dotychczasowych autobusów na nowoczesne pojazdy, które wywierają mniejszy wpływ na środowisko. Zadanie to leży w kompetencji przewoźników.

Plan gospodarki niskoemisyjnej Miasta i Gminy Buk precyzuje działania w zakresie ograniczania źródeł niskiej emisji poprzez wskazanie konkretnych zadań zmierzających do jej ograniczenia. PGN, jako jedno z planowanych działań, uwzględnia budowę nowej infrastruktury oświetleniowej z energooszczędnych źródeł światła o wysokim poborze mocy na oświetlenie uliczne energooszczędne. W roku 2018 dokonano w tym zakresie:

- budowy oświetlenia ulicznego ul. Polnej w Szewcach (6 lamp solarnych hybrydowych),
- budowy oświetlenia drogowego w Wielkiej Wsi ul. Wiśniowa,
- projektu technicznego budowy oświetlenia drogowego Niepruszewo ul. Leśna za kwotę 5 781,00 zł.

Warto dodać, że powyższe inwestycje przyczynią się nie tylko do redukcji emisji gazów cieplarnianych, ale także do zwiększenia bezpieczeństwa na drogach oraz obniżenia kosztów za energię elektryczną.

W styczniu 2018 r. na terenie Miasta i Gminy Buk zostały zamontowane sensory jakości powietrza w liczbie 6 szt. Dane z sensorów są pobierane, przetwarzane, analizowane i poddane wizualizacji z sensorów mierzenia jakości powietrza będących własnością Miasta i Gminy Buk, które zostały zamontowane w n/w obiektach: w budynku Urzędu Miasta i Gminy ul. Ratuszowa 1 (pok. Nr 21); w budynku socjalnym na terenie Stadionu Sportowego (przy ul. Sportowej); w budynku Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury (przy ul. Dobieżyńskiej 27);

w Dobieżyńnie w budynku Szkoły Podstawowej im. Ignacego Cieślaka (ul. Powstańców Wielkopolskich 3); w Szewcach w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej — w świetlicy (ul. Bukowska 143); w Niepruszewie w budynku Szkoły Podstawowej im. dr Wandy Błęńskiej (ul. Starowiejska 26).

Sensory pobierają dane dotyczące: stężenia pyłów zawieszonych PM₁, PM_{2,5} oraz PM₁₀. Dodatkowo badają także temperaturę powietrza, wilgotność i ciśnienie. Za pomocą platformy internetowej dostępnej pod adresem www.map.airly.eu oraz na stronie www.buk.gmina.pl w zakładce/ Jakość powietrza usługa jest dostępna.

W latach sprawozdawczych 2017-2018 na stronie internetowej urzędu zamieszczone zostało ogłoszenie Zarządu Województwa Wielkopolskiego o przystąpieniu do procedury zapewnienia udziału społeczeństwa w opracowywaniu projektu Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5}, oraz B (a)P.

Ponadto w latach 2017-2018 Rada Miasta i Gminy Buk uchwalając w roku sprawozdawczym MPZP brała pod uwagę również ochronę powietrza atmosferycznego. I tak w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Buku, pomiędzy ulicami Dobieżyńską i Otuską (Uchwała Nr XLI/296/2018 Rady Miasta i Gminy BUK z dnia 30 stycznia 2018 r.) wprowadzono zapisy nakazujące „*stosowanie przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi z dopuszczeniem wprowadzania odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW*”; z kolei za zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyległych do obwodnicy miasta Buku (drogi wojewódzkiej Nr 307) na odcinku od ulicy Dworcowej do ulicy Grodzkiej 6 (Uchwała Nr XXXVIII/ 262/2017 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 26 września 2017 r.) wprowadzone zostały zapisy w zakresie zaopatrzenia w ciepło: „*energię ciepłą należy pozyskiwać przy zastosowaniu paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, spalanych w urządzeniach o wysokim stopniu sprawności*”; oraz „*dopuszcza się stosowanie ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących źródła odnawialne, w szczególności pompy ciepła, kolektory słoneczne i energię elektryczną*”.

W latach 2017-2018 ochrona powietrza atmosferycznego w zakresie niskiej emisji opierała się głównie na wsparciu w formie dotacji do wymiany przestarzałych pieców indywidualnych mieszkańców na bardziej efektywne i zmianą sposobu ogrzewania z piecy indywidualnych na centralne ogrzewanie z kotłowni lokalnych. W zawiązku z powyższym Rada Miasta i Gminy Buk w dniu 26 września 2017 r. podjęła Uchwałę Nr XXXVII/1259/2017 w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła (Dz. U. Woj. Wlkp. w dniu 2 października 2017 r., poz. 6136). Od dnia 17 października 2017 r. mieszkańcy miasta gminy mogli zacząć starać się o udzielenie dotacji na dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła. Dotacja obejmowała wymianę pieców węglowych centralnego ogrzewania lub kaflowych zasilanych paliwem stałym (węglem) na kotły centralnego ogrzewania zasilane gazem, olejem opałowym lub energią elektryczną.

W roku 2017 z dotacji na zakup nowego kotła oraz podłączenie go do instalacji centralnego ogrzewania skorzystało 18 gospodarstw domowych, którym przekazano łączną kwotę dotacji w wysokości 70 200 zł. W budżecie zabezpieczono kwotę 100 000 zł, natomiast w roku 2018 w budżecie miasta i gminy zabezpieczono kwotę 200 000 zł. W okresie tym z dotacji skorzystało 40 gospodarstw domowych, którym przekazano łączną kwotę dotacji w wysokości 159 435,90 zł.

Ponadto mieszkańcy w roku 2018 mogli również ubiegać się dofinansowanie na likwidację pieców węglowych (i opalanych innym paliwem stałym) oraz ich zamianę na

ogrzewanie proekologiczne, w ramach naboru wniosków przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu.

Od jesieni 2018 r. mieszkańcy mogli składać wnioski do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu o dotację lub dofinansowanie do inwestycji, które poprawią efektywność energetyczną swoich budynków. W praktyce oznacza to np. wymianę pieca, ocieplenie budynku (m. in. wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, dachu lub stropu), podłączenie do sieci gazowej lub zainstalowanie paneli fotowoltaicznych. W ramach akcji informacyjnej na temat programu „CZYSTE POWIETRZE”, resort Ministerstwa Środowiska zapowiedział zorganizowanie spotkań w każdej gminie. Takie spotkanie dla mieszkańców Miasta i Gminy Buk odbyło w dniu 8 października 2018 r.

Realizując założenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w ostatnich latach samorząd realizował działania związane z ociepleniem budynków publicznych. Również zadania te były realizowane przez prywatnych właścicieli budynków mieszkalnych. Termomodernizacja jest na ogół wysoko opłacalna, ale wymaga poniesienia znacznych kosztów, dlatego wielu właścicieli budynków nie może jej realizować bez finansowej pomocy. Realizacja zadania skutkuje uzyskaniem poprawy w efektywności energetycznej i komfortu cieplnego budynków, obniża koszty związane z zapewnieniem odpowiedniego komfortu cieplnego, a także przynosi korzyści środowiskowe takie jak obniżenie emisji gazów cieplarnianych.

W roku 2017 został poniesiony wydatek w kwocie 7 257,00 zł na opracowanie dokumentacji studium wykonalności oraz aktualizacja kosztorysów inwestorskich. W 2018 r. wykonano termomodernizację budynków użyteczności publicznej Miasta i Gminy Buk wraz z montażem odnawialnych źródeł energii za kwotę 2 046 602,80 zł. Ponadto w roku 2018 wykonano termomodernizację w następujących obiektach:

- Szkoła Podstawowa im. dr Lecha Siudy w Szewcach (ul. Bukowska 151): termomodernizacja dotyczyła budynku szkolnego wraz z montażem odnawialnych źródeł energii (zainstalowano kolektory słoneczne o pow. 5,05 m² wraz z zasobnikiem na cwu;
- Szkoła Podstawowa im. dr Lecha Siudy w Szewcach o/Dakowy Suche (ul. Szkolna 64): termomodernizacja dotyczyła budynku szkolnego wraz z montażem odnawialnych źródeł energii (zainstalowano kolektory słoneczne o pow. 5,05 m² wraz z zasobnikiem na cwu;
- Zespół Szkolno — Przedszkolny im. Wandy Błęńskiej w Niepruszewie Starowiejska 26): termomodernizacja dotyczyła budynku szkolnego wraz z montażem odnawialnych źródeł energii (zainstalowano kolektory słoneczne o pow. 20,1 m² wraz z zasobnikiem na cwu;
- Szkoła Podstawowa im. o. Ignacego Cieślaka w Dobieżyńcu (ul. Powstańców Wielkopolskich 3): termomodernizacja dotyczyła budynku szkolnego wraz z montażem odnawialnych źródeł energii (zainstalowano panele fotowoltaiczne o pow. 172,8 m² wraz z zasobnikiem na cwu;
- Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Buku (ul. Dobieżyńska 27): termomodernizacja dotyczyła budynku wraz z montażem odnawialnych źródeł energii (zainstalowano kolektory słoneczne o pow. 5,05 m² wraz z zasobnikiem na cwu.

W granicach administracyjnych Miasta i Gminy Buk są wykorzystywane alternatywne źródła energii, jednak w niewielkim stopniu co skutkuje znaczną emisją do atmosfery

zanieczyszczeń pochodzących z wykorzystywania energii nieodnawialnej (w tym emisji pyłu PM_{2,5} oraz PM₁₀).

Rozwój ww. inwestycji z zakresu energetyki odnawialnej na obszarze gminy może przyczynić się do zmniejszenia zużycia paliw kopalnych spalanych w elektrowniach systemowych, co z kolei pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza. Ponadto zmniejszą się również straty przesyłowe na drodze do odbiorców energii. Realizowane do tej pory kierunki interwencji nie wpływają negatywnie na klimat. W niektórych przypadkach prognozuje się również, że realizowane kierunki przyczynią się do poprawy lokalnych warunków klimatycznych. Zadaniom tym towarzyszy systematyczny monitoring powietrza oraz edukacja ekologiczna.

Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców o wpływie na powietrze atmosferyczne przedstawiało się następująco w latach sprawozdawczych:

2017 r. na edukację ekologiczną poniesiono łącznie koszty 4 600,00 zł w tym:

1. Zakupiono nagrody dla uczniów w konkursie ekologicznym pn. „Buk — moje miasto bez smogu”.
2. Zorganizowano trzy przedstawienia ekologicznych dla uczniów klas I - IV Szkół Podstawowych pt. „BARON SMOG”.
3. Opracowano ulotkę o zakazie spalania śmieci w kotłowniach domowych (ulotkę wywieszono na tablicach ogłoszeń Rad Sołeckich, tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Buku, na stronie internetowej UMG) ponadto na słupach ogłoszeniowych na terenie miasta oraz tablicy ogłoszeń UMG wywieszono plakat o zakazie spalania odpadów „KOCHASZ DZIECI NIE PAL ŚMIECI”.

Edukacja ekologiczna w zakresie niskiej emisji rok 2018 polegała na zamieszczeniu na stronie internetowej bip.buk.gmina.pl w zakładce Informacje o środowisku została założona zakładka Ochrona powietrza, w której zamieszczono:

- f) uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr XXXIX1941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
- g) poradnik antysmogowy,
- h) fiszkę o zdrowiu,
- i) raporty z pomiaru jakości powietrza,
- j) prezentację „Jak rozwiązać problem niskiej emisji w Polsce”,
- k) metodę palenia od góry,
- l) kampanię antysmogową.

Ponadto poprzez stronę internetową zawiadomiono mieszkańców o możliwości zgłaszania nieprawidłowości w zakresie nieprzestrzegania przepisów dot. ochrony środowiska, a w szczególności w zakresie spalania odpadów w kotłowniach domowych oraz, zamieszczono informację o zakazie spalania odpadów w piecach domowych oraz o podjętej Uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W miesiącu grudniu 2018 r. do Szkoły Podstawowej w Buku przekazano 500 szt. ulotek (książeczek): Poradnik antysmogowy oraz Fiszkę o zdrowiu (otrzymane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego Departamentu Ochrony Środowiska). Ponadto do wszystkich Szkół Podstawowych przekazano plakaty „Kochasz dzieci nie pal śmieci” i „Palisz śmieci — Trujesz zabijasz”.

Systematycznie na tablicach ogłoszeń Rad Sołeckich, tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy oraz słupach ogłoszeniowych rozwieszane są również ww. plakaty.

Ponadto Departament Środowiska Samorządu Województwa Wielkopolskiego przygotował kampanię informacyjną dotyczącą ochrony powietrza, a w szczególności wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz przeciwdziałania nadmiernej emisji zanieczyszczeń do powietrza. W tym celu zostały przygotowane: spot telewizyjny, spot radiowy, billboardy, plakaty, poradnik antysmogowy, fiszka na temat wpływu zanieczyszczeń na zdrowie oraz logotyp kampanii. W celu rozpowszechnienia kampanii planowana jest emisja billboardów na nośnikach oraz emisja spotów w radiu i telewizji

Billboardy informacyjne rozmieszczone zostały na terenie całej Wielkopolski, w terminie 18 grudnia 2017 r. – 19 stycznia 2018 r. Emisja spotów nastąpiła w następujących stacjach radiowych oraz telewizyjnych: TVP Poznań, WTK Poznań, aMazing TV, TV PROART, Radio Poznań, Radio Centrum, Radio Elka, Radio Eska, Radio Złote Przeboje, Rock Radio, Radio Pogoda.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 18 grudnia 2017 r. przyjął tzw. „uchwały antysmogowe”, w tym Uchwałę XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Efektem realizacji podjętego zadania jest wzrost wiedzy i świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, a tym samym przyczynienia się do pozytywnego wpływu na ochronę powietrza i ochronę zasobów przyrodniczych. Ponadto zadania związane z edukacją ekologiczną przyczyniają się do integrowania społeczności lokalnych samorządów gminnych i powiatu oraz innych partnerów wokół wspólnych rozwiązań w dziedzinie ochrony środowiska.

Na terenie miasta i gminy miały miejsce kontrole przestrzegania przepisów uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W 2018 r. z powiadomienia społecznego zostały:

- przeprowadzone 3 kontrole lokali mieszkalnych w zakresie spalanie odpadów w piecach domowych,
- w 5 przypadkach skierowano pisma do właścicieli nieruchomości o zakazie spalania odpadów w piecach domowych,
- w 1 przypadku wystąpiono z wnioskiem do Komisariatu Policji w Buku o możliwości popełnienia wykroczenia w wyniku: termicznego przekształcania odpadów poza spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów oraz unieszkodliwiania odpadów w takich warunkach lub w taki sposób, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować istotne obniżenie jakości powietrza,
- w 1 przypadku zawiadomiono Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o spalaniu w kotłowni różnego rodzaju niewiadomego pochodzenia odpadów.

W 2019 r. z powiadomienia społecznego przeprowadzono 13 kontroli nieruchomości dotyczących podejrzenia spalania niedozwolonych odpadów w piecach domowych oraz w 1 przypadku skierowano pismo do właściciela nieruchomości o zakazie spalania odpadów w piecu domowym. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2 przypadkach pobrano odpady paleniskowe (popiół) i przesłano je do Centralnego Laboratorium Pomiarowo – Badawczego Sp. z o.o. w Jastrzębiu – Zdroju do przeprowadzenia badań laboratoryjnych. Z Laboratorium tym Miasto i Gmina Buk posiada zawartą umowę na świadczenie usług w zakresie badania

odpadów paleniskowych. W wyniku analizy laboratoryjnej przekazane próbki odpadów paleniskowych (popioły) nie wykazały termicznego przekształcania (spalania) niedozwolonych substancji (śmieci/odpadów) w piecach, z których zostały pobrane próbki.

Natomiast w bieżącym roku do dnia 2 marca przeprowadzono łącznie 18 kontroli nieruchomości dotyczących podejrzenia spalania niedozwolonych odpadów w piecach domowych oraz w 1 przypadku skierowano pismo do właściciela nieruchomości o zakazie spalania odpadów w piecu domowym. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 5 przypadkach pobrano odpady paleniskowe (popiół) i przesłano je do Centralnego Laboratorium Pomiarowo – Badawczego Sp. z o.o. w Jastrzębiu – Zdroju do przeprowadzenia badań laboratoryjnych. Pobrane 4 próby na podstawie przeprowadzonej oceny morfologicznej oraz wykonanych badań fizykochemicznych wykazały termiczne przekształcanie (spalanie) niedozwolonych substancji (śmieci/odpadów) w piecach, z których zostały pobrane próbki. W tych przypadkach w oparciu o:

- a) art. 191 ustawy ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 ze zm.),
- b) art. 10 ust. 2 ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.),
- c) art. 145 ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz.U. 2021 poz. 281).

został zawiadomiony Komisariat Policji w Buku o popełnieniu wykroczenia polegającego na spalaniu niedozwolonych odpadów, tj. czynu mogącego wypełniać znamiona wykroczeń określonych ww. przepisach prawnych.

Począwszy od 21 listopada 2019 r. rozpoczęto kontrole nieruchomości przy użyciu Drona Yuneec Typhoon H520. Przy użyciu Drona skontrolowano 110 nieruchomości położonych na terenie miasta jak i wsi.

Tab. 3-4 Wykaz kontrolowanych nieruchomości wg miejsca położenia

L.p.	Miejscowość	Ilość skontrolowanych nieruchomości
1.	Dakowy Suche	22
2.	Dobra	12
3.	Szewce	11
4.	Sznyfin	4
5.	Pawłówko	3
6.	Wiktorowo	3
7.	Wysoczka	4
8.	Kalwy	5
9.	Niepruszewo	4
10.	Dobieżyn	17
11.	Buk	18
12.	Cieśle	3
13.	Otusz	4

Latające laboratorium zamontowane na dronie przeznaczone jest do kontroli i pomiaru stężenia niebezpiecznych substancji gazowych oraz pyłów zawieszonych w powietrzu takich jak: PM – pył zawieszony; PM_{2.5} – PM₁₀; H₂S – siarkowodór; HCL – chlorowodór oraz CH₂O – formaldehyd. Przeprowadzone kontrole nie wykazały w powietrzu takich substancji jak H₂S – siarkowodór; HCL – chlorowodór oraz CH₂O – formaldehydu.

Istotnym sposobem ograniczania emisji przemysłowej jest prewencja, a więc zapobieganie u źródła, dlatego w okresie sprawozdawczym przeprowadzone zostały kontrole zakładów przemysłowych pod kątem przestrzegania przepisów ochrony środowiska, w tym obowiązków nałożonych pozwoleniami na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Spośród 14 zakładów skontrolowanych w roku 2017 naruszenia w zakresie ochrony powietrza stwierdzono podczas 5 kontroli.

Tab. 3-5 Wykaz zakładów na terenie Miasta i Gminy Buk kontrolowanych przez WIOŚ w Poznaniu w 2017 r.

Lp.	Kontrolowana jednostka	Ustalenia kontroli (naruszenia)
1.	CID Lines Sp. z o. o , Niepruszewo	Kontrola w dniu 08.23.02.2017 Stwierdzono naruszenia. Kontrola w dniu 29.12.2017 Nie stwierdzono naruszeń
2.	DOT2DOT SPÓŁKA AKCYJNA, Batorowo	Stwierdzono naruszenia
3.	WAVIN POLSKA Spółka Akcyjna	Nie stwierdzono naruszeń
4.	De Heus Sp. z o.o. Wytwórnia pasz w Buku	Nie stwierdzono naruszeń
5.	ZINKPOWER BUK Sp.z o. o.	Nie stwierdzono naruszeń
6.	ALVA OVO REPRODUKCYJNA FERMA DROBIU MRUK MICHAŁ	Nie stwierdzono naruszeń
7.	TECHPLAST SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ,	Stwierdzono naruszenia
8.	ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ w Buku	Stwierdzono naruszenia
9.	MIASTO I GMINA BUK	Nie stwierdzono naruszeń
10.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku, oczyszczalnia Wielka Wieś	Nie stwierdzono naruszeń
11.	Zakład Gospodarki Komunalnej Składowisko Odpadów Innych niż Niebezpieczne i Obojętne w m. Wysoczka	Nie stwierdzono naruszeń
12.	Hypred Polska Spółka z o.o.	Stwierdzono naruszenia
13.	ZAKŁADY MIĘSNE WIWA A.J. WRÓBLEWSCY SPÓŁKA JAWNA	Nie stwierdzono naruszeń
14.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe NIWAPOL Sp. z o.o., Niepruszewo	Nie stwierdzono naruszeń

Źródło: WIOŚ w Poznaniu

Na terenie Miasta i Gminy Buk występują zakłady o: dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej: Hempel Manufacturing (Poland) Sp. z o.o., Niepruszewo, ul. Modrzewiowa 2 oraz o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii – Kersia Polska Sp. z o.o. 64-320 Niepruszewo, ul. Kasztanowa 4. W latach sprawozdawczych nie stwierdzono na ich terenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie gminy realizowane są liczne zadania związane z ochroną jakości powietrza atmosferycznego przed negatywnymi skutkami wynikającymi z funkcjonowania przedsiębiorstw. Ich realizacja ograniczy m. in. ilość zanieczyszczeń przedostających się do powietrza atmosferycznego. System zarządzania środowiskowego ISO 14001 jest oparty na systemie zarządzania jakością ISO 9001. Polega on na wspomaganiu ochrony środowiska i zapobieganiu zanieczyszczeniom. Istotą systemu jest zidentyfikowanie aspektów środowiskowych w przedsiębiorstwie i uwzględnienie ciągłego doskonalenia w działaniach danego przedsiębiorstwa, a także zaangażowanie wszystkich służb na wszystkich szczeblach organizacyjnych, zwłaszcza kierownictwa. Na obszarze gminy zarządzający przedsiębiorstwami wprowadzają system zarządzania środowiskowego ISO 14001 (np. Hempel Manufacturing).

Podstawowym zadaniem niniejszej normy ISO 14001 jest wspomaganie ochrony środowiska i zapobieganie zanieczyszczeniom w sposób uwzględniający potrzeby społeczno-ekonomiczne (w myśl idei zrównoważonego rozwoju).

Dzięki przyjętym założeniom zarządzania środowiskowego widoczna jest poprawa relacji między skutkami działalności człowieka a środowiskiem. Zachowanie w nim równowagi wymaga jednolitego zarządzania dostępem do zasobów środowiskowych, eliminacji negatywnych efektów działalności gospodarczej i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych. Strategia zarządzania środowiskowego opiera się na takich najważniejszych elementach jak:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- redukcja ilości odpadów u źródła,
- ograniczenie zanieczyszczeń,
- zagospodarowanie odpadów.

Realizowane do tej pory kierunki interwencji nie wpływają negatywnie na klimat. W niektórych przypadkach prognozuje się również, że realizowane kierunki przyczynią się do poprawy lokalnych warunków klimatycznych. Zadaniom tym towarzyszy systematyczny monitoring powietrza oraz edukacja ekologiczna.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza wykonano tzw. analizę SWOT wskazując na mocne i słabe strony Gminy we wskazanym powyżej obszarze oraz analizując szanse i zagrożenia jakie mogą wyniknąć w wyniku pojawienia się potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Tab. 3-6 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	System oświetlenia ulicznego wykorzystujący w 90% oszczędne oświetlenie sodowe	Bardzo duża ilość indywidualnych kotłowni węglowych i związane z tym zanieczyszczenie powietrza (dwutlenkiem siarki, tlenkiem azotu, tlenkiem węgla, pyłami, węglowodorami, sadzą i benzo(a)pirenem)
1.2.	Miasto Buk zgazyfikowane w 100%	Występowanie na terenie Gminy autostrady oraz dróg wojewódzkich
1.3.	Sensory jakości powietrza na terenie Miasta i Gminy Buk	Niewystarczająca ilość instalacji OZE na terenie Miasta i Gminy Buk
1.4.	Rozwój systemu ścieżek rowerowych i spacerowych oraz poprawa jakości istniejących już dróg	Mała ilość połączeń kolejowych z Poznaniem
1.5.	Prowadzenie kontroli na obszarze Gminy w zakresie stosowania się do przepisów ograniczających eksploatacji instalacji, w których następuję spalanie paliw oraz kontrole zakładów przemysłowych	Zbyt małe wykorzystanie gazu do celów grzewczych
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Dofinansowania do wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła	Bliska lokalizacja terenów silnie uprzemysłowionych i zurbanizowanych zanieczyszczających powietrze (Poznań)
2.2.	Coraz większa dostępność technologii energooszczędnych na rynku	Pogorszenie stanu finansów publicznych
2.3.	Rosnąca świadomość proekologiczna społeczeństwa	Wysokie ceny gazu
2.4.	-	Brak aktualnych regulacji prawnych - zagrożona realizacja wypełnienia celów wskaźnikowych OZE

Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza		
		(15%) w skali kraju

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza wskazała dość istotne problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza najważniejszymi problemami są:

- brak podejmowanych działań związanych z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz niewystarczające wśród prywatnych właścicieli → prowadzenie działań związanych z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych;
- niezadowalająca ilość odbiorców gazu mimo gazyfikacji miasta i gminy → wykonanie przyłączy sieci gazowej do poszczególnych budynków, ewentualna rozbudowa sieci gazowej;
- korzystanie z starych kotłów węglowych i pieców na paliwo stałe w mieszkaniach i domkach jednorodzinnych → wymiana urządzeń na nowoczesne i niskoemisyjne;
- brak zainteresowania i wiedzy społeczności lokalnej odnawialnymi źródłami energii, spośród których wykorzystanie energii wiatrowej mogłoby mieć istotne zastosowanie (odpowiednia prędkość wiatru 4 m/s i rzeźba terenu) → kontynuacja działań promujących korzyści płynące z alternatywnych źródeł energii;
- niewystarczająca ilość połączeń kolejowych między Bukiem a sąsiednimi gminami w tym w szczególności Poznaniem Ograniczona ich ilość nie pozwala mieszkańcom na swobodne przemieszczanie się w obrębie aglomeracji i zmusza społeczność lokalną do użytkowania prywatnych środków transportu, co wpływa na zwiększoną ilość emitowanych do atmosfery zanieczyszczeń → wprowadzenie nowych połączeń kolejowych między Bukiem a Poznaniem;
- niska świadomość obywateli w zakresie zachowań proekologicznych → wzrost aktywności w prowadzeniu działań związanych z edukacją ekologiczną mieszkańców w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu.
- wzrost natężenia ruchu pojazdów samochodowych → zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie alternatywnych środków transportu;

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-7 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Dofinansowania do wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła	Dotacja obejmuje wymianę pieców węglowych centralnego ogrzewania lub kaflowych zasilanych paliwem stałym na kotły ogrzewania zasilane gazem, olejem opałowym lub energią elektryczną. Z programu w	Utrzymanie dofinansowania na rzecz wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła, zabezpieczenie środków finansowych na ten cel w budżecie gminy

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
		2017 roku skorzystało 18 gospodarstw domowych, w roku 2018 z dofinansowania skorzystało 40 gospodarstw domowych.	
2	Instalacja sensorów jakości powietrza na terenie gminy	Na terenie gminy znajduje się 6 sensorów powietrza. Dane przekazywane przez urządzenia są pobierane, przetwarzane i analizowane oraz poddane wizualizacji. Sensory pobierają dane o stężeniu pyłów zawieszonych PM1, PM2.5 oraz PM10, badają także temperaturę powietrza, wilgotności i ciśnienie.	Prowadzenie monitoringu danych przekazywanych przez sensory w celu wykrywania potencjalnych przekroczeń, instalacja kolejnych sensorów w innych częściach gminy.
3	Wyznaczenie i budowa tras pieszo-rowerowych	Przedsięwzięcia realizowane	Rozbudowa sieci tras pieszo-rowerowych. Aktualizacja map zawierających informację zarówno o wybudowanych trasach jaki i planowanych przebiegach nowych tras.

Prognoza

Jak wynika z danych dotyczących infrastruktury transportu należałoby w dalszym ciągu usprawniać połączenia kolejowe pomiędzy Miastem i Gminą Buk a Poznaniem. Ich wzrastająca ilość pozwoli mieszkańcom na swobodne przemieszczanie się w obrębie aglomeracji oraz nakłoni społeczność lokalną do rezygnacji z użytkowania prywatnych środków transportu, co wpływa na zmniejszenie ilości emitowanych do atmosfery zanieczyszczeń. Sprzyjająca lokalizacja gminy (przez północną część gminy przebiega autostrada A2, która krzyżuje się z drogą wojewódzką nr 307 Poznań – Nowy Tomyśl, droga wojewódzka nr 306 Stęszew – Pniewy, a 10 km od węzła autostradowego „Buk” zachodnia obwodnica Poznania, będąca odcinkiem drogi krajowej S-11) wraz z odpowiednią reklamą i promocją powinna przyczynić się do zwiększenia ilości inwestorów. Ich rola na terenie Miasta i Gminy Buk będzie miała znaczący wpływ na rozwój działalności usługowej, zmniejszenie bezrobocia i zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Niezbędne jednak jest prowadzenie systematycznej kontroli funkcjonowania niniejszych zakładów, zwłaszcza w zakresie przestrzegania obowiązków nałożonych w pozwoleniach na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza oraz kontynuować kontrole zabudowy mieszkaniowej w celu sprawdzenia stosowania się do ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji w których następuje spalanie paliw. Działanie takie pozwolą na ograniczenie przypadków naruszeń tych ograniczeń, zwiększą świadomość lokalnej społeczności w zakresie ochrony powietrza oraz zmniejszą ryzyko przekroczenia dopuszczalnych granic wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza.

Poprawa jakości i czystości powietrza poprzez ograniczenie emisji pyłów i gazów do atmosfery jest priorytetem w działaniach na rzecz środowiska przyrodniczego. Najważniejszym zadaniem będzie dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz dyrektyw unijnych.

W ramach prawa międzynarodowego Polska zgodnie z Protokołem z Kioto (1997 r.) oraz pakietem klimatyczno-energetycznym Unii Europejskiej jest zobowiązana do redukcji emisji gazów cieplarnianych. Celem przyjętej unijnej strategii „Europa 2020” jest osiągnięcie wzrostu gospodarczego. W zakresie gospodarki niskoemisyjnej strategia wyznacza cele szczegółowe na poziomie krajowym: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20%

w porównaniu z poziomami z roku 1990, zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii (Polska 15%) oraz dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%. Cele są obligatoryjne na poziomie krajowym, każda gmina powinna dążyć do ich wypełnienia na miarę własnego potencjału.

Dodatkowo jak wynika z Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021 - 2030 wyznaczono cele klimatyczno – energetyczne na rok 2030 takie jak zmniejszenie redukcji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETC w porównaniu do poziomu w roku 2005 o 7%, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii brutto o 21 do 23%, przy czym cel 23% możliwy jest do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych. W zakresie OZE planuje się wzrost do 14% użycia energii odnawialnych w transporcie oraz wzrost użycia OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 punkt procentowy średniorocznie. Kolejnym celem jest wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007 oraz redukcja do 50 – 60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej. Aby możliwe było osiągnięcie wyżej wymienionych celów należy wprowadzić działania na poziomie gmin i powiatów, które będą realizować założone plany w miarę możliwości lokalnych, co przeniesie się na końcowy wynik w skali kraju.

W obszarze gminy należy przewidywać, iż ogólny stan jakości powietrza nie ulegnie znaczącemu pogorszeniu. Prognozuje się zmniejszenie ilości stężeń substancji w powietrzu dla obszarów o największym zagrożeniu. Mimo wszystko dla tego obszaru należy zwrócić szczególną uwagę na szybki wzrost rozwoju transportu drogowego. Jest on obecnie podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza. Poziom zagrożenia emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do roku 2020 będzie się stopniowo pogarszał ze względu na wzrost liczby pojazdów spalinowych, dlatego sfera ta będzie wymagała szczególnego zaangażowania ze strony władz i ciągłego kontrolowania stanu emisji zanieczyszczeń.

Realizacja wyżej wymienionych celów będzie możliwa tylko dzięki szerokiej promocji korzystania z źródeł energii odnawialnej wraz z zachętami ekonomicznymi i organizacyjnymi. Prognozuje się, że rozwój energii odnawialnej na terenie miasta i gminy będzie uzyskiwany zakresie z energii słonecznej i biomasy oraz w niewielkim zakresie z wiatru. Potencjał energii słonecznej rozkłada się równomiernie na całym obszarze gminy i w dużym stopniu pokrywa się ze strefą korzystnych warunków wiatrowych. Pozostałe zasoby energii odnawianej nie stanowią istotnego źródła zasobów ze względu na niekorzystne warunki ich wykorzystania. Miasto i Gmina Buk nie planuje jednak znaczącego rozwoju energetyki wiatrowej z uwagi na protesty mieszkańców związane z możliwością spadku wartości nieruchomości.

Niezwykle istotnym argumentem przemawiającym za wykorzystywaniem odnawialnych źródeł energii jest użytkowanie ich bez degradacji środowiska oraz niewyczerpalność ich zasobów. Niezbędne jest jednak dążenie do poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców w tym zakresie.

Konieczne jest także dalsze prowadzenie działań związanych ograniczeniem źródeł niskiej emisji na terenie gminy, takich jak termomodernizacja budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej, wymiana oświetlenia, czy wymiana systemów ogrzewania mieszkań z kotłów opalanych węglem na instalacje bardziej ekologiczne. Powyższe działania będą skutkować nie tylko zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych, ale także poprawą efektywności energetycznej oraz zmniejszeniem kosztów związanych z zapewnieniem odpowiedniego komfortu cieplnego. Podobne skutki zostaną zapewnione dzięki wymianie oświetlenia na oświetlenie energooszczędne. Przyczyni się to do ograniczenia zapotrzebowania na energię elektryczną i w konsekwencji ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Wymiana oświetlenia na oświetlenie energooszczędne przynosi

oszczędności rzędu 50% w zużyciu energii elektrycznej, dodatkowo w przypadku oświetlania infrastruktury drogowej poprawia bezpieczeństwo na drogach.

3.2 Zagrożenia hałasem

Na terenie Miasta i Gminy i Buk, najbardziej uciążliwym źródłem hałasu jest transport drogowy oraz kolejowy (ok. 80%). Tak niekorzystna sytuacja wiąże się z węzłowym położeniem miasta w układzie komunikacyjnym tej części Wielkopolski. W granicach miasta Buk krzyżują się dwie drogi krajowe: nr 307, Poznań - Nowy Tomyśl i nr 306, Lipnica – Stęszew. Dodatkowo, gminę przecina linia kolejowa E-20 Kunowice - Terespol, przystosowana do prędkości 160 km/h.

Uciążliwość akustyczna linii kolejowej E-20 sięga w dzień na odległość ok. 70 m, w nocy zaś dochodzi do ok. 300 m. Z racji na stosunkowo małą częstotliwość ruchu pociągów, oddziaływanie kolei w odczuciu ludzi jest niewielkie.

Hałas na terenach wiejskich wiąże się przeważnie z pracą maszyn rolniczych i ośrodków maszynowych. Dotyczy on praktycznie wyłącznie pory dziennej i dlatego nie jest traktowany przez mieszkańców jako duża uciążliwość. Docelowo wskazane byłoby wykonanie dla miasta Buk pomiarów dźwięku i przedstawienie ich w postaci mapy akustycznej.

Najważniejszym celem w zakresie ochrony środowiska przed hałasem jest zmniejszenie skali narażenia mieszkańców na ponadnormatywny poziom hałasu, co przede wszystkim dotyczy hałasu emitowanego przez środki transportu.

W latach sprawozdawczych 2017 – 2018 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów poziomu hałasu w ramach badań monitoringowych zaplanowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie

Tab. 3-8 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zagrożenia hałasem

Tab. 5-5 Efekty realizacji dotychczasowego i OG 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zagrożenia hałasem						
L.p.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
1	Ograniczenie emisji do środowiska i zmniejszenie narażenia mieszkańców na ponadnormatywny poziom hałasu	Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego oraz kolejowego	M	WIOŚ	Efekt	Zadanie nierealizowane. W okresie sprawozdawczym WIOS w Poznaniu nie prowadził badań poziomów hałasu drogowego ani kolejowego na terenie Miasta i Gminy Buk
					Wskaźnik	Liczba punktów pomiarowych w których prowadzono badania: 0
2		Przestrzeganie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w odniesieniu do nowo zagospodarowywanych terenów: stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. W MPZP wprowadzane są zapisy nakazujące zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz dla terenów mieszkaniowo-usługowych.
					Wskaźnik	Ilość MPZP uwzględniających wartości dopuszczalnych poziomów hałasu: 2
3		Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem z wyznaczeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół głównych dróg i linii kolejowych tam, gdzie przekroczony jest dopuszczony w rozporządzeniu poziom hałasu w porze nocnej oraz całej trasy 307 w obrębie całej gminy	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane w zakresie jak wyżej.
4		Lokalna poprawa klimatu akustycznego poprzez tworzenie pasów zieleni osłonowej, izolacyjnej	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane Wzdłuż dróg gminnych nasadzono łącznie w latach sprawozdawczych 30 szt. lip drobnolistnych w miejscowości: Kałwy 18 szt. oraz w m. Buku 12 szt.
					Wskaźnik	Liczba drzew tworzących pasy zieleni izolacyjnej: 30 szt. drzew
5		Prowadzenie kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	M	WIOŚ	Efekt	Zadanie nierealizowane W okresie sprawozdawczym WIOS w Poznaniu nie prowadził badań poziomów emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej
					Wskaźnik	Ilość pomiarów wskazujących na przekroczenia poziomu hałasu: 0

L.p.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
6		Lokalne ograniczenia prędkości ruchu na terenie zwartej zabudowy	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie realizowane przez samorząd oraz zarządców dróg. Lokalne ograniczenia prędkości pośrednio wpływają na zmniejszenie poziomu hałasu w obszarze zwartej zabudowy. To z kolei przyczynia się do poprawy komfortu ludności mieszkającej na tym terenie.
7		Zmniejszenie udziału pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie realizowane przez samorząd oraz zarządców dróg. Zagrożenia związane z emisją hałasu komunikacyjnego wynikają z takich czynników jak prędkość pojazdów oraz ich natężenie. Zmniejszenie udziału pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu przyczynia się do redukcji poziomu hałasu, ale także poprawia bezpieczeństwo użytkowników dróg oraz ludności mieszkającej na terenach przylegających do dróg.
8		Dążenie do poprawy płynności ruchu poprzez odpowiednią organizację ruchu	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie realizowane. Poprawa płynności ruchu pozwala utrzymać stosunkowo jednostajną prędkość, wskutek czego bezpieczeństwo użytkowników dróg jest większe, a poziom hałasu komunikacyjnego ulega zmniejszeniu.
9		Stosowanie tzw. „cichych” nawierzchni podczas remontów i przebudów istniejącej sieci drogowej	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie realizowane. Realizacja zadania przyczyniła się do zmniejszenia poziomu hałasu komunikacyjnego. Rodzaj nawierzchni ma bowiem istotny wpływ na emisję hałasu do środowiska otaczającego drogę.
10		Modernizacja nawierzchni dróg	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie realizowane.
11		Wyznaczanie szlaków i budowa nowych ciągów dróg rowerowych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. Prowadzone prace związane z infrastrukturą rowerową są nadal niewystarczające. Wykonanie zadania będzie mobilizowało lokalną społeczność do prowadzenia zdrowego trybu życia przez mieszkańców Miasta i Gminy Buk. Może to przyczynić się do zmniejszenia udziału pojazdów w strumieniu ruchu, co z kolei wpływa na obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego.
					Wskaźnik	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych: 28,84 m
12		Pogłębianie świadomości społecznej o negatywnym wpływie hałasu na człowieka (edukacja ekologiczna)	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane

L.p.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
13		Przyjęcie uchwał wprowadzających zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na jeziorze Niepruszewskim	W	MiGB	Efekt	Zadanie zrealizowane (brak konieczności) dnia 24 lutego 2016 r. uchwałą nr XIV/185/V/2016 Rady Powiatu Poznańskiego przyjęty został zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych jeziorach powiatu poznańskiego. W dokumencie wskazanych zostało 15 zbiorników wodnych objętych uchwałą, w tym Jezioro Niepruszewskie
14		Budowa ekranów akustycznych	M	Zarządcy dróg	Efekt	Zadanie nierealizowane (brak konieczności)

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Zagrożenia hałasem

W latach sprawozdawczych 2017-2018 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów poziomu hałasu w ramach badań monitoringowych zaplanowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Badania przeprowadzone były w latach ubiegłych w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 307, na południu miasta na obszarze zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, 10 metrów od drogi i 4 metry nad gruntem i wykazały, iż zarówno wartość LDWN (długookresowego wskaźnika poziomu hałasu dla pory dzień-noć-noć), jak i LN (długookresowego poziomu hałasu w porze nocnej) nie zostały przekroczone.

Inspektorzy WIOŚ w latach 2017-2018 w Poznaniu nie przeprowadzili również kontroli zakładów przemysłowych z zakresu przestrzegania przepisów ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed hałasem. Wcześniej, bo w roku 2015 przeprowadzono kontrolę 3 zakładów.

Duże znaczenie w zakresie ochrony przed hałasem ma wprowadzanie stosownych zapisów do dokumentów o charakterze planistycznym. Dotyczą to w szczególności terenów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych dróg oraz linii kolejowej przebiegającej przez obszar Gminy Buk. Stwarza to punkt wyjścia do ograniczenia uciążliwości hałasu na tym terenie. Warte uwagi są również działania związane z tworzeniem pasów zieleni izolacyjnej.

Samorząd oraz zarządcy poszczególnych dróg znajdujących się na obszarze Miasta i Gminy Buk realizowali w latach 2017-2018 liczne zadania ukierunkowane na ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego. Sukcesywnie wprowadzano lokalne ograniczenia prędkości w rejonie występowania zwartej zabudowy, co znacznie poprawiło komfort ludności mieszkającej na tych osiedlach. Podobny efekt uzyskano w wyniku zmniejszania udziału pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu. W niewielkim stopniu realizowano natomiast zadanie polegające na poprawie płynności ruchu oraz budowie nowych szlaków rowerowych. Tworzenie oraz promowanie korzystania z nowych ciągów rowerowych powinno wiązać się z dążeniem do pogłębiania świadomości ekologicznej mieszkańców Miasta i Gminy Buk.

Z powodzeniem stosowano tzw. „ciche” nawierzchnie drogowe, co ma duże znaczenie z uwagi na fakt, iż wybór nawierzchni drogowej może w istotny sposób obniżyć poziom hałasu od ruchu samochodowego. W zależności od charakterystyki górnej warstwy nawierzchni różnice pomiędzy maksymalnymi poziomami hałasu toczenia od przejeżdżających pojazdów osiągają wartości do około 10 dB(A). Odpowiednie wykonanie nawierzchni betonowych i nawierzchni z betonowej kostki brukowej nie wpływa niekorzystnie na poziom emitowanych dźwięków od przejeżdżających pojazdów. Jest to istotna informacja przy podejmowaniu decyzji o wyborze technologii wykonania nawierzchni kostkowych w obszarach zabudowanych.

Ponadto w okresie sprawozdawczym zamieszczono na stronie internetowej urzędu ogłoszenie o przystąpieniu do opracowania projektów:

- „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż linii kolejowych znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego wraz z aktualizacją Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023” oraz o podaniu ww. projektu procedurze zapewnienia udziału społeczeństwa,
- „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracją miasta Poznań, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny położonych wzdłuż autostrady A2 od km 107+900 do km 257+219

obejmującego aktualizację „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dwóch odcinków autostrady A2” oraz o podaniu ww. projektu procedurze zapewnienia udziału społeczeństwa,

- „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego”,
- „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego obejmującego aktualizację „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023””.

Realizowane do tej pory zadania nie wpływają negatywnie na klimat. Ocenia się, iż realizacja niektórych kierunków może wręcz przyczynić się do poprawy lokalnych warunków klimatycznych. Na szczególną uwagę zasługują przede wszystkim działania związane z promowaniem korzystania ze ścieżek rowerowych, tworzeniem nowych pasów zieleni izolacyjnej, modernizacją i budową nowych dróg i systemów sterowania ruchem.

Ponadto realizacja wyznaczonych dotychczas celów nie wpływa także negatywnie na proces adaptacji do zmian klimatu oraz nie prowadzi do powstania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Niezbędna jest jednak kontynuacja prowadzenia monitoringu poziomów hałasu w punktach pomiarowych zlokalizowanych na obszarze Miasta i Gminy Buk. Duże znaczenie odgrywa również edukacja ekologiczna dotycząca zagrożeń wynikających z ponadnormatywnych poziomów hałasu.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem wykonano tzw. analizę SWOT wskazując na mocne i słabe strony gminy we wskazanym powyżej obszarze oraz analizując szanse i zagrożenia jakie mogą wynikać w wyniku pojawienia się potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Najważniejszym celem w zakresie ochrony środowiska przed hałasem jest zmniejszenie skali narażenia mieszkańców na ponadnormatywny jego poziom, co przede wszystkim dotyczy hałasu emitowanego przez środki transportu.

Tab. 3-9 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Zagrożenia hałasem

Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Stosowne zapisy poświęcone ochronie przed hałasem w aktach prawa miejscowego	Obecność licznych dróg na obszarze gminy
1.2.	Przeprowadzanie modernizacji dróg	Niewielka liczba szlaków i dróg rowerowych
1.3.	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony przed hałasem	Obecność linii kolejowej na obszarze gminy
1.4.	Brak przekroczeń poziomów hałasu w aktualnych punktach pomiarowych	Niewystarczające zabezpieczenia wzdłuż dróg (np. ekrany akustyczne, nasadzenia izolacyjne)
1.5.	Wprowadzenie zapisów do dokumentów o charakterze planistycznym w zakresie ochrony przed hałasem głównie na terenach w bezpośrednim sąsiedztwie dróg oraz linii kolejowych	Brak aktualnych pomiarów poziomu hałasu przez WIOŚ w Poznaniu
1.6.	Wprowadzanie lokalnych ograniczeń prędkości w rejonie występowania zwartej zabudowy, które zmniejszają	Brak aktualnych kontroli zakładów przemysłowych z zakresu przestrzegania przepisów ochrony środowiska,

Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem		
	poziom hałasu na terenie gminy	szczególnie ochrony przed hałasem
1.7.	Zmniejszenie udziału pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu	Zbyt mała ilość działań służących poprawie płynności ruchu oraz budowie nowych szlaków rowerowych
1.8.	Stosowanie tzw. „cichych” nawierzchni drogowych	
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Dofinansowania pochodzące z Unii Europejskiej na modernizację dróg	Rozbudowa dróg powiatowych, wojewódzkich i autostrad
2.2.	Monitorowanie poziomu hałasu przez WIOŚ	Obecność licznych dróg na obszarze gminy, w tym dróg wojewódzkich oraz autostrady
2.3.	Programy ochrony przed hałasem	Niewystarczające zabezpieczenia wzdłuż dróg (np. ekrany akustyczne, nasadzenia izolacyjne)

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza wskazała dość istotne problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie Zagrożenia hałasem najważniejszymi problemami są:

- liczne drogi zlokalizowane na terenie gminy stanowiące źródło hałasu komunikacyjnego → systematyczna kontrola stanu dróg (nawierzchni) oraz ich ewentualna modernizacja z zastosowaniem tzw. cichych nawierzchni;
- niewystarczające zabezpieczenia wzdłuż dróg → zastosowanie np. ekranów akustycznych czy nasadzeń izolacyjnych;
- niewielka liczba szlaków i ciągów rowerowych → budowa nowych ścieżek rowerowych;
- linia kolejowa przebiegająca przez obszar gminy → systematyczna kontrola stanu linii i jej ewentualna modernizacja (np. zastosowanie ekranów akustycznych).
- brak aktualnych pomiarów poziomu hałasu przez WIOŚ w Poznaniu → podjęcie działań w zakresie częstszych pomiarów poziomu hałasu przez WIOŚ w Poznaniu;
- brak aktualnych kontroli zakładów przemysłowych z zakresu przestrzegania przepisów ochrony środowiska, szczególnie ochrony przed hałasem → kontynuacja prowadzenia kontroli w zakresie ochrony przed hałasem na zakładach przemysłowych;
- zbyt mała ilość działań służących poprawie płynności ruchu oraz budowie nowych szlaków rowerowych → działanie służące usprawnieniu ruchu, podejmowanie projektów budowy kolejnych szlaków rowerowych, działań mających na celu zwiększenie udziału komunikacji miejskiej w stosunku do komunikacji samochodowej.

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-10 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Zagrożenia hałasem

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Utworzenie Parku Przemysłowego w	Cały obszar posiada aktualne mpzp oraz rozwinięta	Dalsza lokalizacja inwestycji o charakterze przemysłowym na

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
	Niepruszewie	infrastrukturę techniczną. Wyposażony jest m.in. asfaltowe drogi dojazdowe, sieci: gazową, wodociągową, energetyczną oraz teleinformatyczną. Funkcjonuje tam ok. 36 obiektów przemysłowych, magazynowych i usługowych. Kolejne inwestycje znajdują się w fazie budowy lub planowania. Działające tu firmy reprezentują kapitał polski, amerykański, australijski, belgijski, duński, holenderski, niemiecki i szwedzki. Wśród branż dominują sektory: chemiczny, logistyczny, spożywczy i metalowy.	obszarze Parku.
2	Otwarcie odcinka autostrady A2	Korzystanie z autostrady przez liczne pojazdy pozwala zmniejszyć ruch na drogach lokalnych znajdujących się na obszarze Miasta i Gminy Buk.	Kontynuacja działań prowadzonych przez Autostradę Wielkopolską S.A..
3	Stosowanie tzw. „cichych” nawierzchni drogowych	Stosowanie nawierzchni ma znaczny wpływ na obniżenie poziomu hałasu od ruchu samochodowego.	Kontynuacja stosowania nawierzchni ograniczających hałas

Prognoza

Zrównoważony rozwój systemu transportowego znacznie ograniczy emisję hałasu, co doprowadzi do osiągnięcia zgodności prawnej w zakresie poziomu hałasu w najbardziej newralgicznych miejscach.

Za szczególnie niepokojące należy uznać wzmożenie poziomu hałasu komunikacyjnego, jakie występuje na trasie 307. Nie wykracza ono, co prawda, poza wcześniej zdiagnozowane obszary, w których występowały przekroczone dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, jednak następuje jego wzmożenie. Pojawiły się również nowe obszary zagrożone w związku z eksploatacją autostrady.

Zmniejszenie udziału pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu poprzez ustawienie znaków ograniczających rzeczywistą masę całkowitą pojazdów ciężarowych wjeżdżających na poszczególne ulice spowoduje odciążenie miasta co wpłynie pozytywnie nie tylko na klimat akustyczny, ale również na jakość powietrza. Ponadto edukacja ekologiczna mieszkańców przyczyni się do częstszego korzystania z komunikacji miejskiej.

3.3 Pola elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne towarzyszą człowiekowi od zawsze. Rozwój przemysłu (w tym telekomunikacji) przyczynia się do wzrostu poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku. Niezbędne jest uwzględnienie tego zagadnienia w postępowaniach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Źródłami promieniowania elektromagnetycznego są m.in. linie i stacje elektroenergetyczne, stacje telefonii komórkowej i transformatory. Na terenie Miasta i Gminy

Buk zlokalizowanych jest 6 stacji bazowych (3 na terenie miejskim i 3 na terenach wiejskich). Od kilku lat nie obserwuje się przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji pól elektromagnetycznych.

Tab. 3-11 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Pola elektromagnetyczne

I.p.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
1	Stała kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego	Prowadzenie badań pól elektromagnetycznych i gromadzenie danych o źródłach promieniowania elektromagnetycznego	M	WIOŚ	Efekt	Zadanie realizowane. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w cyklach trzyletnich. W 2017roku badania zostały przeprowadzone w punkcie pomiarowym w Buku przy ul. Czarnieckiego, gdzie nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego.
					Wskaźnik	Liczba pomiarów wskazujących na przekroczenia dopuszczalnego poziomu promieniowania elektromagnetycznego: 0
2		Dalsze prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	W/M	MiGB, WIOŚ	Efekt	Zadanie realizowane. GIOŚ prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku
					Wskaźnik	Liczba przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku: 0
3	Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. Zgodnie z zapisami żadna działalność prowadzona na obszarze Miasta i Gminy Buk nie może powodować przekroczeń emisji promieniowania elektromagnetycznego. Podejmowanie niniejszego zadania stanowi punkt wyjścia do ochrony przez zbyt dużym poziomem pól elektromagnetycznych na terenie Miasta i Gminy Buk.
4		Ograniczanie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane
5	Edukacja społeczeństwa dotycząca rzeczywistej skali	Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

I.p.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
6	zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych	Edukacja społeczeństwa dotycząca rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych w szczególności oddziaływaniem stacji bazowych telefonii komórkowych	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Ilość podjętych działań edukacyjnych w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi: 0

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Pola elektromagnetyczne

Badania poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone są w cyklach trzyletnich przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu. Badania poziomu pól elektromagnetycznych w 2017 roku wykonano w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Buku przy ul. Czarnieckiego. Nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego $< 0,3 \text{ V/m}$ (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz). Celem wykonanych pomiarów było wyłącznie określenie poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności. Nie było natomiast celem pomiarów określenie wpływu poszczególnych obiektów emitujących fale elektromagnetyczne na poziom pól w środowisku. W porównaniu z badaniami prowadzonymi w tych samych punktach pomiarowych w roku 2011 i 2014 nie zanotowano istotnych zmian poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W latach 2017-2018 nie prowadzono działań związanych z edukacją społeczeństwa na temat zagrożeń wynikających z oddziaływania pól elektromagnetycznych. Realizacja niniejszego celu w kolejnych latach może jednak pozwolić na efektywną ochronę przed tym zagrożeniem.

W okresie sprawozdawczym planowano zlokalizowanie stacji bazowych wraz z infrastrukturą techniczną. Niemniej jednak, Burmistrz Miasta i Gminy Buk wydał decyzję o odmowie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego dla powyższych przedsięwzięć.

Niezbędne jest jednak dalsze prowadzenie systematycznego monitoringu pól elektromagnetycznych w środowisku, a także podejmowanie działań edukacyjnych.

Realizacja dotychczasowych zadań nie wpływa negatywnie na proces adaptacji do zmian klimatu oraz nie prowadzi do powstania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Niezbędne jest jednak dalsze prowadzenie systematycznego monitoringu pól elektromagnetycznych w środowisku, a także podejmowanie działań edukacyjnych.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne dokonano tzw. analizy SWOT, która pozwoliła wskazać mocne oraz słabe strony gminy ww. obszarze, a także szanse i zagrożenia jakie mogą pojawić się wskutek oddziaływania potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Tab. 3-12 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Pola elektromagnetyczne

Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych przez WIOŚ	Obecność źródeł emisji pól elektromagnetycznych na obszarze gminy
1.2.	Możliwość wzrostu świadomości mieszkańców na temat negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych	Niepodejmowanie działań polegających na edukacji mieszkańców w zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych
1.3.	Stosowna lokalizacja źródeł pól elektromagnetycznych	Niewielka świadomość mieszkańców na temat zagrożeń wynikających z oddziaływania pól elektromagnetycznych na stanowisku pracy
1.4	Uwzględnianie zagadnienia pól elektromagnetycznych w dokumentach o charakterze planistycznym	Brak ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego
1.5.	Brak przekroczeń norm poziomu pól	Brak działań edukacyjnych dla lokalnej społeczności w

Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne		
	elektromagnetycznych w ostatnich latach	zakresie zagrożeń wynikających z oddziaływania pól elektromagnetycznych
1.6.	Niski poziom zagęszczenia potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Stosowne wymagania prawne w zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Rozbudowa sieci elektrycznej
2.2.	Nowelizacje zapisów prawnych	Rozbudowa systemów łączności bezprzewodowej
2.3.	Projektowanie i budowa instalacji emitujących pola elektromagnetyczne przy uwzględnieniu ochrony środowiska	Niekorzystne wobec środowiska lokalizowanie instalacji emitujących pola elektromagnetyczne

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne wskazała dość istotne problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie Pól elektromagnetycznych najważniejszymi problemami są:

- obecność źródeł emisji pól elektromagnetycznych na obszarze gminy → dążenie do eliminacji tych źródeł bądź do ochrony przed emitowanym przez nie promieniowaniem elektromagnetycznym;
- niepodjęcie działań edukacyjnych mających na celu informowanie mieszkańców o negatywnym oddziaływaniu pól elektromagnetycznych → prowadzenie działań edukacyjnych w tym zakresie;
- brak ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego → systematyczne prowadzenie ewidencji źródeł pól elektromagnetycznych;
- możliwość wystąpienia przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji pól elektromagnetycznych → kontynuacja systematycznej kontroli poziomów pól elektromagnetycznych, a w razie konieczności podjęcie środków zaradczych.
- brak działań edukacyjnych dla lokalnej społeczności w zakresie zagrożeń wynikających z oddziaływania pól elektromagnetycznych → wprowadzenie działań edukacyjnych, zwiększanie świadomości mieszkańców gminy.

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-13 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Pola elektromagnetyczne

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Prowadzenie monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych	Badania, jak i gromadzenie wyników prowadzone jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	Kontynuacja prowadzonego monitoringu
2	Uwzględnienie zagadnienia pól elektromagnetycznych w dokumentach o charakterze planistycznym	Zgodnie z zapisami żadna działalność prowadzona na obszarze miasta i gminy Buk nie może powodować przekroczeń emisji promieniowania elektromagnetycznego.	Kontynuacja realizacji niniejszego zadania

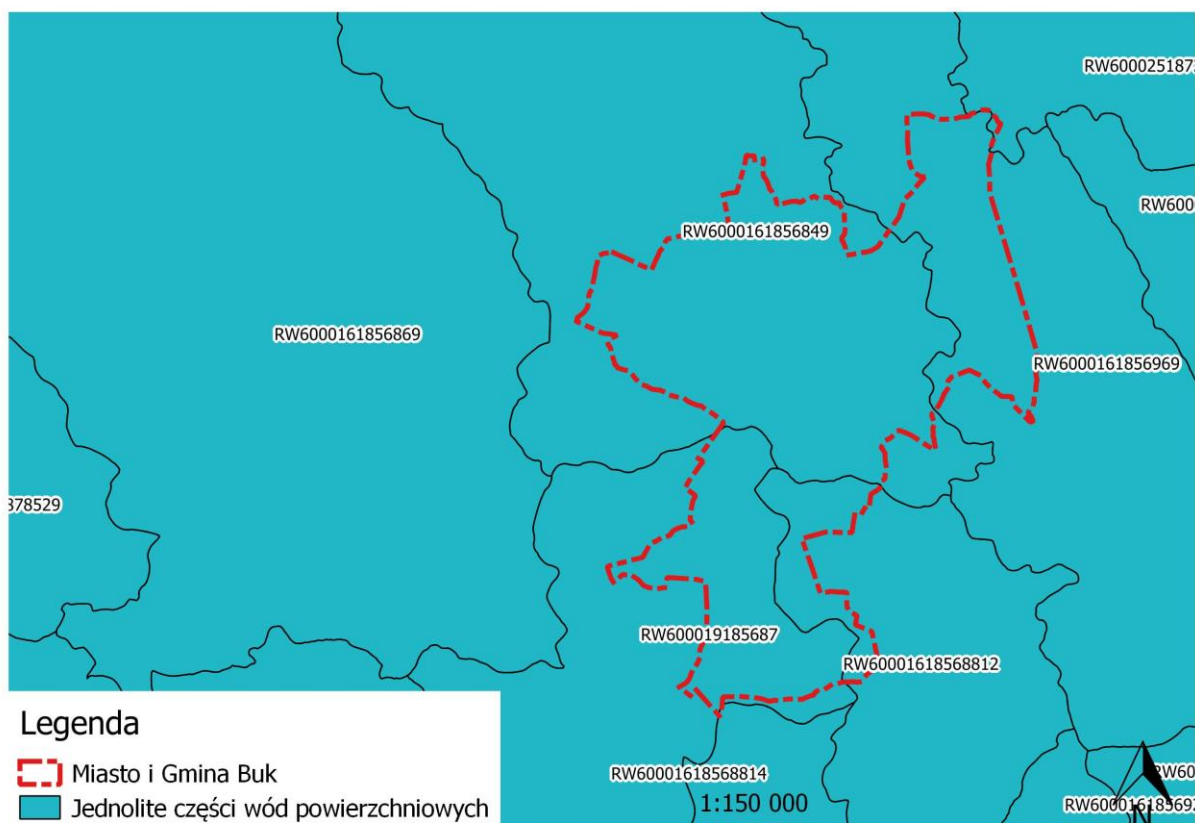
Prognoza

Nie przewiduje się, aby w najbliższych latach problem z polami elektromagnetycznymi w Mieście i Gminie Buk pogłębiał się. Wzrost świadomości społeczeństwa powinien wpłynąć na ograniczenie nawet niewielkich zagrożeń wynikających z ich oddziaływania. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska będzie kontynuował w tym zakresie monitoring w kolejnych latach.

3.4 Gospodarowanie wodami

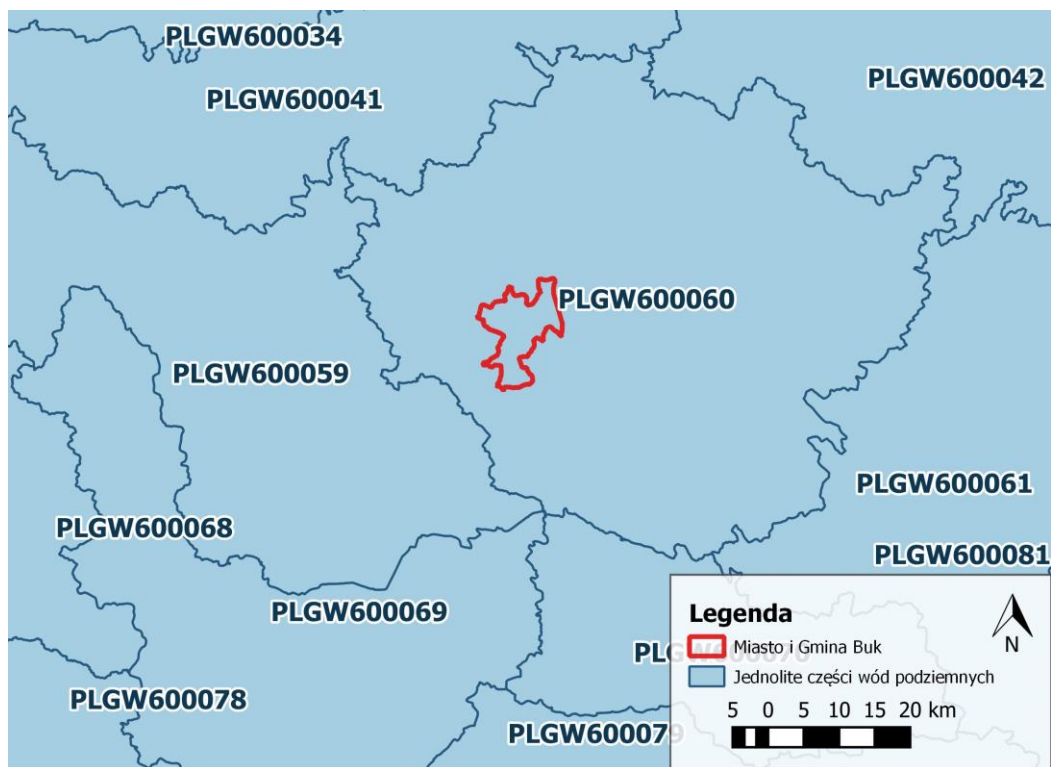
Sieć hydrograficzna na terenie gminy jest słabo rozwinięta. W granicach Miasta i Gminy Buk występują fragmenty zlewni Mogilnicy Wschodniej z rzeczką Trupiną przepływającą przez Miasto Buk i zlewni Samicy. Wchodzą one w skład zlewni Kanalu Mosińskiego, a tym samym w obręb dorzecza Warty. Największy zbiornik wody stojącej to Jezioro Niepruszewskie.

Teren Miasta i Gminy leży w obrębie JCWPd: PLGW600060 o powierzchni 3 817,6 km² (Ryc. 3-4) oraz pięciu JCWP: RW6000161856849 – Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej, RW6000161856969 – Samica Stęszewska, RW600019185687 – Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego, RW60001618568812 – Dopływ spod Dobieżyńa oraz RW600025187249 – Sama do Kan. Lubosińskiego (Ryc. 3-3). Obszar Miasta i Gminy znajduje się częściowo w granicach GZWP nr 144 - Dolina Kopalna Wielkopolska (Ryc. 3-5).

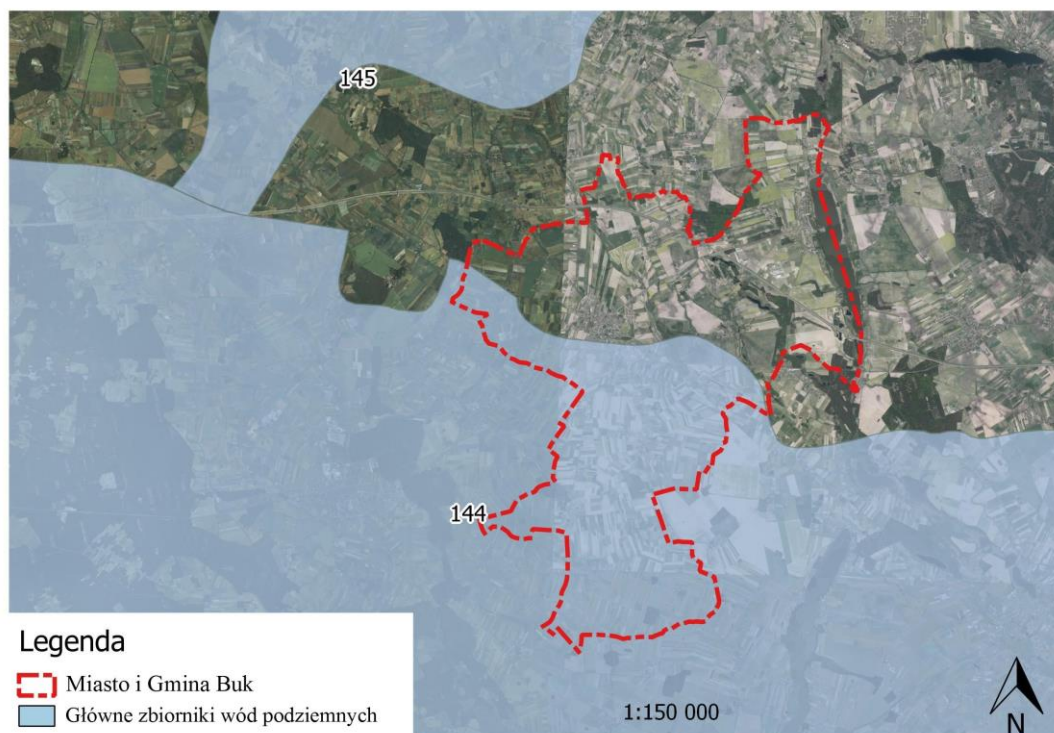
Ryc. 3-3 Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Miasta i Gminy Buk

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 3-4 Jednolite części wód podziemnych na terenie Miasta i Gminy Buk

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 3-5 Główne zbiorniki wód podziemnych na terenie Miasta i Gminy Buk

Źródło: opracowanie własne

Tab. 3-14 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 obszarze interwencji: Gospodarowanie wodami

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
1	Utrzymanie właściwego stanu urządzeń melioracyjnych na terenie gminy	Kontynuacja prac związanych z modernizacją i odbudową systemów melioracyjnych	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie realizowane.
					Wskaźnik	Długość konserwacji rowów melioracyjnych: 5 545 mb w 2017, 6 975 mb w 2018 r.
2		Dofinansowanie działalności spółek wodnych w zakresie modernizacji systemów melioracyjnych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. Środki przekazane Spółce Wodnej Zlewni Mogielnica Wschodnia są wykorzystane na bieżącą konserwację rowów zlokalizowanych na obszarze gminy. W latach 2017-2018 działalność spółek wodnych została dofinansowana kwotą 100 000 zł/rok.
					Wskaźnik	Liczba spółek wodnych uzyskujących dofinansowanie pochodzące z budżetu gminy: 1
3		Remonty przepustów i budowli piętrzących wody	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie nierealizowane
4		Konserwacja rowów melioracyjnych	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość konserwacji rowów melioracyjnych: 5 545 mb w 2017 oraz 6 975 mb w 2018 r.
5		Naprawa/konserwacja systemów drenarskich i rurociągów melioracyjnych na użytkach rolnych	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie realizowane. Na skutek pomycia skarp rowu obłożono skarpy płytami betonowymi oraz wykonano rurociąg melioracyjny na użytkach rolnych
					Wskaźnik	Długość odcinka rowu podlegającego pracom naprawczym: 340 mb. Długość odcinka rurociągu melioracyjnego: 42 mb
6		Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie nierealizowane
7	Utrzymanie i konserwacja zbiorników wodnych i cieków	Utrzymanie stawów wiejskich	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie realizowane Czyszczenie stawu Wielka Wieś ul. Smugi oraz w zakresie przebudowy istniejącego stawu przy ul. Basztowej w Buku
					Wskaźnik	Ilość stawów objętych pracami utrzymaniowymi: 1 Ilość stawów podlegających przebudowie: 1

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
8		Konserwacja rzek, kanałów, rowów	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie realizowane. konserwacja cieków wodnych Trupina od ul. Dworcowej w kierunku ul. Grodzkiej
9		Rekultywacja jezior, stawów	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Ilość zrehabilitowanych jezior, stawów: 0
10	Ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych poprzez realizację programów działań	Ograniczanie wpływu zanieczyszczeń z rolnictwa na jakość wód	W/M	Właściciele gruntów, WODR, MiGB	Efekt	Zadanie realizowane WODR zajmuje się organizacją szkoleń dla rolników w zakresie realizacji Programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszarach szczególnie narażonych, które zostały wyznaczone na terenie gminy. Ponadto prowadzi również działania promujące przeciwdziałanie zanieczyszczeń wód na terenach OSN. Ponadto stosowanie nawozów i środków ochrony roślin jest ściśle kontrolowane, zwłaszcza w zakresie stosowanych dawek.
11		Ochrona wód przed eutrofizacją	W/M	Właściciele gruntów, WODR, MiGB	Efekt	Zadanie realizowane
12		Podjęcie działań ograniczających wpływ zanieczyszczeń obszarowych na zasoby wodne	W/M	Właściciele gruntów, WODR, MiGB	Efekt	Zadanie realizowane. Liczba zorganizowanych szkoleń dla rolników z zakresu wpływu działalności rolniczej i stosowanych praktyk na jakość wód:
13	Ochrona przed powodzią	Działania zabezpieczające przed wystąpieniem oraz skutkami powodzi i suszy zgodnie ze zaktualizowanym Operatem przeciwpowodziowym Powiatu Poznańskiego	W/M	Powiat Poznański, Gminy, RZGW, WZMiUW	Efekt	Zadanie realizowane.
14		Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych/przeciwpowodziowych	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie nierealizowane
15		Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie nierealizowane
16		Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów zagrożenia powodziowego	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane (brak konieczności)
17		Plany operacyjne ochrony przed powodzią oraz plany zarządzania kryzysowego	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
18		Wypożyczenie magazynu przeciwpowodziowego	M	Spółki wodne	Efekt	Zadanie nierealizowane
19	Osiągnięcie dobrego stanu jakościowego i ilościowego wód	Programy obniżania strat wody	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
20		Działania edukacyjne oraz akcje promujące oszczędzanie wody	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
21		Zabudowa punktów pomiarowych zużycia wody wraz z wyposażeniem sieciowym	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
22		Edukacja rolników w zakresie ochrony wód	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane
23		Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	M	WIOŚ	Efekt	Zadanie realizowane

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Gospodarowanie wodami

W 2017 i 2018 roku Miasto i Gmina Buk udzieliła Gminnej Spółce Wodnej Zlewnia Mogilnica Wschodnia dotację w wysokości 100 000 zł/rok na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Buk. W 2017 r. konserwacją zostały objęte rowy melioracyjne w miejscowości Buk: Wielka Wieś rów Nr RMWC -2375mb, Nr RMWC -4 -670 mb, w miejscowości Dakowy Suche: rów Nr RMP-31-3 -1650 mb i Nr RMS -4-1 – 850 mb. Ponadto w miejscowości Buk rów Nr RMWC na skutek podmycia skarp rowu obłożenia skarp płytami betonowymi na odcinku 340 mb oraz ułożenie rurociągu fi 1000 mm na odcinku 42 mb.

Z kolei w 2018 r. konserwacją zostały objęte rowy w miejscowości Otusz Nr RMWC -6-8 w km 1+400 — 5+500, w miejscowości Dobieżyn Nr RMWC-5-1 w km 0+000 —1+120, w miejscowości Dobra Nr IUSG-2 w km 0+000 — 1+325 w Wielkiej Wsi w km 1+945-2+375.

Ponadto w 2017 r. przekazano środki w wysokości 86 392,54 zł na czyszczenie stawu Wielka Wieś ul. Smugi, natomiast w wydatkach majątkowych została wydatkowana kwota 297 127,37 zł na zadanie pn.: „Przebudowa istniejącego stawu przy ul. Basztowej w Buku”. Zadanie to zostało wprowadzone w zadania inwestycyjne na rok 2016 i z uwagi na to, że wymagane jest pozwolenie wodno-prawne i operat wodno-prawny, dlatego realizacja tego zadania została przesunięta do wykonania na rok 2017 i wprowadzona w WPF. W roku 2016 został poniesiony wydatek w kwocie 13 600,00 zł z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji, natomiast w roku 2017 został poniesiony wydatek w kwocie 297 127,37 zł z przeznaczeniem na wykonanie tego zadania.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego przynajmniej raz w roku organizuje szkolenia dla rolników w zakresie realizacji Programu działań mających w celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszarze szczególnie narażonym do którego zakwalifikowano tereny mieszczące się w granicach administracyjnych Buku. Ponadto prowadzi działania promujące przeciwdziałanie zanieczyszczeń wód na terenach OSN.

Ograniczanie stosowania nadmiernych dawek nawozów i środków ochrony roślin przyczynia się do spływu mniejszej ilości zanieczyszczeń ze źródeł obszarowych do wód, zarówno drogą powierzchniową, jak i podziemną. Pozwala to na efektywną ochronę wód zlokalizowanych na obszarze gminy przed negatywnymi skutkami, jakie niesie za sobą proces eutrofizacji. Stosowanie nawozów i środków ochrony roślin jest ściśle kontrolowane.

Do opracowania planu nawożenia zobowiązani są wszyscy prowadzący działalność rolniczą na OSN gospodarujący na powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych na OSN (stanowiących własność prowadzącego działalność rolniczą na OSN, dzierżawionych przez niego lub będących w jego użytkowaniu lub w użytkowaniu wieczystym). W gospodarstwie takim nie można stosować wyższych dawek nawożenia niż dawki wynikające z planu nawożenia. Bilans azotu na potrzeby opracowania planu nawożenia sporządza się metodą „na powierzchni pola”.

W latach sprawozdawczych realizowane były działania polegające na ochronie wód przed eutrofizacją. Polegały one na przechowywaniu nawozów naturalnych na płytach obornikowych i zbiornikach na odchody płynne, stosowaniu nawozów sztucznych zgodnie z etykietą czy też na stosowaniu nawozów naturalnych w terminach i dawkach zgodnie z obowiązującym prawem.

Wszystkie ww. czynności są niezwykle istotne, gdyż skutkiem eutrofizacji są zmiany właściwości wody takie jak: występowanie intensywnego zapachu i zabarwienia, pojawienie się mętności wody, duże wahania stężenia tlenu i odczynu pH w warstwie górnej,

powstawanie warunków beztlenowych w głębszych warstwach, co z kolei przyczynia się do wymierania organizmów zwierzęcych, zwłaszcza ryb, dominacji organizmów beztlenowych (saprobionty), gromadzenia się znacznej ilości substancji organicznej mułów, blokady dostępu promieniowania słonecznego do roślinności w głębi, powodując ich obumieranie, czy wypłyenia akwenów. Dotyczy to w szczególności dążenia do prowadzenia bardziej rozważnej gospodarki środkami ochrony roślin i pestycydami, których nadmiar w środowisku może być toksyczny zarówno dla ludzi, jak i dla świata zwierzęcego i roślinnego. Niezbędne jest zatem dalsze prowadzenie monitoringu wód oraz ich ochrona przed eutrofizacją, a także prowadzenie działań edukacyjnych.

Realizacja dotychczas wyznaczonych celów i zadań nie wpływa negatywnie na proces adaptacji do zmian klimatu, a niektóre z nich mogą wręcz przeciwdziałać powstaniu nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Dotyczy to w szczególności dążenia do prowadzenia bardziej rozważnej gospodarki środkami ochrony roślin i pestycydami, których nadmiar w środowisku może być toksyczny zarówno dla ludzi jak i dla świata zwierzęcego i roślinnego. Niezbędne jest zatem dalsze prowadzenie monitoringu wód oraz ich ochrona przed eutrofizacją, a także prowadzenie działań edukacyjnych.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami

Dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami opracowano tzw. analizę SWOT w celu wskazania mocnych i słabych stron gminy w tym obszarze. W ten sposób poddano analizie szanse i zagrożenia jakie mogą wynikać wskutek pojawienia się potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Tab. 3-15 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Gospodarowanie wodami

Obszar Interwencji: Gospodarowanie wodami		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Organizowanie szkoleń dla rolników dotyczących wpływu działalności rolniczej na jakość wód	Duży udział użytków rolnych w strukturze użytkowania ziemi
1.2.	Dofinansowania spółek wodnych przez samorząd	Stosowanie nadmiernych dawek nawozów i środków ochrony roślin
1.3.	Podjęcie zadań związanych z budową, rozbudową i systematyczną modernizacją sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej i deszczowej	Obecność nieuszczelnionych zbiorników bezodpływowych
1.4.	Prowadzenie systematycznej edukacji mieszkańców	Niedostateczny rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
1.5.	Dofinansowania do utrzymania wód i urządzeń wodnych na terenie gminy, oraz oczyszczanie i przebudowy stawów	Zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku działalności gospodarczej, produkcyjnej i rolnej
1.6.	Szkolenia dla rolników z zakresu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszary narażone	Przedostawanie się zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do wód powierzchniowych
1.7.	Kontrola stosowanych dawek nawozów i środków ochrony roślin przez rolników	
1.8.	Działania na rzecz ochrony wód przez eutrofizacją	
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Nowelizacje regulacji prawnych w zakresie ochrony wód	Rozwój osadnictwa i gospodarki
2.2.	Przeprowadzanie ocen oddziaływania na środowisko oraz ocen strategicznych uwzględniających zasoby wodne położone na obszarze gminy	Konieczność podejmowania działań ochronnych i rekultywacyjnych
2.3.	Funkcjonowanie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych zgodnie z wymaganiami Ramowej	Niedostateczny poziom edukacji mieszkańców

Obszar Interwencji: Gospodarowanie wodami		
	Dyrektywy Wodnej	
2.4.	Akcje edukacyjno-informacyjne dotyczące ochrony wód o charakterze ponadlokalnym	Zjawiska ekstremalne (np. susze, powodzie)

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami wskazała ważne problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie Gospodarowania wodami najważniejszymi problemami są zatem:

- obecność systemów melioracyjnych wymagających odnowy → prowadzenie dalszych działań związanych z modernizacją oraz konserwacją istniejących systemów melioracji;
- niedostateczny rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej → budowa oraz modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz ujęć wody;
- duży wpływ działalności rolniczej na jakość wód → kontynuacja organizacji szkoleń dla rolników, opracowanie planu nawożenia na obszarach OSN oraz promowanie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej;
- niedostateczna świadomość mieszkańców na temat wpływu działalności rolniczej na stan wód → dalsze zwiększanie świadomości na temat konsekwencji jakie niesie za sobą, nieprawidłowa względem środowiska przyrodniczego, gospodarka rolna;
 - eutrofizacja wód → dalsze ograniczanie dopływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do wód zarówno ze źródeł obszarowych, jak i punktowych.
- zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku działalności gospodarczej → kontrola odbiorników wód przemysłowych, jakości wód odprowadzanych przez zakłady przemysłowe, zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie zagrożeń jakie niesie za sobą zła gospodarka wodami przemysłowymi
- przedostawanie się zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do wód powierzchniowych → prowadzenie kontroli zabiegów agrotechnicznych na gruntach uprawnych, kontroli poziomu nawożenia oraz przestrzegania ograniczeń w stosowaniu środków ochrony roślin na gruntach uprawnych, w szczególności na terenach przyległych do zbiorników i cieków wód powierzchniowych
-

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-16 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Gospodarowanie wodami

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Organizacja szkoleń dotyczących wpływu działalności rolniczej na środowisko (w tym stan wód)	Szkolenia organizowane są przynajmniej raz w roku.	Kontynuacja organizacji stosownych szkoleń dla miejscowych rolników.
2	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej	Realizowane są dalsze przedsięwzięcia w tym	Podłączanie nowych odbiorców do sieci, kontynuacja rozbudowy

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
		zakresie.	i modernizacji sieci.
4	Ochrona jakości wód płynących oraz wód w zlewni Jeziora Niepruszewskiego	Realizowane są dalsze przedsięwzięcia w tym zakresie.	Kontynuacja rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
4	Rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej w rejonie Jeziora Niepruszewskiego	Gospodarka wodno-ściekowej w rejonie Jeziora Niepruszewskiego jest uporządkowana.	Bieżąca konserwacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
5	Dofinansowania do utrzymania wód i urządzeń wodnych na terenie gminy, oraz oczyszczanie i przebudowy stawów	Konserwacja rowów melioracyjnych na terenie gminy, oczyszczanie stawów, kontynuacja bieżącego utrzymania wód i urządzeń wodnych na terenie gminy	Kontynuacja wsparcia finansowego na cele utrzymania wód i urządzeń wodnych
6	Kontrola stosowanych dawek nawozów i środków ochrony roślin przez rolników	Ograniczenia stosowania nadmiernych dawek nawozów i środków ochrony roślin skutkujące ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń z terenów rolniczych do wód, efektywna ochrona wód na terenie gminy	Kontynuacja wykonywania kontroli stosowanych dawek nawozów i środków ochrony roślin, Kontynuacja zadań związanych z promowaniem zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych oraz opracowywanie i korzystanie z programów rolno środowiskowych
7	Działania na rzecz ochrony wód przez eutrofizacją	Wprowadzenie przechowywania nawozów naturalnych na płytach obornikowych i zbiornikach na odchody płynne, kontrola stosowania nawozów sztucznych	Kontynuacja monitoringu wód oraz ich ochrona przed eutrofizacją wraz z prowadzeniem działań edukacyjnych

Prognoza

Zapobieganie pogarszaniu stanu wód, jak i dążenie do poprawy stanu już zdegradowanych wód (których jakość spadła poniżej określonych prawem norm) na terenie powinno opierać się przede wszystkim na polepszeniu stosowanej praktyki rolniczej. Pozwoli to na ograniczenie dopływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego z obszaru zlewni. Właściwie prowadzona gospodarka rolna przyczyni się bowiem do ograniczenia odpływu zanieczyszczeń azotowych ze źródeł rolniczych, dzięki kontynuacji budowy płyt obornikowych i zbiorników na gnojowicę. Ponadto przestrzeganie kodeksu dobrych praktyk zapewni lepsze wykorzystanie potencjału biologicznego gleb przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnego oddziaływania na środowisko nawozów i środków ochrony roślin.

Należy również przewidywać, iż dalsze porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej także zmniejszy stopień zagrożenia jakości zarówno wód podziemnych, jak i wód powierzchniowych. Co więcej, również kompleksowy system selektywnej gospodarki odpadami może ograniczyć dopływ substancji zanieczyszczających wody, co w rezultacie zmniejszy udział wód pozaklasowych.

3.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego długość czynnej sieci rozdzielczej wynosiła w 2016r. 106,6 km, w 2017 r. 107,6 km, w 2018 r. 110,5 km, a w 2019 r. 111,5 km. (według danych ZGK Sp. z o.o. w Buku było to odpowiednio: Liczba przyłączy prowadzących

do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 2016 – 2019 to odpowiednio 1983, 2031, 2098, 2136. (wg ZGK Sp. z o.o. w Buku: 1824, 1889 i 1933). W 2013 r. z sieci korzystało 11 687 osób (tj. 94,6% ogółu ludności), a w roku 2014 liczba ta wzrosła do 11 812 (95,5% ogółu ludności). Siecią dostarczono w latach 2016 – 2019 kolejno 486,9 dam³, 488,9 dam³, 554,5 dam³, 592,3 dam³ wody (ZGK Sp. z o.o. w Buku podaje odpowiednio 451,5 dam³, 453 dam³, 483,7 dam³). Według GUS zużycie wody na jednego mieszkańca wynosiło odpowiednio 39,2 m³, 39,3 m³, 44,2 m³, 47,1 m³. Z kolei długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Miasta i Gminy Buk wynosiła wg GUS w. 2016 r. 41,7 km, w 2017 r. 44,8 km, w 2018 r. 47,1 km, a w 2019 r. 47,6 km – zaś wg Zakładu Gospodarki Komunalnej było to w 2013 r. 33,4 km, w 2014 r. 39,9 km, a w 2015 r. 40 km. Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 2016 – 2019 to kolejno 1238, 1339, 1380, 1444 (wg ZGK Sp. z o.o. w Buku – 1111, 1164 i 1300) Ilość ścieków odprowadzonych wynosiła 227,0 dam³, 361,0 dam³, 426,0 dam³, 451,0 dam³ (wg ZGK Sp. z o.o. w Buku to odpowiednio: 218,8 dam³, 223,1 dam³ i 234,7 dam³). W 2013 r. z sieci kanalizacyjnej korzystało 5 881 mieszkańców (tj. 47,6% ogółu ludności), natomiast w 2014 r. 7 240 osób (tj. 58,6% ogółu ludności).

Na terenie Miasta i Gminy Buk znajdują się 4 oczyszczalnie ścieków: w Wielkiej Wsi, w Niepruszewie oraz w Dobrej. Oczyszczanie ścieków jest przedmiotem działania Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku. Liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w 2016 r. 7030, w 2017 r. 7072, w 2018 r. 7213, a w 2019 r. 7415.

Tab. 3-17 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
1	Usprawnienie systemu zaopatrzenia mieszkańców w wodę	Modernizacja i rozbudowa stacji uzdatniania wody w Buku w celu dostosowania jakości wody pitnej do standardów unijnych	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie zrealizowane W kwietniu 2017 r. dokonano otwarcia nowego budynku Stacji Uzdatniania Wody dla Miasta i Gminy Buk wraz z przyległą infrastrukturą, dwoma zbiornikami retencyjnymi, odstojnikiem oraz sieciami technologicznymi. Budowa trwała od listopada 2015 r.
					Wskaźnik	Liczba zmodernizowanych/rozbudowanych stacji uzdatniania wody: 1
2		Modernizacja SUW Kalwy	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
3		Wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami – Szewce, ul. Strumykowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość modernizowanej sieci wodociągowej w km: 0
4		Budowa sieci wodociągowej – Wielka Wieś, ul. ks. Infulata Teofila Ratajczaka	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w km: 0
5		Budowa sieci wodociągowej Wielka Wieś: ul. Konwaliowa, ul. Makowa, ul. Krokusowa; Niepruszewo: ul. Ogrodowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w km: 0
6		Budowa sieci wodociągowej – Wielka Wieś ul. Promienista, ul. Tęczowa, ul. Jasna, ul. Żonkilowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w km: 0
7	Usprawnienie systemu zaopatrzenia mieszkańców w wodę	Wymiana sieci wodociągowej – Niepruszewo ul. Szkolna	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w km: 0
8		Wymiana sieci wodociągowej Szewce ul. Leśna, Dakowy Suche ul. Szkolna	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość modernizowanej sieci wodociągowej w km: 0
9		Budowa sieci wodociągowej Niepruszewo ul. Jęczmienna, ul. Pszeniczna	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w km: 0
10		Budowa sieci wodociągowej Wielka Wieś ul. Smugi dz. nr 33/2	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci wodociągowej w km: 0

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
11.1		Projekt i budowa sieci wodociągowej Niepruszewo ul. Krótka	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 167,1 m
11.2		Budowa sieci wodociągowej Niepruszewo ul. Poziomkowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 193,8 m
11.3		Budowa sieci wodociągowej Niepruszewo ul. Morelowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 385,6 m
11.4		Budowa sieci wodociągowej Szewce ul. Chabrowa i Makowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 115 m
11.5		Budowa sieci wodociągowej Wielka Wieś ul. Ogrodowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 59,6 m
11.6		Budowa sieci wodociągowej Wielka Wieś ul. Sadowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 81,7 m
11.7		Budowa sieci wodociągowej Dobieżyn ul. Malinowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 125 m
11.8		Budowa sieci wodociągowej Kalwy al. Lipowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 150 m
11.9		Budowa sieci wodociągowej Kalwy ul. Sosnowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 65 m
11.10		Budowa sieci wodociągowej Kalwy ul. Spacerowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość sieci wodociągowej w km: 200 m
12	Remont wieży ciśnień	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane – brak konieczności	
13	Inteligentne systemy zarządzania siecią wodociągową	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
14	Poprawa jakości wody pitnej	Modernizacja i budowa ujęcia wody	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie zrealizowane W kwietniu 2017r. dokonano otwarcia nowego budynku Stacji Uzdatniania Wody dla Miasta i Gminy Buk wraz z przyległą infrastrukturą, dwoma zbiornikami retencyjnymi, odstojnikiem oraz sieciami technologicznymi. Budowa trwała od listopada 2015 r.
15		Likwidacja nieczynnych ujęć wody	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Ilość zlikwidowanych nieczynnych ujęć wody: 0
16		Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości wody do picia	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane przez ZGK Sp. z o.o. w Buku. Woda uzdatniona pobrana z SUW spełniała wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).
					Wskaźnik	Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej: w 2017 r.: 11 964 os., w 2018 r.: 12 041 os.
17		Ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych, szczególnie płytko zalegających zbiorników czwartorzędowych	W/M	właściciele gruntów, WODR, MiGB	Efekt	Zadanie realizowane
18	Ochrona jakości wód płynących oraz w zlewni Jeziora Niepruszewskiego	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane	
19	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego poprzez kontynuację budowy sieci kanalizacyjnej i edukację ekologiczną	Budowa kanalizacji sanitarnej – Dobieżyn I etap (ul. Pogodna, Spokojna)	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
Wskaźnik					Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0	
20		Budowa kanalizacji sanitarnej – Dobieżyn II etap (ul. Spokojna, Cicha)	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
21		Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Dobieżyn – etap IIA (ul. Powstańców Włkp., Topolowa, Wodna)	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
22	Budowa kanalizacji sanitarnej – Dobieżyn etap IIB (dalsza część	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane W zakresie budowy kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami zakończonymi studniami przyłączeniowymi w Dobieżynie ul. Stęszewska	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
		ul. Powstańców Wlkp., pozostała część m. Dobieżyn)			Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 2,24
23		Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Wielka Wieś ul. Ogrodowa, Nowa, Boczna, Rolna, Smugi oraz w Buku ul. Słoneczna i św. Rocha	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
24		Rozbudowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej z przykanalikami ze studnią przyłączeniową – Wielka Wieś, ul. ks. Infulata Teofila Ratajczaka	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
25		Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Parku Przemysłowego Buk (Niepruszewo) etap II	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
26		Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej – Wielka Wieś ul. Słonecznikowa, Krokusowa, Konwaliowa, Makowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
27		Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej – Wielka Wieś ul Rocha	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
28		Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej – Wielka Wieś ul. Mickiewicza (obwodnica)	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
29		Projekt i budowa kanalizacji sanitarnej – Buk ul. Dobieżyńska, Otuska	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 0
29.1		Budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku schroniska w Buku ul. Przemysłowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
	Wskaźnik				Długoś przyłącza w m: 125,61	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
29.2		Budowa przykanalików kanalizacji sanitarnej na terenie Buku ul. Jarzębinowa, Klonowa, Jesionowa i Brzozowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanych przykanalików sieci kanalizacji sanitarnej w m: 48,25
30		Projekt rozbudowy oczyszczalni ścieków – Niepruszewo	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
31		Rozbudowa oczyszczalni ścieków Niepruszewo	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie nierealizowane
32		Rozbudowa oczyszczalni ścieków – Wielka Wieś	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
33		Edukacja ekologiczna na temat wpływu emisji zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków na środowisko	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane
34	Usprawnienie funkcjonowania sieci kanalizacyjnej	Wymiana przepompowni ścieków w Buku, ul. Dworcowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
35		Inteligentne systemy zarządzania siecią kanalizacyjną	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
36	Zmniejszenie dysproporcji między wybudowaną siecią wodociagową a siecią kanalizacyjną	Budowa systemu oczyszczania ścieków deszczowych	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej w km: b.d.
37		Zagospodarowanie osadów ściekowych	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
38		Dalsze działania mające na celu zlikwidowanie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych stanowiących potencjalne źródło zanieczyszczeń wód podziemnych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
39		Aktualizowanie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz na gnojowice jak również płyt obornikowych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane
40		Inwestycje w dziedzinie utylizacji ścieków na obszarach wiejskich nie posiadających oczyszczalni ścieków	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane Samorząd gminy podejmuje inwestycje w dziedzinie utylizacji ścieków w na obszarach wiejskich nie posiadających oczyszczalni i dofinansowuje osobom fizycznym budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. W latach 2017-2018 samorząd dofinansował budowę łącznie 20 przydomowych oczyszczalni ścieków
41		Rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej terenów rekreacyjnych wzdłuż jeziora	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie zrealizowane w latach wcześniejszych Gospodarka wodno-ściekowej w rejonie jeziora Niepruszewskiego jest uporządkowana.
42		Zwiększenie stopnia skanalizowania, w szczególności terenów wiejskich	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane rozbudowano sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Dobieżyń, Wielkiej Wsi, Dobrej
					Wskaźnik	Liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej: 2017 r.: 7 523, 2018 r.: 7 622
42.1		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przykanalikami na terenie Wielkiej Wsi ul. Łąkowa	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 67,84
42.2		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przykanalikami na terenie Dobrej	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 30,43
42.3		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przykanalikami i przepompownią na terenie Dobieżyń ul. Słyszewska	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej w km: 2,24
43		Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, na terenach gdzie budowa systemów zbiorczych jest nieuzasadniona ze względu na uwarunkowania techniczne lub ekonomiczne	M	Osoby prywatne	Efekt	Zadanie realizowane Samorząd gminy podejmuje inwestycje w dziedzinie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w na obszarach wiejskich nie posiadających oczyszczalni dofinansowuje osobom fizycznym budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. W latach 2017-2018 samorząd dofinansował osobom fizycznym budowę łącznie 20 przydomowych oczyszczalni ścieków.
					Wskaźnik	Liczba dofinansowań na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków: 2017 r.: 12 szt., 2018 r.: 8 szt.

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
44		Dofinansowywanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków poprzez przyjęcie odpowiednich uchwał	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane przyjmowanie stosownych uchwał określających regulamin przyznawania dotacji celowej z budżetu Miasta i Gminy Buk na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
					Wskaźnik	Dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków: 2017 r. wykonanie 47 550 zł (12 gosp. dom.) 2018 r. wykonanie 32 000 zł (8 gosp. dom.)

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

W latach sprawozdawczych wybudowano sieć wodociągową w miejscowościach:

- Niepruszewo ul. Poziomkowa i ul. Morelowa,
- Szewce ul. Chabrowa i Makowa,
- Wielka Wieś ul. Pszeniczna, ul. Ogrodowa i ul. Sadowa,
- Dobieżyn ul. Malinowa,
- Kalwy al. Lipowa, ul. Sosnowa, ul. Spacerowa.

Na podstawie informacji zawartych na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego można potwierdzić, że na terenie Miasta i Gminy Buk następują zmiany w zakresie zwiększania sieci wodociągowej oraz ludności z niej korzystającej w całej gminie, przy spadku liczby osób korzystających z sieci wodociągowej w mieście, co najprawdopodobniej wynika z powszechnej tendencji opuszczania obszarów miejskich na rzecz terenów podmiejskich, o czym świadczy wzrost liczby ludności korzystającej z sieci wodociągowej ogółem.

Tab. 3-18 Wskaźniki efektywności programu – zaopatrzenie w wodę (wg GUS 2019)

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Wzrost [%]
1	długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej	km	105,6	106,6	107,6	110,5	+5
2	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1939	1983	2031	2098	+8
3	woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	484,7	486,9	488,9	554,5	+14
4	ludność korzystająca z sieci wodociągowej w mieście	osoba	6145	6120	6090	6058	-2
5	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	11837	11875	11964	12041	+2

W kwietniu 2017 r., czyli w okresie sprawozdawczym, dokonano otwarcia nowego budynku Stacji Uzdatniania Wody dla Miasta i Gminy Buk wraz z przyległą infrastrukturą, dwoma zbiornikami retencyjnymi, odstojnikiem oraz sieciami technologicznymi. Budowa trwała od listopada 2015 r. W ramach zrealizowanej inwestycji zostały wykonane roboty konstrukcyjno-budowlane, technologiczne, instalacyjne oraz elektryczno – automatyczne.

W latach 2017-2018 nie zlikwidowano żadnego ujęcia wody.

Na stronie internetowej Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. opublikowane zostały wyniki badań jakości wody. Woda uzdatniona w 2018 r. pobrana na terenie hydroforni w m. Buk, w Kalwach, w Dakowych Suchych, Dobieżynie i Szewcach spełniała wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294). Podobnie w 2017 r. badania uzdatnionej wody pobranej z hydroforni w Dobieżynie i Szewcach wykazały spełnienie norm określonych w ww. rozporządzeniu.

W celu kontroli jakości wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu pobierał próbki wody z wodociągów na terenie Miasta i Gminy Buk i przysyłał ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (na podstawie przeprowadzonych badań laboratoryjnych prób wody) Burmistrzowi Miasta i Gminy Buk. Na podstawie przedłożonej informacji Burmistrz podawał komunikat dla mieszkańców, że wykonano badania wody, które wykazały pełną przydatność wody do celów konsumpcyjnych zgodnie z Rozporządzenie

Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

Uchwałą Nr XLIV/319/2018 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie wykazu kąpielisk na terenie Miasta i Gminy Buk w roku 2017 określono wykaz kąpielisk na terenie Miasta i Gminy Buk na 2018 r. wyznaczając kąpielisko w Niepruszewie obejmujące wydzielony fragment wód powierzchniowych na Jeziorze Niepruszewskim działki oznaczone ewidencyjnie pod nr 143 i część działki nr 144 zapisane w jednostkach rejestrowych G.12 i G.2 w miejscowości Niepruszewo. W uchwale ustanowiono sezon kąpielowy na kąpielisku na okres od 1 lipca 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r.

Ponadto Państwowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. Nr 86, poz. 478 z późn. zm.) prowadził również nadzór nad jakością wody w kąpieliskach zorganizowanych na terenie gminy, podając na bieżąco informacje o jakości wody do Urzędu Miasta i Gminy w Buku. W latach 2017-2018 woda w kąpielisku nad jeziorem Niepruszewskim była przydatna do kąpieli.

Zgodnie z dokumentami zamieszczonymi na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu badania monitoringowe jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Buk nie były prowadzone w latach 2017-2018 przez WIOŚ w Poznaniu.

W latach sprawozdawczych wybudowano sieć kanalizacyjną w zakresie:

- budowy przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku schroniska w Buku ul. Przemysłowa,
- budowy przykanalików kanalizacji sanitarnej na terenie Buku ul. Jarzębinowa, Klonowa, Jesionowa i Brzozowa,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przykanalikami na terenie Wielkiej Wsi ul. Łąkowa, Dobrej.

Ponadto w 2017 r. wybudowano kanalizację sanitarną wraz z przykanalikami zakończonymi studniami przyłączeniowymi w Dobieżynie ul. Stęszewska za kwotę 237 292,66 zł. Zlecono wykonanie dokumentacji projektowej na zadanie inwestycyjne pn. „Budowa sieci kanalizacji deszczowej w całej ul. Ogrodowej, ul. Nowej, ul. Bocznej i ul. Pszenicznej”.

Zamieszczona poniżej tabela wskazuje, iż w sprawozdawczym latach 2017-2018 w porównaniu do roku 2015 nastąpiła poprawa w zakresie odprowadzania ścieków.

Tab. 3-19 Wskaźniki efektywności programu – odprowadzenie ścieków (wg danych GUS 2019)

L.p.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Wzrost [%]
1	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	41,4	41,7	44,8	47,1	+13
2	przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 206	1 238	1 339	1 380	+14
3	ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	245,7	290,4	339,4	376,2	+53
4	ścieki odprowadzone	dam ³	249,0	277,0	361,0	426,0	+71

L.p.	Wskaźnik	Jedn.	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Wzrost [%]
5	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	4 933	4 929	4 989	4 977	+1
6	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	7 278	7 346	7 523	7 622	+4

Od lipca 2016 r. trwały prace nad rozbudową i przebudową oczyszczalni ścieków Wielka Wieś. Szacowany koszt inwestycji to 9 mln zł (bez kosztów pożyczki).

Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w 2018 r. zakończył budowę największej inwestycji komunalnej ostatnich lat - rozbudowy oczyszczalni ścieków dla tzw. „Aglomeracji Buk”. Realizacja inwestycji zwiększyła średnio przepustowość oczyszczalni z 700 m³/dobę do 1200 m³/dobę. Obiekt w Wielkiej Wsi zabezpieczył odbiór nieczystości płynnych dostarczanych za pomocą kanalizacji sanitarnej, ale także ścieków dowożonych z nieskanalizowanego terenu gminy.

Nowa inwestycja przyczyniła się do całkowitego wyeliminowania dotychczasowych instalacji i zastąpiła ich nowocześniejszą, tańszą, bardziej wydajną i efektywną technologią. Poprawie uległ sposób oczyszczania ścieków i przepustowość obiektu. Cały proces technologiczny jest zautomatyzowany. Funkcjonująca nowa Stacja Uzdatniania Wody w Buku, jak i budowana oczyszczalnia w Wielkiej Wsi są wpięte do sieci światłowodowej, co skutkuje możliwością całodobowego monitoringu procesów technologicznych. Sama budowa oczyszczalni w Wielkiej Wsi nie jest jedynym nowym obiektem systemu kanalizacji sanitarnej w gminie. Równolegle przy ul. Jana Pawła II (na terenie stacji pogotowia ratunkowego) była budowana nowa zbiorcza przepompownia ścieków. Instalacja pompuje nieczystości do nowej oczyszczalni ze wschodniej i południowej części Buku, Amtu oraz terenów położonych po południowej stronie torów kolejowych m.in. z Dobieżyna.

W latach sprawozdawczych podejmowano inwestycje w dziedzinie utylizacji ścieków na obszarach wiejskich nie posiadających oczyszczalni. Samorząd dofinansował osobom fizycznym budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2017 r. wydatkowano środki w kwocie 47 550,00 zł na dotację celową z przeznaczeniem na dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków. Z dotacji tej skorzystało 12 gospodarstw domowych. Z kolei w 2018 r. wydatkowano środki w kwocie 32 000 zł i z dotacji tej skorzystało 8 gospodarstw domowych. Tak niskie wykonanie spowodowane było brakiem zainteresowania ze strony mieszkańców i odmowy dla terenu objętego kanalizacją sanitarną.

Z uwagi na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w rejonie Jeziora Niepruszewskiego w ubiegłych latach (budowa kanalizacji sanitarnej), nie prowadzono innych działań zmierzających do porządkowania gospodarki wodno-ściekowej terenów rekreacyjnych wzdłuż tego akwenu, gdyż została ona już wykonana.

Realizacja dotychczas wyznaczonych celów i zadań nie wpływa negatywnie na proces adaptacji do zmian klimatu i może wręcz zapobiegać powstaniu nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Dotyczy to w szczególności ochrony przed zrzutami ścieków do wód powierzchniowych i zanieczyszczenia ściekami wód podziemnych, co jest realizowane między innymi poprzez systematyczną modernizację i budowę sieci kanalizacyjnej oraz dofinansowania przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto podejmowane działania konserwacyjne pozwalają ograniczyć występowanie awarii sieci (np. pęknięć rurociągu).

Zadaniom towarzyszy monitoring wód powierzchniowych i podziemnych oraz edukacja ekologiczna.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa dokonano tzw. analizy SWOT i wskazano mocne oraz słabe strony gminy we ww. obszarze, a także przeanalizowane zostały szanse i zagrożenia wynikające z potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Tab. 3-20 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Obszar Interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Podjęcie działań związanych z budową i modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Straty wody w systemach wodociągowych
1.2.	Systematyczna dbałość o prawidłowy stan techniczny elementów infrastruktury sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Obecność nieszczelnych zbiorników bezodpływowych
1.3.	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	Zły stan techniczny niezmodyfikowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
1.4.	Wzrastająca liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Dysproporcja między wybudowaną siecią wodociągową a siecią kanalizacyjną
1.5.	Przeprowadzanie kontroli jakości wody, które wykazują pełną przydatność wody do celów konsumpcyjnych	Brak regularnych badań monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych przez WIOŚ w Poznaniu
1.6.	Podjęcie prac nad rozbudową i modernizacją stacji ujęć wód oraz oczyszczalni ścieków, zautomatyzowanie urządzeń pozwala na całodobowy monitoring procesów technologicznych	Brak działań związanych z uporządkowaniem gospodarki wodno – ściekowej terenów rekreacyjnych w ostatnich latach
1.7.	Dofinansowania do przydomowych oczyszczalni ścieków	
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Nowelizacja regulacji prawnych	Możliwość wystąpienia skażeń wody pitnej
2.2.	Możliwość uzyskania dofinansowań na budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Uszkodzenia i awarie elementów infrastruktury sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
2.3.	Dofinansowania w uzasadnionych przypadkach na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	Nielegalne zrzuty ścieków do wód powierzchniowych

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa wskazała istotne problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie Gospodarowania wodami najważniejszymi problemami są zatem:

- niedostateczny rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (zwłaszcza na obszarach wiejskich) → budowa oraz modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz ujęć wody;
- obecność nieszczelnych zbiorników bezodpływowych → dążenie do skutecznej likwidacji tego typu zbiorników;
- dysproporcja między wybudowaną siecią wodociągową a siecią kanalizacyjną → podjęcie działań w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej;

- problem utylizacji ścieków na obszarach wiejskich nie posiadających oczyszczalni ścieków → budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (dofinansowania z budżetu gminy w tym zakresie).
- brak regularnych badań monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych przez WIOŚ w Poznaniu → działania mające na celu wprowadzenie regularnych pomiarów jakości JCWP na terenie gminy;
- brak działań związanych z uporządkowaniem gospodarki wodno – ściekowej terenów rekreacyjnych w ostatnich latach → wprowadzenie działań sprzyjających uporządkowaniu gospodarki wodno – ściekowej na terenach rekreacyjnych.

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-21 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	Wg danych GUS w 2015 r. długość czynnej sieci rozdzielczej wynosiła 105,6 km, natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania to 1938. W 2014 r. z sieci korzystało 11812 (95,5% ogółu ludności). Realizowane i planowane są dalsze przedsięwzięcia w tym zakresie.	Podłączanie nowych odbiorców do sieci, kontynuacja rozbudowy i modernizacji sieci.
2	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	Wg danych GUS w 2015 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła 41,4 km, natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania to 1206. W 2014 roku z sieci korzystało 7240 osób (tj. 58,6% ogółu ludności). Realizowane i planowane są dalsze przedsięwzięcia w tym zakresie.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w celu podłączania nowych odbiorców sieci wodociągowej, kontynuacja rozbudowy i modernizacji sieci.
3	Ochrona jakości wód płynących oraz wód w zlewni Jeziora Niepruszewskiego	Realizowane są dalsze przedsięwzięcia w tym zakresie.	Kontynuacja rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
4	Rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej w rejonie Jeziora Niepruszewskiego	Gospodarka wodno-ściekowej w rejonie Jeziora Niepruszewskiego jest uporządkowana.	Bieżąca konserwacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
5	Przyjęcie uchwały dotyczącej regulaminu przyznawania dotacji celowej z budżetu Miasta i Gminy Buk na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (uchwała nr XV/115/2012 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 31 stycznia 2012 r.)	Działania w ramach podjętej uchwały są kontynuowane.	Dalsze dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.
6	Podejmowanie prac nad rozbudową i modernizacją stacji ujęć wód oraz oczyszczalni ścieków	Zautomatyzowanie urządzeń pozwala na całodobowy monitoring procesów technologicznych	Bieżące utrzymanie i konserwacja wybudowanych i zmodernizowanych obiektów

Prognoza

Prowadzenie dalszych działań w zakresie rozbudowy oraz modernizacji istniejącej sieci wodociągowej pozwoli zapewnić wszystkim mieszkańcom gminy wody pitnej odpowiedniej jakości. Ponadto zwiększy się również efektywność funkcjonowania sieci wodociągowych, w tym przede wszystkim zmniejszone zostaną straty wody w systemach przesyłowych.

Z kolei rozbudowa oraz modernizacja sieci kanalizacyjnej pozwoli rozwiązać problem utylizacji ścieków, co szczególnie dotyczy obszarów wiejskich nie posiadających oczyszczalni ścieków. Dużą rolę w tej kwestii odgrywać może dalsze dofinansowanie budowy oczyszczalni ścieków.

Co ważne, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej zmniejszy także stopień zagrożenia wód podziemnych jednocześnie wpływając na poprawę jakości wód powierzchniowych.

Kontynuacja działań podejmowanych przez gminę polegających na utrzymaniu dofinansowania do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków może w znaczny sposób poprawić komfort życia ludzi na terenach bez dostępu do sieci kanalizacyjnej. Takie działania zmniejszają także ryzyko powstawania kolejnych nieszczelnych zbiorników bezodpływowych.

3.6 Zasoby geologiczne

Budowa geologiczna Miasta i Gminy Buk to głównie utwory czwartorzędowe – plejstoceny i holoceny z dominującymi osadami piaszczysto-żwirowymi, a przede wszystkim gliny zwałowe ze zlodowacenia bałtyckiego oraz torfy i namuły organiczno-mineralne. Rzeźba terenu jest związana z erozyjną działalnością lądolodu ostatniego zlodowacenia w szczególności stadiału poznańskiego.

Dominująca część obszaru zajmuje leżąca na wysokości 82-88 m n.p.m. wysoczyzna morenowa płaska. Należy ona do Bukowsko-Mosińskiego ciągu rynnowo-ozowego z polodowcowymi rynnami i obniżeniami dolinnymi. Najwyżej położonym punktem w gminie jest wierzchowina ozu w rejonie przysiółka Otusz-Józefowo, wynosząca 107 m n.p.m. Najniższy punkt leży w obrębie wsi Dakowy Suche na wysokości 75 m n.p.m.

Obszar gminy położony jest w obrębie północno-wschodniego obrzeżenia monokliny przedsudeckiej, zbudowanego z utworów permsko-mezozoicznych. Strop mezozoiku, zalegający na rzędnych do –130 m p.p.m. (na zachód od Buku), budują głównie margle oraz wapienie kredy górnej. Izopachyty kredy górnej osiągają w tym rejonie wartość ok. 200 m. Utwory kampanu (górna kreda) przykryte są osadami trzeciorzędowymi.

W składzie utworów trzeciorzędowych rozróżnić można: zielone i szare piaski oligoceńskie, piaski z wkładkami ilów, lignit mioceny, pstry iły poznańskie. W najwyższej części osadów trzeciorzędowych, osady ilów oraz mułków przykryte są węglem brunatnym z licznymi piaszczystymi oraz mułowatymi przewarstwieniami. Zalegające nad węglem brunatnym iły poznańskie nie stanowią ciągłej warstwy stropowej trzeciorzędu. Węgiel brunatny, który występuje na rzędnych od – 5 m p.p.m. do 20 m n.p.m., często przykrywają plejstoceny gliny zwałowe.

Strop powierzchni podczwartorzędowej występuje na rzędnej od 0 m n.p.m. do około 20 m n.p.m. Osady czwartorzędowe reprezentowane są głównie przez: gliny zwałowe, żwiry, piaski, mułki i iły z okresu zlodowacenia południowopolskiego, środkowopolskiego, bałtyckiego oraz interglacjalu mazowieckiego i eemskiego. Utwory 22 piaszczyste rozdzielone są najczęściej dwoma lub trzema poziomami glin zwałowych. Osady zlodowacenia bałtyckiego osiągają miąższość około 25 m i stanowią je głównie gliny

zwałowe oraz utwory fluwioglacjalne (piaski frakcji pylastej drobnoziarnistej, średnioziarnistej i żwiry). Miąższość utworów czwartorzędowych dochodzi do 80 m.

Przez gminę przebiega północna granica struktury geologicznej – Wielkopolskiej Doliny Kopalnej, stanowiącej jedną z głównych struktur hydrogeologicznych Wielkopolski (główny zbiornik wód podziemnych środkowej Wielkopolski). Strukturę tą tworzą osady czwartorzędowe związanych z osadami rzecznyymi interglacjału mazowieckiego oraz fluwioglacjalnymi zlodowacenia środkowopolskiego. Osady interglacjału mazowieckiego stanowią piaski, żwiry, mułki oraz ropy, których miąższość dochodzi do 50 m.

Na terenie gminy znajdują się tereny górnicze, w których wydobywane są kruszywa mineralne (kopalnie żwiru). Występują także eksploatowane złoża gazu ziemnego oraz towarzyszącej mu ropy naftowej. Ponadto na terenie gminy znajduje się również wody termalne. Wykaz zasobów złóż kopalin zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Buk wraz ze stanem ich zagospodarowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-22 Wykaz złóż kopalin zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Buk wraz ze stanem ich zagospodarowania

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina/typ wody	Zasoby		Wydobycie/pobór	Stan zagospodarowania złoża
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
1.	Otuszk SK	kruszywa naturalne (piaski i żwiry)	524 tys. t	–	–	R
2.	Otuszk BDX	kruszywa naturalne (piaski i żwiry)	603 tys. t	–	–	R
3.	Otuszk MK I	kruszywa naturalne (piaski i żwiry)	126tys. t	–	3 tys. t	E
4.	Otuszk MK	kruszywa naturalne (piaski i żwiry)	19 tys. t	–	-	Z
5.	Cieśle III	kruszywa naturalne (piaski i żwiry)	313 tys. t	–	–	Z
6.	Kalwy Cieśle	kredy	482 tys. t	–	–	Z
7.	Szewce E	gaz ziemny	53.21 mln m ³	–	–	Z
8.	Szewce W	gaz ziemny	–	–	–	Z
9.	Buk	ropa naftowa	29,04 tys. t	1,70tys. t	0,63 tys. t	E
10.	Buk	Gaz ziemny	9,49 tys. t	-	0,03 tys. t	E
11.	Tarnowo Podgórne GT1	Solanki, wody lecznicze i termalne	eksploatacyjne: 225.0 m ³ /h	–	179,00 m ³ /rok	T

Objaśnienia:

R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C 1 , a w przypadku ropy i gazu – w kat. A + B)

E – złoża eksploatowane ,Z – złoża, z którego wydobycie zostało zaniechane, T – złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo

Źródło: „Bilans zasobów złóż kopalni w Polsce wg stanu na 31 XII 2018 r.”

Tab. 3-23 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zasoby geologiczne

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
1	Ochrona złóż kopalin	Ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane (brak konieczności)
		Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony złóż kopalin	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
2	Racjonalne wykorzystanie zasobów surowców gminy oraz zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych	Prowadzenie sukcesywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych wraz z ich zagospodarowaniem	M	Właściciele gruntów	Efekt	Zadanie nierealizowane (brak konieczności)
3	Prowadzenie dalszych prac związanych z poszukiwaniem, rozpoznaniem i udokumentowaniem złóż kopalin na terenie gminy	Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane (brak konieczności)
		Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania wraz z zapisami o ochronie ich obszarów przed trwałym zainwestowaniem	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane (brak konieczności)

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Zasoby geologiczne

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest jednym z podstawowych dokumentów kształtujących politykę przestrzenną gminy, a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W latach 2017-2018 uchwalono zmiany do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie obejmowały obszaru znajdującego się w bliskim sąsiedztwie złóż.

Sporządzanie i uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenu eksploatacji kruszywa naturalnego ma na celu stworzenie podstaw do racjonalnego i konsekwentnego gospodarowania przestrzenią gminy, określenie zasad i parametrów kształtowania zabudowy, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Na terenie gminy uchwalono do tej pory 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Buk ściśle związane z wydobywaniem surowców naturalnych: w części dotyczącej wsi Otusz – teren eksploatacji złóż kruszywa naturalnego (działki ewidencyjne o numerach 160/1 i 160/2 – o łącznej powierzchni 14 ha, z pominięciem gruntów leśnych o powierzchni 1.07 ha – uchwałą Nr XLVI/282/2001 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 28 grudnia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 4, poz. 189), w części dotyczącej wsi Cieśle – teren eksploatacji złóż kruszywa naturalnego (fragment działki ewidencyjnej nr 41/3), 21,4290 ha – uchwała Nr X/53/2003 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 17 kwietnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 82, poz. 1581) oraz dotyczący terenu eksploatacji kruszywa naturalnego obejmującego fragment działki nr ewid. 41/3 obręb Cieśle, ca 3,51 ha – uchwała Nr XLVII/290/2009 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 29 grudnia 2009 r. Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 49 poz. 1129)

25 września 2018 r. Uchwałą nr XLVIII/361/2018 Rady Miasta i Gminy Buk przyjęło dokument w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Buk.

Z przeprowadzonej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, a także istniejące uwarunkowania wynika, że część dokumentów planistycznych gminy Buk w tym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz niektóre miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są częściowo nieaktualne. W zakresie zasobów geologicznych w chwili obecnej większość terenów przeznaczonych na tereny górnicze jest już wyeksploatowana, a nowe tereny, na których występują złoża kruszywa naturalnego nie mogą być eksploatowane z uwagi na brak stosownych zapisów w Studium.

Realizacja zadań wyznaczonych w ramach niniejszego obszaru interwencji nie wpływa negatywnie na proces adaptacji do zmian klimatu i nie prowadzi do powstania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Celom tym towarzyszy monitoring zasobów geologicznych oraz edukacja ekologiczna.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne wykonano tzw. analizę SWOT wskazując na mocne i słabe strony gminy we wskazanym powyżej obszarze oraz analizując szanse i zagrożenia jakie mogą wynikać w wyniku pojawienia się potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Tab. 3-24 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Zasoby geologiczne

Obszar interwencji: Zasoby geologiczne		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Ekspluatowane złoża kruszywa mineralnego (kopalnie żwiru)	Degradacja powierzchni ziemi wskutek eksploatacji zasobów kopalin
1.2.	Złoża gazu ziemnego i mu ropy naftowej, w przyszłości przeznaczonej do eksploatacji	Koszty związane z rekultywacją zdegradowanego terenu
1.3.	Potencjalny rynek zbytu surowców kopalnych na obszarze gminy	Wyczerpywanie się złóż kruszywa mineralnego
1.4.	Potencjalne zasoby energii odnawialnej (m.in. hydroenergetyka, geotermia)	Problem zagospodarowania odpadów wydobywczych
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Złoża gazu ziemnego i ropy naftowej, w przyszłości przeznaczone do eksploatacji	Konflikty społeczne związane z wykupem gruntów w celu eksploatacji kopalin
2.2.	Potencjalny rynek zbytu surowców kopalnych poza obszarem gminy	Import surowców kopalnych spoza obszaru gminy
2.3.	Potencjalna możliwość tworzenia nowych miejsc pracy przez inwestorów przy procesie wydobywania kopalin	Możliwość negatywnego wpływu kopalni na wody podziemne oraz stosunki wodne zlewni wód zlokalizowanych na obszarze gminy
2.4.	Rosnące zapotrzebowanie na wykorzystanie wód termalnych i leczniczych	Rosnące zapotrzebowanie na eksploatację kopalin.
2.5.	Rosnące zapotrzebowanie na wykorzystanie odnawialnej energii (m.in. hydroenergetyka, geotermia, fotowoltaika)	Degradacja środowiska związana z funkcjonowaniem kopalń odkrywkowych

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne wskazała dość istotne problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie zasobów geologicznych najważniejszymi problemami są:

- degradacja powierzchni ziemi w wyniku wydobywania kopalin → przeprowadzanie rekultywacji zdegradowanych terenów;
- powodowanie szkód w środowisku wskutek eksploatacji złóż kopalin → zastosowanie środków ograniczających szkody w środowisku;
- wyczerpywanie się złóż kruszywa mineralnego → eksploatacja złóż kopalin prowadzona w sposób gospodarczo uzasadniony oraz zapewnienie racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny.
- odpady wydobywcze → zapewnienie odpowiedniego składowania/ wywozu odpadów;

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Zasoby geologiczne osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-25 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Zasoby geologiczne

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.	Gleby po eksploatacji złóż kruszywa naturalnego są rekultywowane zgodnie z decyzjami Starosty Poznańskiego w Poznaniu.	Kontynuacja rekultywacji niniejszych terenów.

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
2	Monitoring zasobów geologicznych	Liczba rozpoznanych złóż kopalin na terenie Miasta i Gminy Buk: 10 (wg bazy danych PIG-PIB).	Kontynuacja prowadzonych działań.

Prognoza

W wyniku wyznaczenia granic obszarów przeznaczonych do eksploatacji przewiduje się, że wydobywanie surowców mineralnych, zasobów wody i energii oraz ich wykorzystanie będzie prowadzone w sposób racjonalny tzn. w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju. Zrównoważony rozwój – sposób gospodarowania, w którym zaspokojenie potrzeb obecnego pokolenia nie zmniejszy szans zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń. W zrównoważonym rozwoju środowisko naturalne jest jego podstawą, gospodarka narzędziem, a dobrobyt społeczeństwa celem. Należy w tym zakresie uwzględnić interes społeczności lokalnej oraz koszty środowiskowe. Program ochrony środowiska jest narzędziem, które powinno umożliwiać samorządowi gminnemu uzyskiwanie wpływu (opinia) na etapie pozyskiwania koncesji.

Mimo to, na terenie gminy istnieje zagrożenie dewastacji krajobrazu i środowiska przyrodniczego na skutek eksploatacji surowców mineralnych. Tereny zdegradowane, zwłaszcza w rejonie eksploatacji kruszyw, będą stopniowo poddawane rekultywacji. Przewiduje się, że na tych terenach zostaną przywrócone naturalne walory przyrodnicze, które wpłyną pozytywnie na kształt krajobrazu.

3.7 Gleby

Wśród gruntów ornych gminy przeważają w liczbie 39% gleby kompleksu 4 żytniego bardzo dobrego - zalicza się do niego najlepsze gleby lekkie. Charakteryzują się mniej trwałą strukturą, są głębiej wylugowane z węglanów i uboższe w makroelementy niż gleby kompleksów 1–3. W większości są to gleby pseudobielicowe. Przy zachowaniu wysokiego stopnia kultury i stosowaniu właściwych zabiegów agrotechnicznych można uprawiać na nich wszystkie rośliny uprawne, z niewielkim udziałem, bo tylko 5,5% gleb kompleksu 2 pszenno dobrego - należą do niego gleby brunatne, pseudobielicowe i czarne ziemie, wytworzone z glin lub pyłów na glinach i łąkach. Mają nieco gorsze własności niż gleby zaliczone do kompleksu 1. Na ogół są to gleby żyzne, średnio ciężkie do uprawy i w dobrym stopniu kultury. Przy dobrej agrotechnice nadają się do uprawy wszystkich roślin, zwłaszcza pszenicy i buraków cukrowych. Gleby tego kompleksu zaliczane są do klasy IIIa i IIIb. Gleby średniej klasy, 5 kompleksu przydatności rolniczej (żytniego dobrego) stanowią niecałe 30% obejmują gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich podścielonych piaskiem słabogliniastym lub piasków głęboko zalegających na glinach. Zaliczane są tu gleby brunatne i pseudobielicowe oraz czarne ziemie i mady. Są lekko kwaśne i ubogie w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe, okresowo suche. Wymagają systematycznego nawożenia. Roślinami wskaźnikowymi tego kompleksu są: żyto, jęczmień i ziemniaki. Sporadycznie można uprawiać mniej wymagające odmiany pszenicy. Wysokość plonów zależy głównie od ilości opadów. Gleby słabe, czyli 6 i 7 kompleks, zajmują łącznie ok. 20%. Przeważają gleby bielicowe lub gleby płowe (A), brunatne kwaśne lub gleby rdzawe (Bw), czarne ziemie (D) i czarne ziemie zdegradowane (Dz). Głównie w północno-wschodniej części gminy występują grunty organiczne – głównie gleby murszowate. Gmina posiada średni odsetek gleb klas II-III

1638 ha - 18,1 % powierzchni gminy i 21,4 % powierzchni użytków rolnych. Użytki rolne klas II-III występują we wszystkich obrębach gminy z przewagą ich w obrębach Dakowy Suche, Dobra i Dobieżyn.

Tab. 3-26 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Gleby

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
1	Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb	Racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów nie przekraczające zalecanych dawek	M	Właściciele gruntów, WODR	Efekt	Zadanie realizowane Realizowane przez rolników, WODR w Poznaniu i OSChR w Poznaniu. Promowanie wśród rolników prowadzenia racjonalnej gospodarki gruntami rolnymi, poprzez ciągłą promocję wdrażania zasad dobrej praktyki rolnej.
2		Wapnowanie gleb, odpowiednie nawożenie wzbogacające glebę w składniki mineralne i próchnicę	M	Właściciele gruntów, WODR	Efekt	Zadanie realizowane Realizowane przez rolników, WODR w Poznaniu i OSChR w Poznaniu. Promowanie wśród rolników prowadzenia racjonalnej gospodarki gruntami rolnymi, poprzez ciągłą promocję wdrażania zasad dobrej praktyki rolnej.
3		Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony gleb	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane przez WODR w Poznaniu
4	Wdrażanie „Kodeksu dobrych praktyk rolniczych” w szczególności obejmujące zagadnienia związane z nawożeniem, ochroną wód, uprawą roli	Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	M	Właściciele gruntów, WODR, ARiMR	Efekt	Zadanie realizowane Realizowane przez rolników, WODR w Poznaniu i OSChR w Poznaniu. WODR organizuje szkolenia, na których szczegółowo omawia Zasady Dobrej Praktyki Rolniczej: m.in. stosowanie nawozów i środków ochrony roślin.
5	Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	M	Właściciele gruntów, WODR, ARiMR	Efekt	Zadanie realizowane Realizowane przez rolników, WODR w Poznaniu i OSChR w Poznaniu. Gmina proponuje rolnikom możliwość pozyskania w ARiMR w Poznaniu dotacji unijnych w zamian za prawidłowe prowadzenie zmianowania roślin oraz odpowiednie nawożenie mineralne i organiczne. Działania te przyczyniają się do poprawy struktury jakościowej i wartości przyrodniczej użytków rolnych.
6	Ochrona gleb przed degradacją i rekultywacja gleb zdegradowanych	Zachowanie mozaiki krajobrazów rolniczych	M	Właściciele gruntów	Efekt	Zadanie realizowane Realizowane przez właścicieli gruntów rolnych. Mozaika krajobrazów rolniczych zwiększa bioróżnorodność tych obszarów oraz poprawia warunki migracji zwierząt.
7		Przyjęcie jako wiodącej funkcji rolniczej dla gminy w oparciu o rodzinne średniej i dużej wielkości gospodarstwa rolne	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
8		Ochrona przed zmianą użytkowania gruntów rolniczych klas I-III w zachodniej i południowej części gminy oraz gleb organicznych (w tym: torfowych, mułowo torfowych, murszowych)	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane Zadanie realizowane przez samorząd gminny w szczególności poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
9		Zachowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed zabudową (szczególnie na obszarach gleb chronionych zachodniej i południowej gminy)	M	Właściciele gruntów, MiGB	Efekt	Zadanie realizowane Zadanie realizowane przez samorząd gminny w szczególności poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
10		Prowadzenie badań gleby i ziemi oraz monitorowanie ich stanu na podstawie dostępnych wyników	M	OSChR	Efekt	Zadanie realizowane Realizowane przez OSChR w Poznaniu. Systematyczne badania jakości gleb pozwalają na dokonanie analizy ich stanu oraz wyznaczenie ewentualnych procesów degradujących gleby.
11		Rekultywacja i rewitalizacja przyrodnicza terenów zdegradowanych i zdewastowanych (wyróbiska poźwirowe)	W/M	MiGB, Starostwo Powiatowe w Poznaniu	Efekt	Zadanie nierealizowane ze względu na brak konieczności.
12		Racjonalne wykorzystanie istniejących terenów zainwestowanych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane.
13		Doposażenie jednostek OSP w sprzęt do remediacji terenów zanieczyszczonych	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Gleby

W związku z realizacją „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. (Dz.U. 2020 poz. 243), które weszło w życie od dnia 15 lutego 2020 r., okresy nawożenia gruntów, przechowywanie nawozów naturalnych czy też ilości stosowanych dawek nawozów są prowadzone pod ścisłą kontrolą.

Rozporządzenie to określa m. in. sposób w jaki nawozy naturalne, czyli obornik, gnojówka, gnojowica, powinny być przechowywane, aby zapobiegać przedostaniu się odcieków do wód i do gruntu. Wskazuje, iż zbiorniki na płynne nawozy naturalne, płyta ze zbiornikiem na odciek i instalacją odprowadzającą odciek z płyty do zbiornika lub inne miejsce składowania obornika lub pomiotu ptasiego, powinny być wykonane z materiałów szczelnych i nieprzepuszczalnych. Natomiast miejsce składowania nawozów naturalnych stałych powinno mieć taką powierzchnię, aby możliwe było jego przechowywanie w okresie, kiedy obornik nie jest wykorzystywany rolniczo, czyli przez okres 5 miesięcy. Zarówno miejsce składowania obornika, jak i zbiorniki na płynne nawozy naturalne muszą być wykonane z materiałów szczelnych, nieprzepuszczalnych, zabezpieczających przed przedostaniem się odcieków do wód i gruntu. Z kolei kiszonki mogą być przechowywane w silosach, rękawach foliowych, na płytach lub na podkładzie z folii, słomy, sieczki lub innego materiału, który umożliwiłby wchłanianie odcieków. Miejsce przechowywania zarówno obornika, jak i kiszonek musi być zlokalizowane w odległości nie mniejszej niż 25 m od linii brzegu wód powierzchniowych oraz studni lub ujęć wód. Wszystkie ww. działania mają na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu, dlatego tak ważne jest podejmowanie działań przez rolników zgodnie z ww. rozporządzeniem.

Przestrzeganie obowiązków ww. rozporządzenia i zasad zawartych w Kodeksie dobrych praktyk przyczynia się do poprawy struktury jakościowej i wartości przyrodniczej użytków rolnych. Na terenie gminy prowadzona jest ciągła promocja wdrażania zasad dobrej praktyki rolnej wśród rolników. Promowane jest również wapnowanie gleb. Odpowiednie pH przyspiesza rozkład substancji organicznej oraz proces nityfikacji. Innym korzystnym czynnikiem, jaki ma wpływ zastosowania wapna jest rozwój w glebie korzystnej mikroflory oraz ograniczenie istnienia szkodliwych grzybów i pasożytów. Wapnowanie poprawia wzrost oraz wielkość systemu korzeniowego, co wpływa na pobieranie większej ilości wody oraz składników pokarmowych, ale również zwiększa odporność roślin na susze, które są coraz częstsze i coraz dotkliwiej trafiają w plony rolników.

Rolnictwo jako jedna z gałęzi gospodarki wpływające znacząco na środowisko przy nieumiejętnym stosowaniu nawozów może prowadzić do pogorszenia stanu wód. Z uwagi na realne zagrożenie rozpraszania azotu i fosforu do środowiska, należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe ich aplikowanie. Stosowanie nawozów w odpowiednich ilościach i terminach wpływa znacząco na wykorzystanie ich przez rośliny, zmniejszając straty ponoszone przez producentów rolnych, a także minimalizując zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, a w szczególności środowiska wodnego.

Zasady Dobrej Praktyki Rolniczej, w tym m.in. stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, są szczegółowo omawiane na organizowanych przez Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu szkoleniach. Natomiast kontrolowanie i przestrzeganie

okresu prewencji i karencji należy do kompetencji Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu.

Gmina dąży do poprawy struktury jakościowej i wartości przyrodniczej użytków rolnych. W tym celu zaleca rolnikom prawidłowe prowadzenie zmianowania roślin, a także właściwe nawożenie mineralne i organiczne. W związku z restrukturyzacją i unowocześnianiem gospodarki rolnej, gmina proponuje rolnikom dotacje unijne. Środki można uzyskać z Programu wdrażanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa PROW.

Ponadto na terenie gminy Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu prowadziła systematyczne badania zasobności gleb.

Realizacja wyznaczonych zamierzeń nie wpływa negatywnie na proces adaptacji do zmian klimatu i może chronić przed powstaniem nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Dotyczy to w szczególności zapobiegania stosowaniu nadmiernych ilości środków ochrony roślin i nawozów, których duże poziomy w środowisku są toksyczne zarówno dla człowieka, jak i dla zwierząt oraz roślin. Zadaniom towarzyszy ochrona i monitoring stanu gleb oraz edukacja ekologiczna.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Dla obszaru interwencji: Gleby wykonano tzw. analizę SWOT wskazując na mocne i słabe strony gminy we wskazanym powyżej obszarze oraz analizując szanse i zagrożenia jakie mogą wynikać w wyniku pojawienia się potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Tab. 3-27 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Gleby

Obszar Interwencji: Gleby		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Korzystne warunki naturalne do produkcji rolnej	Duży udział użytków rolnych w strukturze użytkowania ziemi obszaru gminy
1.2.	Dobrze rozwinięte rolnictwo	Niski poziom rekultywacji i wykorzystania obszarów poeksploatacyjnych i przemysłowych
1.3.	Dostępna siła robocza.	Niska świadomość ekologiczna mieszkańców, w tym rolników.
1.4.	Stworzenie zakładów przetwórstwa rolnego przez inwestorów lokalnych.	Spyły stosowanych środków ochrony roślin i nawozów z pól do wód podziemnych i powierzchniowych
1.5.	Wysoki odsetek gleb 4 kompleksu (39%)	Występowanie gleb 6 oraz 7 kompleksu (głównie VI klasy)
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Wzrost popytu na regionalne produkty spożywcze i ekologiczne	Niewystarczająca ilość środków na rekultywację terenów zdegradowanych
2.2.	Rozwój gospodarstw ekologicznych.	Lekceważenie dobrej praktyki w ochronie roślin
2.3.	Stworzenie zakładów przetwórstwa rolnego przez inwestorów spoza obszaru Miasta i Gminy Buk.	Brak rynku zbytu i niskie ceny produktów rolnych
2.4.	Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	Import płodów rolnych spoza obszaru gminy.
2.5.	Rozwój agroturystyki	Nieregularność opadów atmosferycznych
2.6.	Wsparcie finansowe gospodarstw z słabszymi glebami, aby móc zachować ciągłość rolniczego użytkowania ziemi oraz zachowania walorów krajobrazowych obszarów wiejskich	Rosnące zagrożenie wystąpienia zjawiska suszy,

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Gleby wskazała warte uwagi problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie gleb najważniejszymi problemami są zatem:

- niewystarczająca ochrona gleb przed degradacją → racjonalne wykorzystanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin oraz preferowanie nawozów naturalnych np. obornika oraz wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej (KDPR);
- niewystarczające działania w zakresie rekultywacji gleb zdegradowanych → rekultywowanie gleb wymagających przeprowadzenia zabiegów naprawczych;
- zbyt niska edukacja ekologiczna rolników → wzrost aktywności w prowadzeniu działań związanych z edukacją ekologiczną rolników w zakresie ochrony gleby;
- niewystarczające działania w zakresie zagospodarowanie terenów nieprzydatnych rolniczo → zalesianie i zakrzewianie tych terenów.
- 20% odsetek gleb 6 oraz 7 kompleksu → tereny tych gleb poddać zalesieniu bądź procesowi rekultywacji i wykorzystać je w celach uprawnych. ryzyko wystąpienie zjawiska suszy → dążyć do tego, aby uniknąć tego zjawiska na terenie gminy, uświadamiać społeczeństwo i propagować odpowiednie zachowanie, nawadniać odpowiednie gleby w okresach pozbawionych opadów atmosferycznych.

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Gleby osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-28 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Gleby

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Utrzymanie ekologicznej metody produkcji gospodarstw rolnych	Liczba gospodarstw ekologicznych na terenie Miasta i Gminy Buk sukcesywnie zwiększa się.	Kontynuacja prowadzonych działań.
2	Wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej (KDPR).	Zasady KDPR są na bieżąco wdrażane.	Kontynuacja prowadzonych działań.

Prognoza

Stan jakości gleb użytkowanych rolniczo będzie się systematycznie poprawiał ze względu na coraz większą świadomość rolników w zakresie ochrony gleb. Ponadto duże znaczenie mają również możliwości pozyskiwania dotacji finansowych ze środków UE w postaci programów rolnośrodowiskowych, aktualnie tworzony jest nowy program na lata 2021 – 2027. Przestrzeganie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki przyczyni się do ochrony gleb najwyższej jakości, a dzięki racjonalnemu gospodarowaniu zostaną zachowane wartości przyrodnicze. Rozwój agroturystyki spowoduje większe zainteresowanie okolicą i jej walorami przyrodniczymi.

Ze względu na rolniczy charakter gminy problemem dla środowiska glebowego może stać się nadmierne nawożenie mineralne pól uprawnych powodujące kumulację zanieczyszczeń, w tym głównie związkami azotu. Spływ tych substancji drogą podziemną

i powierzchnią pól może z kolei powodować zanieczyszczenia wód zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Buk.

3.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gmina Buk jest jednym z członków Związku Międzygminnego Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej (ZM GOAP). Zlokalizowana jest w Regionie II gospodarowania odpadami. Dla Regionu II wyznaczono jedną instalację regionalną, w skład której wchodzi:

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne miasta Poznania w Suchym Lesie
- Kompostownia pryzmowa w Suchym Lesie.

Składowisko i kompostownia zarządzane są przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o. w Poznaniu i znajdują się w Gminie Suchy Las. Instalacja w Suchym Lesie nie spełniała wymagań dla Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, w związku z czym dla regionu II konieczna była budowa instalacji termicznego przekształcania frakcji reszkowej zmieszanych odpadów komunalnych. Wybudowanie instalacji pozwoli na osiągnięcie określonych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poziomów ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Odpady zielone odbierane są od mieszkańców i trafiają do kompostowni pryzmowej przy ul. Meteorytowej 1. Tam poddawane są procesowi odzysku metodą R3. Docelowo odpady zielone ze wszystkich gmin należących do ZM GOAP mają być zagospodarowane w powstającej aktualnie biogazowi w Suchym Lesie.

Gmina Buk zadania odebrania i zagospodarowania odpadów komunalnych realizuje w ramach ZM GOAP zaliczono do sektora XXII.

Na terenie gminy zlokalizowane jest Składowisko odpadów Wysoczka. Jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Składowisko posiada pozwolenie zintegrowane, wydane na czas nieokreślony. Może być eksploatowane do momentu całkowitego zapełnienia kwatery. Całkowita pojemność składowiska wynosi 91.279 m³ z czego w 2010 r. składowisko było zapełnione w 70%. Dopuszcza się dalszą eksploatację składowiska odpadów w Wysoczce do czasu całkowitego zapełnienia kwatery. Składowisko przyjmuje odpady zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 roku w sprawie dopuszczenia odpadów do składowania na składowiskach (zał. nr 4). Zatem od 1 stycznia 2016 roku na składowisko nie trafiają odpady o kodzie 20 03 01. Składowiskiem zarządza Zakład Gospodarki Komunalnej w Buku.

W gminie Buk Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w ramach umowy z ZZO Poznań prowadzi przy ul. Przemysłowej 10 bezpłatny odbiór odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Odpady zielone odbierane są od mieszkańców i trafiają do kompostowni pryzmowej, mieszczącej się na składowisku odpadów w Suchym Lesie, przy ul. Meteorytowej 1. Tam poddawane są procesowi odzysku metodą R3. Docelowo odpady zielone ze wszystkich gmin należących do ZM GOAP mają być zagospodarowane w powstającej aktualnie biogazowi w Suchym Lesie.

U dnia 22.05.2020 r. podpisana została Umowa nr 38.DGO.272.2020 dot. „Odbioru i transportu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odbioru, transportu i zagospodarowania Bioodpadów i pozostałych odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny z nieruchomości zamieszkanymi oraz nieruchomości niezamieszkanymi objętych działalnością ZM GOAP położonych na terenie Sektora VIII –

Buk wchodzącego w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”, okres obowiązywania Umowy 01.09.2020 - 30.06.2022, wartość brutto 6 028 862,00 zł.

Tab. 3-29 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem
1	Zapewnienie zintegrowanej gospodarki odpadami	Prowadzenie wspólnej polityki odpadowej w ramach Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”	W/M	Burmistrz Miasta i Gminy Buk, ZM GOAP	Realizowane
2		Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych	M	ZM GOAP	Realizowane przez ZM GOAP
3		Budowa stacji przeładunkowych	M	ZM GOAP	Nierealizowane przez ZM GOAP w okresie sprawozdawczym
4		Zakup pojemników i kontenerów na odpady	M	ZM GOAP	Realizowane przez ZM GOAP
5		Zakup kontenerów/pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	M	ZM GOAP	Realizowane przez ZM GOAP
6		Budowa PSZOK w Buku	M	ZM GOAP	Realizowane przez ZM GOAP
7		Zakup pojazdów na potrzeby zbiórki odpadów	M	ZM GOAP	Nierealizowane przez GOAP w okresie sprawozdawczym
8		Budowa/modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów	M	ZM GOAP	Realizowane przez ZM GOAP
9		Zagospodarowanie biogazu	M	ZM GOAP	Realizowane przez ZM GOAP
10		Rozbudowa składowisk odpadów komunalnych	M	ZM GOAP	Nierealizowane przez ZM GOAP w okresie sprawozdawczym
11		Promocja budowy przydomowych kompostowników	M	ZM GOAP	Realizowane przez ZM GOAP
12		Działania edukacyjne dla mieszkańców	M	ZM GOAP	Realizowane przez ZM GOAP
13		Rekultywacja składowisk odpadów lub zamkniętej kwatery – rekultywacja Składowiska Odpadów Wysoczka	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Nierealizowane
14		Demontaż i unieszkodliwienie azbestu	W/M	MiGB, Starostwo Powiatowe	Realizowane

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem
15		Zagospodarowania osadów ściekowych	M	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Realizowane przez ZGK Sp. z o.o. w Buku
16		Budowa instalacji do przetwarzania i odzysku odpadów innych niż komunalne	M	ZM GOAP	Nierealizowane przez ZM GOAP w okresie sprawozdawczym

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gmina Buk jest jednym z członków Związku Międzygminnego Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej (ZM GOAP). Dla gmin wchodzących w skład ZM GOAP (tj. dla II Regionu gospodarki odpadami komunalnymi) wyznaczona została jedna instalacja regionalna, tj. składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne miasta Poznania w Suchym Lesie i kompostownia pryzmowa w Suchym Lesie.

Na terenie Miasta i Gminy Buk we wsi Wysoczka znajduje się Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych typu innych niż niebezpieczne i obojętne.

Spółka ZGK prowadzi PSZOK na podstawie zawartej umowy z ZM GOAP.

Charakterystykę uzyskanego efektu w odniesieniu do gospodarki odpadami realizowanej na terenie Miasta i Gminy Buk przedstawiono szczegółowo w sprawozdaniach za 2017 i 2018 rok, dostępnych m. in. na stronie internetowej Związku Międzygminnego Gospodarki Odpadami Aglomeracji Poznańskiej (ZM GOAP) <http://www.goap.poznan.pl/>.

Jak wynika z „Analizy stanu gospodarki odpadami dla ZM GOAP za rok 2017” za rok 2017 w tymże roku z terenu gminy Buk odebrano:

- Odpady zmieszane: 3 416,66 Mg,
- Odpady problemowe: 53,86 Mg,
- Odpady zbierane selektywnie:
 - o Papier 108,82 Mg,
 - o Tworzywa sztuczne: 227,44 Mg,
 - o Szkło: 238,66 Mg,
 - o Odpady ulegające biodegradacji-zielone: 738,80 Mg.

Według „Analizy stanu gospodarki odpadami dla ZM GOAP za rok 2017 i 2018” Związek Międzygminny w latach sprawozdawczych osiągnął wymagany poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2017 i 2018 roku w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku wyniósł 0%. Dokonując szczegółowej analizy oraz obliczeń wysokości poziomów dla poszczególnych gmin – członków Związku wszystkie gminy będące członkami Związku osiągnęły wymagany w 2017 i 2018 roku poziom.

Według „Analizy stanu gospodarki odpadami dla ZM GOAP za rok 2017” osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła dla całego Związku w 2017 roku wynosił 43,1% (w przypadku gminy Buk 49,8%), w roku 2018 wynosił 42,43% (w przypadku Buku 45,78%).

W 2017 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych dla Związku wynosił 84,7 - w gminie Buk 6,2%. Z kolei w 2018 r. 89,06% - w gminie Buk 59,52%.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów wykonano tzw. analizę SWOT wskazując na mocne i słabe strony gminy we wskazanym powyżej obszarze oraz analizując szanse i zagrożenia jakie mogą wynikać w wyniku pojawienia się potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę

sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Tab. 3-30 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obszar Interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Gmina Buk jako członek Związku Międzygminnego Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej (ZM GOAP).	Duża masa odpadów komunalnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca.
1.2.	Odbiór przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku w ramach umowy z ZZO Poznań odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Zwiększająca się ilość wytwarzanych odpadów.
1.3.	Podwyższenie opłat w sytuacji, gdy śmieci nie będą odpowiednio segregowane	Odpowiedzialność zbiorowa w budynkach wielorodzinnych (blokach)
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Silna pozycja samorządu jako kreującego zmiany gospodarki odpadami w ujęciu regionalnym.	Brak możliwości finansowania.
2.2.	Wdrażanie spójnej, regionalnej polityki gospodarowania odpadami komunalnymi przez ZM GOAP	Nieefektywne funkcjonowanie ZM GOAP.
2.3.	Mieszkańcy mają internetowy dostęp do harmonogramu wywozu odpadów, dzięki czemu istnieje szansa, że społeczność będzie się stosować do wymaganej segregacji, a przedmioty wystawione nie będą długo czekać na wywóz i zanieczyszczać krajobrazu	Wzrost ceny wywozu odpadów da odwrotny skutek niż zamierzono – w budynkach zbiorowych mieszkańcy, którzy dokonują segregacji śmieci, a będą musieli płacić wyższe opłaty z tytułu „odpowiedzialności zbiorowej”, mogą przestać segregować mówiąc, że i tak płacą więcej

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów wskazała problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie gospodarki odpadami najważniejszymi problemami są:

- odzysk odpadów zielonych → poddanie analizie zasadność odzysku odpadów zielonych na instalacji RIPOK w Suchym Lesie oraz możliwość wykorzystania infrastruktury instalacji zastępczej w Wysoczce na potrzeby przetwarzania odpadów zielonych;
- zwiększająca się ilość wytwarzanych odpadów → zapobieganie powstawaniu opadów- duża masa odpadów komunalnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca → zapobieganie powstawaniu opadów (w tym edukacja ekologiczna);
- wzrost cen wywozu odpadów → podwyżka opłat ma na celu skłonienie mieszkańców do odpowiedniej zbiórki selektywnej;

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-31 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Gmina Buk jako członek Związku Międzygminnego Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej (ZM GOAP).	Bez zmian	Monitoring pracy ZM GOAP
2	Odbiór przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku w ramach umowy z ZZO Poznań odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Działa od dnia 1 lipca 2014 r. na terenie Bazy Zakładu Gospodarki Komunalnej w Buku przy ul. Przemysłowej 10	Kontrola systemu odpadów wielkogabarytowych –
3	Wybudowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK),	Od dnia 02.03.2020 funkcjonuje	Kontrola pracy PSZOK

Prognoza

Zbiórka zarówno odpadów wielkogabarytowych, jak i niebezpiecznych, na terenie gminy funkcjonuje bardzo dobrze. Należy usprawnić zbiórkę pozostałych grup odpadów komunalnych. Funkcje składowiska w Wysoczce powinny być redukowane. Powinno być również ono rozbudowane bądź wybudowane nowe ponieważ większość tego jest już wykorzystana.

W wyniku stworzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy kwestia przetwarzania odpadów zielonych została rozwiązana i odbywa się na terenie miasta i gminy Buk.

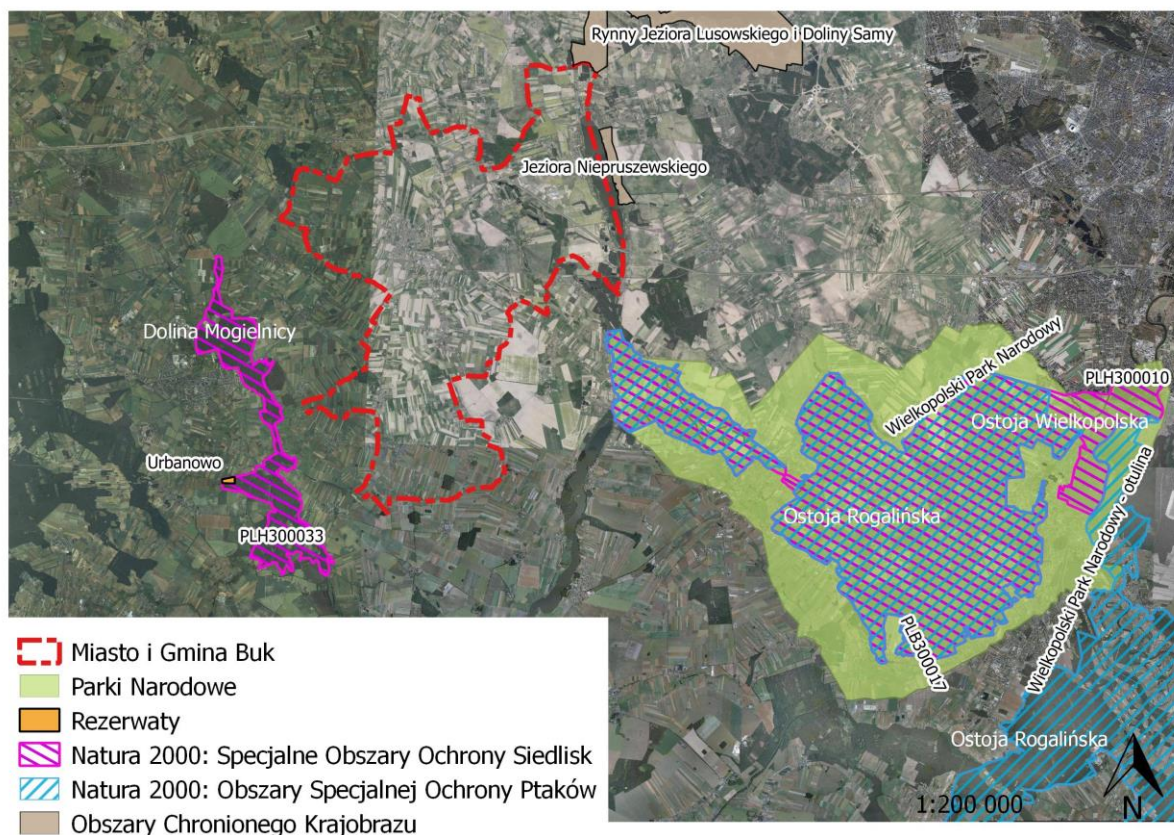
3.9 Zasoby przyrodnicze

Gminę Buk cechuje bardzo mały udział użytków zielonych - ok. 3,2 % powierzchni ogólnej gminy. W szacie roślinnej lesistość wynosi jedynie 3,6% i zaliczane jest ono do jednych z najmniejszych na terenie powiatu poznańskiego. Łąki i pastwiska występują głównie w wąskich dolinach przepływowych i nielicznych dolinach jeziornych, na glebach organicznych. Zbiorowiska leśne charakteryzują się złożoną strukturą przestrzenną z przewagą drzewostanu ubogiego pod względem gatunkowym. Bory mieszane świeże tworzą zbiorowiska wielowarstwowe, zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. W piętrze drzew towarzyszy sośnie dąb szypułkowy, brzoza, sporadycznie świerk. Lasy mieszane świeże tworzą, enklawy zróżnicowane morfologicznie o bogatym składzie gatunkowym. Bory suche to głównie monokultura sosny związana z piaskami luźnymi sandrowymi oraz ozami. Olsy spotykamy na obrzeżach niektórych zbiorników wodnych oraz w części obniżen terenowych o specyficznych warunkach wodno-wilgotnościowych i głównie na podłożu torfowym. Lokalnie, wzdłuż cieków napotkać można pozostałości łągów olszowo - jesionowych. Otulina Wielkopolskiego Parku Narodowego przylega prawie do granic gminy, w jej południowo-wschodniej części, w dolinie Samicy na obszarze Ozu Otuskiego. W gminie liczący się procent powierzchni zajmują zadrzewienia i zarośla śródpolne.

Resztę powierzchni pokrywa szata roślinna sezonowa wynikająca z płodozmianu uprawianych roślin oraz segmenty łąkowo-pastwiskowe. Na terenie Miasta i Gminy Buk rośnie 5 drzew będących pomnikami przyrody są nimi:

- „Dąb szypułkowy Wysoczka” - dąb szypułkowy, obręb Wysoczka, działka o nr ewid. 4/8,
- platan klonolistny – park dworski w Cieślach,
- dąb szypułkowy – park dworski w Cieślach,
- dąb szypułkowy – park dworski w Cieślach,
- kasztanowiec zwyczajny – park dworski w Cieślach.

Fauna tego terenu jest reprezentatywna dla terenów przekształconych antropogenicznie oraz pól i lasów. Wśród drobnych ssaków spotykane są tchórze, borsuki, myszy, nornice, krety i szczur polny. Ptaki reprezentowane są przez gatunki charakterystyczne dla pól i lasów oraz ptaki wodne występujące w rejonie jeziora Niepruszeckiego. Okolice jeziora Niepruszeckiego stanowią obszar o wysokiej cenności ornitologicznej. Stanowią one miejsca lęgowe dla wielu gatunków ptaków (głównie różnych gatunków kaczek oraz łyski) i pełnią też funkcje w okresie przelotów. Na terenie Miasta i Gminy Buk nie ma zlokalizowanych obszarów chronionych. Tuż przy granicy gminy, na północnym wschodzie, zlokalizowane są dwa Obszary Chronionego Krajobrazu: Jeziora Niepruszeckiego oraz Rynny Jeziora Lusowskiego i Doliny Samy. Ponadto Otulina Wielkopolskiego Parku Narodowego, specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000: Rogalińska Dolina Warty (PLH300012) oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000: Ostoja Rogalińska (PLB300017) przylegają prawie do granic gminy, w jej południowo-wschodniej części, w dolinie Samicy na obszarze Ozu Otulskiego. Z kolei na zachód od granic gminy znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000: Dolina Mogielnicy (PLH300033) oraz rezerwat przyrody Urbanowo (Ryc. 3-6).

Ryc. 3-6 Obszary chronione na terenie Miasta i Gminy Buk

Źródło: opracowanie własne

Tab.3-32 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zasoby przyrodnicze

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
1	Zachowanie istniejącego systemu przyrodniczego	Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane Ze względu na niewielką ilość obszarów cennych pod względem przyrodniczym zadanie jest realizowane przez samorząd głównie poprzez dbałość o pomniki przyrody oraz zieleni śródmiejską. Ponadto właściciele gruntów rolnych utrzymują i wprowadzają do krajobrazu rolniczego elementy tworzące jego zróżnicowanie, których celem jest zwiększenie bioróżnorodności tych obszarów oraz poprawa warunków migracji zwierząt.
2		Zakup budek lęgowych dla gatunków chronionych	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
3		Program ochrony kasztanowców	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
4		Program ochrony starych drzew na terenach zurbanizowanych	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
5	Poprawa stanu jakości zasobów przyrodniczych i krajobrazowych na obszarze miasta i gminy	Wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane poprzez wydawanie dokumentów o charakterze planistycznym, które uwzględniają wymogi ochrony środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu.
6	Wyodrębnienie obszarów o największym potencjale biologicznym	Wyznaczenie w przestrzeni gminy terenów nawiązujących do ekologicznego systemu obszarów chronionych (ESOCh) tj. otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane ze względu na brak konieczności

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
7	Polepszenie estetyki i walorów krajobrazowych gminy	Ochrona korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane poprzez ochronę korytarzy ekologicznych w postaci cieków i zbiorników wodnych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Buk. Szczególnie ważnym zadaniem w tym zakresie jest ochrona wód Samicy Stęszewskiej oraz Jeziora Niepruszewskiego. Celem tego jest nie tylko poprawa jakości wód, ale także zwiększenie wartości krajobrazowej cieków i jeziora wraz z terenami do nich przyległymi oraz poprawa warunków do rozwoju turystyki i rekreacji. Rodzaj korytarzy ekologicznych, które są chronione przez gminę: jezioro Niepruszewskie oraz ciek znajdujące się na obszarze jego zlewni
8		Pozostawienie terenów cennych przyrodniczo i objęcie ich ochroną jako użytki ekologiczne wskazane korytarze ekologiczne, wały ozowe	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane jednak ze względu na niewielką ilość obszarów cennych przyrodniczo nie utworzono żadnego użytku ekologicznego
					Wskaźnik	Liczba nowo utworzonych użytków ekologicznych: 0
9		Renaturalizacja i poprawa stanu zniszczonych ekosystemów, zwłaszcza wodno-błotnych, rzecznych i leśnych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane poprzez dążenie do poprawy jakości wód w Jeziorze Niepruszewskim.
10		Prowadzenie szkoleń i edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Ilość przeprowadzonych szkoleń i akcji edukacyjnych na temat ochrony przyrody i różnorodności biologicznej: 0
11		Ograniczenie wycinki drzew i krzewów regulowane w postaci wydawanych decyzji oraz rekompensowanie wszystkich ubytków w postaci nasadzeń	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane
					Wskaźnik	Liczba nasadzeń drzew i krzewów w: 2017 r.: 255 szt., w 2018 r.: 52 szt.
12		Opracowanie inwentaryzacji oraz waloryzacji przyrodniczej, które stanowiłyby dokumenty wyjściowe do dalszych przedsięwzięć syntetyzujących wiedzę o bioróżnorodności badanego obszaru	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
	Wskaźnik				Ilość opracowanych dokumentów, które zawierają zawierających inwentaryzację środowiska przyrodniczego Miasta i Gminy Buk: 0	
13	Przygotowanie opracowania ekofizjograficznego Miasta i Gminy	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
		Buk z wykorzystaniem dokumentacji dotyczących inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej			Wskaźnik	Liczba opracowań wykonanych w okresie sprawozdawczym: 0
14		Identyfikacja uwarunkowań ekofizjograficznych z szczególnym uwzględnieniem ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane
					Wskaźnik	Liczba opracowań ekofizjograficznych wykonanych w okresie sprawozdawczym: 0
15		Wprowadzanie kolejnych form ochrony przyrody w postaci pomników przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i stanowisk dokumentacyjnych, przyrody nieożywionej	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane ze względu na brak odpowiednich obiektów i obszarów, które mogłyby zostać uznane za formy ochrony przyrody
					Wskaźnik	Liczba nowo utworzonych form ochrony przyrody: 0
16		Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane Pracownik Urzędu sprawdzał przynajmniej dwa razy w roku stan pięciu pomników przyrody, które znajdują się na obszarze gminy
					Wskaźnik	Ilość przeprowadzonych kontroli pomników przyrody w ciągu roku: 2
17		Przestrzeganie wymagań ochrony przyrody w odniesieniu do obiektów turystycznych i rekreacyjnych w aspekcie ochrony walorów przyrodniczych	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane poprzez wydawanie dokumentów o charakterze planistycznym, które uwzględniają wymogi ochrony środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu.
18		Kontynuacja prac związanych z utrzymaniem i rozwojem terenów zieleni	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane Dbałość o zieleń na terenie Miasta i Gminy Buk polega przede wszystkim na zakupie stosownego wyposażenia, przeprowadzaniu stosownych zabiegów konserwacyjnych i pielęgnacyjnych, sadzeniu kwiatów i koszeniu trawy, wywozie liście, odbiorze i utylizacji odpadów biodegradowalnych.
19		Selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo oraz ochrona tych terenów przed zainwestowaniem i tzw. dzikim zagospodarowaniem	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane Z uwagi na niewielką liczbę obszarów cennych przyrodniczo zadanie było realizowane w nieznacznym stopniu.
20	Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu	W	MiGB	Efekt	Zadanie realizowane	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
					Efekt	Zadanie nierealizowane
21		Rozwój sieci szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek dydaktycznych	W	MiGB	Wskaźnik	Długość nowo wybudowanych szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek dydaktycznych: 0
22		Zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach cennych przyrodniczo	M	Właściciele gruntów	Efekt	Zadanie realizowane Zadanie realizowane przez właścicieli użytków rolnych. Zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych pozwala na utrzymanie tradycyjnego i urozmaiconego krajobrazu rolniczego. Jest to narzędzie ochrony i zrównoważonego korzystania z zasobów biologicznych przy uwzględnieniu wymagań Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.
23		Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej w ramach realizacji programu działań, mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	M	WODR, OSChR	Efekt	Zadanie realizowane
24		Opracowanie i wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	M	Osoby prywatne, ARiMR	Efekt	Zadanie realizowane przez WODR i ARiMR w Poznaniu
25		Utrzymanie tradycyjnych rozłogów pól, zadrzewień śródpolnych i małych zagłębień wraz z występującą florą	M	Właściciele gruntów	Efekt	Zadanie realizowane przez właścicieli gruntów rolnych, którzy utrzymują i wprowadzają do krajobrazu rolniczego elementy tworzące jego zróżnicowanie.
27		Usuwanie barszczu Sosnowskiego	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane brak potrzeby.
28	Zwiększenie lesistości terenu gminy zgodnie z powiatowym programem zwiększania lesistości	Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo	W	MiGB	Efekt	Zadanie nierealizowane nie prowadzono polityki zalesień gruntów ze względu na znikomość występowania gruntów nieprzydatnych rolniczo.
					Wskaźnik	Powierzchnia zalesionych gruntów nieprzydatnych rolniczo: 0
29		Zwiększanie lesistości i poprawa stanu lasów	W/M	Powiat Poznański; Nadleśnictwa, Gminy, Właściciele lasów	Efekt	Zadanie nierealizowane nie prowadzono polityki zalesień gruntów ze względu na znikomość występowania gruntów nieprzydatnych rolniczo.
					Wskaźnik	Powierzchnia zalesionych gruntów nieprzydatnych rolniczo: 0
30	Ochrona	Tworzenie spójnych kompleksów	M	Lasy	Efekt	Zadanie nierealizowane przez LP.

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
	istniejących zasobów leśnych oraz odtwarzanie ich różnorodności biologicznej	leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów		Państwowe	Wskaźnik	Liczba stworzonych kompleksów leśnych: 0
31		Opracowanie Planu urządzania lasów	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie zrealizowane przez LP W Nadleśnictwie Konstantynowo obowiązuje - zatwierdzony przez Ministra Środowiska - Plan Urządzenia Lasu (PUL) na lata 2018 - 2027
32		Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własność Skarbu Państwa	M	Starosta	Efekt	Zadanie realizowane
33	Zrównoważona pod względem ekonomicznym, społecznym i ekologicznym gospodarka leśna	Lokalizacja zalesień i zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie nierealizowane przez LP
34		Doskonalenie gatunkowej i funkcjonalnej struktury lasów	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie nierealizowane przez LP
35		Rozszerzenie usług doradczych, informacji i szkoleń dla właścicieli lasów	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie realizowane przez LP
36		Łączenie kompleksów leśnych, zwłaszcza w obszarze korytarzy ekologicznych i na obszarach wododziałów	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie nierealizowane przez LP
37		Poprawa rozpoznania zasobów różnorodności biologicznej w lasach	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie realizowane
38		Prowadzenie zalesiania terenów nieprzydatnych rolniczo równoległe z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie nierealizowane Z uwagi na niewielką powierzchnię terenów nieprzydatnych rolniczo.
39		Racjonalne przeznaczanie obszarów leśnych na cele nieleśne	W/M	MiGB, Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie nierealizowane ze względu na brak konieczności.
	Wskaźnik				Powierzchnia obszarów leśnych, które zostały przeznaczone w okresie sprawozdawczym na cele nieleśne: 0	

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem	
40		Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki)	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie realizowane przez LP poprzez systematyczną kontrolę stanu środowiska leśnego, która obejmowała trzy grupy czynników szkodliwych: biotyczne, abiotyczne oraz antropogeniczne. Tego typu działania umożliwiają odpowiednio wczesną diagnozę występujących zagrożeń oraz podjęcie stosownych kroków im przeciwdziałających.
41		Zapewnienie lasom i zadrzewieniom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym, w tym kształtowaniu granicy rolno-leśnej i ochronie krajobrazu	M	Lasy Państwowe	Efekt	Zadanie realizowane przez LP
42		Kontynuowanie promowania zachowań zgodnych z zasadami ochrony krajobrazu i przyrody poprzez zintensyfikowanie edukacji ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony przyrody, w tym ochrony lasów	W/M	Lasy Państwowe, MiGB	Efekt	Zadanie realizowane przez LP W szczególności poprzez zamieszczanie licznych materiałów edukacyjnych na stronie internetowej.

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Zasoby przyrodnicze

Z uwagi na niewielką ilość cennych przyrodniczo obszarów na terenie Miasta i Gminy Buk działania związane z ochroną istniejącego systemu przyrodniczego polegają w głównej mierze na bieżącej obserwacji i dbałości o pomniki przyrody.

W latach 2017-2018 dokonywano bieżącej ochrony pięciu istniejących pomników przyrody, która polegała na sprawdzaniu stanu zdrowotnego drzew przez pracownika Urzędu. Częstotliwość tych działań wynosiła co najmniej dwa razy w roku. Systematycznie prowadzone są również prace związane z zachowaniem zieleni śródmiejskiej, w tym między innymi zabiegi konserwacyjne i pielęgnacyjne. Ponadto właściciele gruntów rolnych dążą do zwiększenia różnorodności biologicznej oraz poprawy warunków migracji zwierząt poprzez wprowadzanie na tych terenach takich elementów, jak np. agrocenozy użytkowane ekstensywnie, łąki, pasy i kępy zadrzewień, oczka wodna, miedze, torfowiska.

Cel polegający na poprawie stanu zasobów przyrodniczych i krajobrazowych na terenie gminy jest realizowany przez ciągłe doskonalenie ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wydawane przez samorząd uwzględniają wymogi ochrony zarówno środowiska przyrodniczego, jak i krajobrazu. Ma to szczególnie duże znaczenie np. dla terenów położonych tuż przy Jeziorze Niepruszewskim, bowiem odpowiednio zagospodarowana zlewnia akwenu umożliwia jego skuteczną ochronę. Dotyczy to jednak zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych całej gminy, których ochrona może być efektywniejsza dzięki stosownym zapisom w dokumentach o charakterze planistycznym. Pozwoli na ciągłą poprawę ich stanu, a więc na zachowanie najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczo-krajobrazowego Miasta i Gminy Buk.

Samorząd gminy nie realizował zadania związanego z wyodrębnieniem terenów nawiązujących do ESOCh (otuliny WPN) z uwagi na brak takiej konieczności. Wskazanie obszarów, które charakteryzują się największym potencjałem biologicznym może zostać dokonane dzięki opracowaniu inwentaryzacji terenu Miasta i Gminy Buk. Dokument ten mógłby stanowić podstawę do wykonania waloryzacji przyrodniczej i dalej do przygotowania opracowania ekofizjograficznego. Co ważne, inwentaryzacja przyrodnicza może być punktem wyjścia do planowania różnorodnych form ochrony przyrody. Wykonanie inwentaryzacji pozwala określić przemiany zachodzące na terenie obszaru oraz przyczynia się do określenia ewentualnych zabiegów ochronnych. W okresie sprawozdawczym nie opracowano inwentaryzacji przyrodniczej ani ekofizjografii.

Ochrona korytarzy ekologicznych na terenie Miasta i Gminy Buk obejmuje przede wszystkim ochronę cieków wodnych i jezior. Szczególnie ważnym zadaniem w tym zakresie jest ochrona wód Samicy Stęszewskiej oraz Jeziora Niepruszewskiego. Celem tego jest nie tylko poprawa jakości tych wód, ale także zwiększenie wartości krajobrazowej cieków i jeziora wraz z terenami do nich przyległymi oraz poprawa warunków do rozwoju turystyki i rekreacji. Do najważniejszych celów zalicza się tutaj ograniczanie spływu zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa oraz zapobieganie zrzutom ścieków do wód. Ogromne znaczenie odgrywa również wzrastająca świadomość ekologiczna oraz zaangażowanie mieszkańców Miasta i Gminy Buk.

W okresie sprawozdawczym nie ustanowiono nowych pomników przyrody ani innych form ochrony przyrody. Gmina nie posiada zbyt wielu cennych obiektów, które kwalifikowałyby się do uznania ich za nową formę ochrony przyrody, jednak ich obecności nie można wykluczyć. Odpowiedzią byłoby wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej, która stanowiłaby podstawę do objęcia ochroną nowych obszarów i obiektów o wysokich walorach przyrodniczych. Szczególnie istotna jest ochrona torfowisk i zbiorowisk łągowych

powszechnie zaliczanych do zbiorowisk ginących, a mających kluczowe znaczenie dla funkcjonowania krajobrazu i zachowania różnorodności biologicznej.

Istotne znaczenie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych Miasta i Gminy Buk odgrywa opracowywanie dokumentów planistycznych. Stosowne zapisy w tego typu dokumentach umożliwiają wprowadzanie odpowiednich wymagań dotyczących zarówno ochrony przyrody w odniesieniu do obiektów turystycznych i rekreacyjnych, jak i selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo oraz ochronę tych terenów przed zainwestowaniem i tzw. dzikim zagospodarowaniem.

Rozwój sieci szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek dydaktycznych nie był realizowany.

Właściciele gruntów rolnych z powodzeniem dążą do zachowania zarówno tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach cennych przyrodniczo, jak i do utrzymania tradycyjnych rozłogów pól, zadrzewień śródpolnych i małych zagłębień wraz z występującą roślinnością. Uwzględniając zasady Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej umożliwia to zachowanie różnorodności biologicznej na terenach rolniczych oraz zrównoważone wykorzystanie występujących tam zasobów biologicznych.

W okresie sprawozdawczym wdrażano programy rolnośrodowiskowe w gospodarstwach znajdujących się na terenie gminy. Organem doradczym w tym zakresie były ARiMR oraz OSChR i WODR, które zajmowały się również upowszechnianiem zasad dobrej praktyki rolniczej w ramach realizacji programu działań, mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. Cel ten był realizowany m.in. poprzez szkolenia i akcje o charakterze edukacyjnym.

Z uwagi na fakt, iż powierzchnia gruntów nieprzydatnych rolniczo na obszarze Miasta i Gminy Buk jest niewielka w latach 2017-2018 nie prowadzona była polityka zalesień tych terenów. Wielkość powierzchni gruntów leśnych w latach 2016-2018 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-33 Wskaźniki efektywności programu – powierzchnia gruntów leśnych (GUS 2019)

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 31.12. 2016	Stan na 31.12. 2017	Stan na 31.12. 2018	Wzrost/ spadek %
las ogółem	ha	86,00	86,00	82,52	-4
grunty leśne publiczne ogółem	ha	254,91	254,91	254,91	0
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	253,01	253,01	253,01	0
grunty leśne prywatne	ha	84,10	84,10	80,62	-4,1
lesistość w %	%	3,7	3,7	3,6	-0,1

W latach sprawozdawczych Lasy Państwowe nie stworzyły żadnych spójnych kompleksów leśnych na terenie Miasta i Gminy Buk, w tym na obszarze korytarzy ekologicznych oraz wododziałów.

W latach 2017-2018 Nadleśnictwo Konstantynowo nie organizowało szkoleń dla właścicieli lasów niepaństwowych.

W okresie sprawozdawczym nie prowadzono specjalistycznych badań zmierzających do poprawy rozpoznania zasobów różnorodności biologicznej w lasach położonych w granicach gminy Buk. W poszczególnych leśnictwach na bieżąco prowadzony jest monitoring gatunków rzadkich i chronionych przez służby terenowe – w przypadku odnalezienia nowego lub zaniku wcześniej znanego stanowiska chronionego gatunku leśniczy składa meldunek do Nadleśnictwa.

W okresie sprawozdawczym 2017-2018 systematyczny monitoring środowiska leśnego na terenie Miasta i Gminy Buk był prowadzony przez Lasy Państwowe. Kontrolą objęto trzy grupy czynników szkodotwórczych:

- biotyczne (np. owady);
- abiotyczne (np. intensywne opady, wiatry);
- antropogeniczne (np. pożary).

Podjęcie tych działań umożliwiło odpowiednio wczesną diagnozę występujących zagrożeń oraz podjęcie stosownych kroków im przeciwdziałających. Ponadto realizowane były również kroki ukierunkowane na zachowanie trwałości lasów oraz poprawę ich odporności na wyżej wymienione czynniki.

W latach 2017-2018 LP szeroko promowały szeroko pojętą ochronę przyrody, w tym ochronę lasów, poprzez edukację ekologiczną, która stanowi jeden z najważniejszych celów LP. Na szczególną uwagę zasługują materiały o charakterze edukacyjnym (np. gry, słowniki, fotogalerie, blogi, materiały dla nauczycieli i wiele innych) zamieszczane na stronie internetowej LP, które są do dyspozycji każdego zainteresowanego mieszkańca Miasta i Gminy Buk.

W latach 2017-2018 zorganizowano zajęcia i akcje edukacyjne skierowane także do mieszkańców Gminy Buk. Leśnicy spotykali się z dziećmi i młodzieżą w szkołach i przedszkolach.

Realizacja niniejszych celów może wpływać pozytywnie na proces adaptacji do zmian klimatu, m.in. z uwagi na fakt, iż zwiększanie obszarów leśnych pozwala m.in. na retencjonowanie większej ilości wody, zapobieganie procesom erozji gleb czy przeciwdziałaniu globalnemu ociepleniu. Realizacja zadań związanych z ochroną lasów sprzyja także zapobieganiu nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Podejmowanym działaniom towarzyszy systematyczny monitoring środowiska przyrodniczego oraz pogłębianie edukacji ekologicznej mieszkańców Miasta i Gminy Buk.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze

Dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze wykonano tzw. analizę SWOT wskazując na mocne i słabe strony gminy we wskazanym powyżej obszarze oraz analizując szanse i zagrożenia jakie mogą wynikać w wyniku pojawienia się potencjalnych czynników zewnętrznych. Stanowią one podstawę sformułowanych w kolejnym rozdziale celów i kierunków działań w ramach strategii ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk.

Tab. 3-34 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Zasoby przyrodnicze

Obszar Interwencji: Zasoby przyrodnicze		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Obecność Jeziora Niepruszewskiego na obszarze gminy	Niewielka ilość obszarów cennych przyrodniczo
1.2.	Obecność pomników przyrody	Brak obszarowych form ochrony przyrody
1.3.	Bezpośrednie sąsiedztwo otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego	Niska lesistość
1.4.	Podejmowanie akcji edukacyjnych mających na celu zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców	Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców
1.5..	Obszary Chronionego Krajobrazu przy granicy gminy	Lasy w gminie wykazują wyraźne odznaki degradacji pod wpływem czynnika antropogenicznego.
1.6.	Obszary SOP oraz OOS w buforze 2 kilometrów od granicy gminy	Występowanie gleb 6 oraz 7 kompleksu
1.7.	Okolice jeziora Niepruszewskiego stanowią obszar o wysokiej cenności ornitologicznej. Stanowią one miejsca lęgowe dla wielu gatunków ptaków	Postępująca urbanizacja
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)

Obszar Interwencji: Zasoby przyrodnicze		
2.1.	Obowiązek ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych wynikający z krajowych zapisów prawnych	Zanieczyszczanie środowiska
2.2.	Dofinansowania na zadania związane z ochroną przyrody i krajobrazu oraz zalesianiem	Rozwój transportu drogowego
2.3.	Możliwość zrównoważonego rozwoju turystyki i rekreacji wykorzystującej dostępne zasoby przyrodnicze i krajobrazowe oraz tereny leśne	Niekontrolowana gospodarka odpadami
2.4.	Wdrażanie programów rolno-środowiskowych	Zjawiska ekstremalne (np. susze, powodzie)
2.5.	Zwiększenie powierzchni zadrzewień i innej zieleni na obszarze gminy, pełniących różnorodne funkcje.	Rosnąca presja inwestycyjna i urbanistyczna na gospodarcze i turystyczne wykorzystanie obszarów objętych ochroną i cennych krajobrazowo
2.6.	Powstawanie zielonych korytarzy	Niska świadomość społeczeństwa w zakresie ochrony zasobów przyrody i ochrony
2.7.	Na terenach zabudowy wielofunkcyjnej ustala się zachowanie i pielęgnację istniejącej wartościowej zieleni w postaci skwerów, zieleńców, szpalerów oraz grup drzew i krzewów, terenów zieleni rekreacyjnej, placów zabaw itp. Postuluje się także duże nasycenie zielenią terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną. Ustala się duże nasycenie zielenią terenów koncentracji usług oraz terenów koncentracji przemysłu i usług z preferencją lokalizacji zieleni izolacyjnej. Ustala się utrzymanie istniejących terenów zieleni urządzonej (parki, skwery, zieleńce), jej pielęgnację i wzbogacanie. W pasach drogowych oraz na terenach komunikacji, tj. parkingi, place manewrowe, ustala się lokalizację zieleni w postaci szpalerów drzew i zieleni niskiej. Ustala się lokalizację pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych.	Koszty inwestycji związanych z ochroną środowiska.

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze wskazała dość istotne problemy jakie istnieją na terenie Miasta i Gminy Buk. Zdiagnozowane problemy zostały poniżej opisane według schematu: stan aktualny → cel poprawy. W zakresie zasobów przyrodniczych najważniejszymi problemami są:

- brak inwentaryzacji przyrodniczej obszaru Miasta i Gminy Buk → wykonanie niniejszej inwentaryzacji, która wskaże obszary najbardziej cenne przyrodniczo;
- rozwój turystyki i rekreacji na terenach cennych przyrodniczo → tworzenie nowych szlaków turystycznych na tych obszarach oraz dbałość o istniejące już szlaki;
- brak obszarowych form ochrony przyrody → utworzenie obszarów chronionych na podstawie uprzednio przeprowadzonej inwentaryzacji terenu Miasta i Gminy Buk;
- niska lesistość i niewystarczająca dynamika zalesień → prowadzenie systematycznego zalesiania oraz ochrona istniejących lasów i terenów zalesionych;
- niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych → kontynuacja podejmowania akcji edukacyjnych mających na celu wzrost świadomości mieszkańców na temat konieczności ochrony środowiska przyrodniczo-krajobrazowego Miasta i Gminy Buk;

- ciągle postępująca urbanizacja → prowadzenie działań mających na celu ograniczenie wycinki terenów zalesionych oraz zalesianie nowych terenów w ramach zniszczenia innego fragmentu na budowę;
- występowanie gleb niższej jakości → odpowiednie nawożenie gleb, aby były przydatne, poprawienie ich stanu fizycznego oraz chemicznego;

degradacja lasów → zabezpieczanie terenów zielonych, prowadzenie patroli i karanie osób degradujących przestrzeń; Lasy odgrywają istotną rolę w aspekcie adaptacji do zmian klimatu oraz łagodzenia ich skutków, co związane jest przede wszystkim z ich zwiększonym stopniem retencji wody, zdolnością pochłaniania dwutlenku węgla oraz intensyfikacją parowania. Działania takie jak wylesianie, intensywna uprawa gleby czy pożary lasów mogą jednak spowodować, iż lasy staną się źródłem takich gazów cieplarnianych, jak dwutlenek węgla i metan. Niezbędna jest zatem prawidłowo prowadzona gospodarka leśna, która pozwoli na osiągnięcie trwałych korzyści w zakresie ochrony przed zmianami klimatu. Szczególnie istotnym celem powinno być zatem zwiększenie lesistości Miasta i Gminy Buk poprzez systematyczne zalesianie.

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-35 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Zasoby przyrodnicze

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Ustanowienie pięciu pomników przyrody	Podjęmowane są działania polegające na bieżącej ochronie pomników przyrody (sprawdzanie stanu zdrowotnego drzew przez pracownika Urzędu). Częstotliwość tych działań wynosi co najmniej dwa razy w roku.	Kontynuacja bieżącej ochrony pomników przyrody.
2	Systematyczne prowadzenie prac związanych z utrzymaniem i rozwojem śródmiejskich terenów zieleni	Dbłość o zieleni na terenie Miasta i Gminy Buk polega przede wszystkim na zakupie stosownego wyposażenia, przeprowadzaniu stosownych zabiegów konserwacyjnych i pielęgnacyjnych, sadzeniu kwiatów i koszeniu trawy, wywozie liście, odbiorze i utylizacji odpadów biodegradowalnych.	Kontynuacja podejmowania działań mających na celu ochronę zieleni śródmiejskiej.

Prognoza

Należy przewidzieć, iż stan środowiska przyrodniczego będzie narażony na wiele czynników związanych z rozwojem gospodarczym gminy. Duży wpływ na zmiany przyrodnicze będzie miał rozwój transportu drogowego, niekontrolowana gospodarka odpadami oraz brak uregulowań przestrzennych w najważniejszych dokumentach planistycznych. W najbliższych latach niezbędny jest nacisk na ochronę środowiska przyrodniczego w zakresie powiększania ogólnej powierzchni obszarów prawnie chronionych oraz systematyczne opracowywanie i wdrażanie planów ochrony przyrody na tych obszarach. Założeniem ochrony i kształtowania krajobrazu jest powstawanie „zielonych korytarzy” - łączników ekologicznych, wykorzystujących tereny otwarte dolin cieków

wodnych, obniżenia, oczka wodne, łąki, podmokłości - które winny tworzyć pasma terenów, wolnych od zabudowy i intensywnego zagospodarowania.

Poza tym krajobraz będzie wymagał w najbliższej perspektywie szczególnej ochrony i zaangażowania samorządu ze względu na możliwość zwiększenia rozwoju zrównoważonej turystyki i rekreacji, a także ze względu na eksploatację surowców złóż. Dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej będzie również służył system wdrażania programów rolno-środowiskowych i uregulowanie zapisów w gospodarce przestrzennej powiatu. Ważnym zadaniem dla Polski jest zwiększenie lesistości do 30% powierzchni kraju w 2020 r. i do 33 proc. w 2050 r. Obecnie lasy zajmują 29,6% powierzchni Polski, co sprawia, że niemalże w pełni wykonaliśmy zadanie. Mimo, że powierzchnię województwa wielkopolskiego zajmują w ok. ¼ lasy (25,8% GUS 2019), a w przypadku powiatu 22,4%, sama gmina Buk charakteryzuje się bardzo niskim procentem lesistości – zaledwie ok. 3,6%. Z tego względu należy podjąć działania mające na celu zwiększenie zalesiania, aby ograniczyć nierównomierny rozkład lesistości.

W granicach gminy Buk do zalesienia do końca roku 2020 wskazuje się 7 obszarów o łącznej powierzchni 61,92 ha. Charakteryzują się one zróżnicowaną wielkością od 2 ha do 42 ha. Największy z nich został wyznaczony wzdłuż zachodniego brzegu jeziora Niepruszewskiego, w celu spełniania funkcji wodochronnej oraz poprawy walorów krajobrazowych. Do rekultywacji w kierunku leśnym przewidziano dawne wysypisko śmieci położone na północ od miasta Buk. Trzy obszary wskazane do zalesień stanowią rozszerzenie istniejących lasów, natomiast pozostałe zlokalizowane są w krajobrazie rolniczym, obejmując fragmenty słabszych gleb.

3.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z obowiązującą ustawą Prawo Ochrony Środowiska, poważna awaria jest zdarzeniem (m.in. emisja, pożar, eksplozja) powstałym w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzących do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Zagrożenie poważnymi awariami stwarzać mogą zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) – Kersia Polska sp. z o.o. oraz zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) - Zakład Hempel Manufacturing /Poland/ Sp. z o. o.

Ww. ustawa określa zasady zapobiegania i przeciwdziałania awariom przemysłowym. Potencjalne zagrożenie dla środowiska stwarza transport materiałów niebezpiecznych drogami wojewódzkimi, a szczególnie autostradą, będącą ważnym elementem transportu tranzytowego. Środki transportu materiałów niebezpiecznych powinny być przystosowane do bezpiecznego załadunku, przeładunku i rozładunku materiałów, a trasy przewozów powinny zapewniać bezpieczeństwo dla mieszkańców i środowiska.

Ze względu na charakter ładunków przewozy materiałów niebezpiecznych stwarzają nieodłączne ryzyko wystąpienia zagrożenia. Awarie podczas transportu tego rodzaju ładunków mogą spowodować zagrożenie życia, zniszczenie środowiska naturalnego i dóbr materialnych. Wady techniczne pojazdów, niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego, niewłaściwa eksploatacja środków transportu oraz zły stan dróg powodują w Polsce rocznie około 100 wypadków, w których uczestniczą pojazdy przewożące towary niebezpieczne. Około 20–30% tych pojazdów przewozi substancje płynne. Zdarzenia drogowe powstające podczas transportu towarów niebezpiecznych są szczególnie groźne dla otoczenia. Największe niebezpieczeństwo dla środowiska stanowią wycieki substancji ropopochodnych i kwasów, do których dojść może na skutek rozszczelnienia zaworów, uszkodzeń zbiornika lub w wyniku kolizji drogowej. Związane z nimi zagrożenia pożarowe, wybuchowe, toksyczne czy promieniotwórcze mogą bowiem bezpośrednio zagrozić życiu lub zdrowiu wielu osób, mogą wymagać natychmiastowej ewakuacji ludzi i zwierząt, spowodować skażenie i degradację środowiska naturalnego oraz poważne straty materialne.

Komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej zobowiązany jest do zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska wystąpienia wybranych grup poważnych awarii, za pośrednictwem Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, o której mowa w § 2 - niezwłocznie, lecz nie później niż do godz. 10:00 dnia następnego po dniu wystąpienia awarii. Powyższe wynika z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Rozporządzenie to zostało zmienione w 2016 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 maja 2016 r. Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu poinformowała, że przesyłane zgłoszenia są ewidencjonowane w tutejszej komendzie zgodnie z instrukcją kancelaryjną, a po upływie odpowiedniego czasu przekazywane są do archiwum.

Według rejestru potencjalnych sprawców poważnych awarii w województwie wielkopolskim (dane WIOŚ na dzień 30.04. 2020 r.), na terenie Gminy Buk znajduje się jeden zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii, a mianowicie Zakład Hempel Manufacturing /Poland/ Sp. z o. o. przy ul. Modrzewiowej 2 w Niepruszewie oraz jeden

zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii: Kersia Polska sp. z o.o. w Niepruszewie przy ul. Kasztanowej 4.

Na obszarze województwa wielkopolskiego w roku 2017 nie miały miejsca poważne awarie ani zdarzenia o znamionach poważnych awarii

Tab. 3-36 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami

Lp.	Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Efekt z przypisanym wskaźnikiem
1	Zmniejszanie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska z powodu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych	Dalsza edukacja społeczeństwa w związku z możliwością wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych	W/M	MiGB, Straż Pożarna	Zadanie realizowane
2		Uwzględnianie zasad bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych w projektach organizacji ruchu na drogach na terenie powiatu	M	Zarządcy dróg, Straż Pożarna	Zadanie realizowane
3		Doposażenie jednostek OSP	M	Straż Pożarna	Zadanie realizowane
4		Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, sorbentów	M	Straż Pożarna	Zadanie realizowane
5		Wprowadzenie systemu alarmowania/ostrzegania dla mieszkańców o nadzwyczajnych zagrożeniach	M	Straż Pożarna	Zadanie realizowane
6		Modernizacja punktów alarmowych	M	Straż Pożarna	b.d.

Uzyskany efekt w obszarze interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

W ostatnich latach Państwowa Straż Pożarna nie przeprowadzała szkoleń oraz instruktażów z zakresu występowania skutków poważnych awarii.

Do walki z zagrożeniami powinny być przygotowane nie tylko siły resortowe (państwowa straż pożarna, służby medyczne, inżynieryjno-techniczne czy wojsko) ale również organy administracji państwowej, samorządowej i kadra kierownicza zakładów pracy. Na nich ciąży obowiązek opracowania programów strategicznych walki z zagrożeniami, zabezpieczenie potrzeb bytowych ludności i odpowiednie utrzymywanie sił i sprzętu do celów ratowniczych, profilaktycznych czy likwidacji skutków. Ważnym przedsięwzięciem jest również przygotowanie ludności do wystąpienia ewentualnych zagrożeń poprzez systematyczne szkolenie i upowszechnianie najistotniejszych zagadnień.

W roku 2017 samorząd przeznaczył kwotę 582 881,94 zł na działalność jednostek OSP działających na terenie Miasta i Gminy Buk i wydatki majątkowe a w szczególności na:

- dotację celową dla OSP Dakowy Suche, Dobieżyn, Otusz, Niepruszewo i Szewce z przeznaczeniem na zakup sprzętu pożarniczego i umundurowania – 75 149,82 zł,
- zakupy - 54 394,99 zł w tym m. in.: sprzętu pożarniczego i wyposażenia, paliwa, akumulatorów, mundurów, buty, hełmów,
- zakup usług remontowych – 80 902,36 zł, (remont korytarza strażnicy OSP Buk - 34 582,68 zł, roboty remontowe OSP Szewce – 21 000,00 zł i wykonanie i montaż parkanu OSP Dobieżyn – 11 070,00 zł)

W zakresie wydatków majątkowych wydatkowaną kwotę 112 900,00 zł przeznaczono na dotację celową z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych stowarzyszeniom – zakup lekkiego samochodu pożarniczego dla OSP Buk.

Z kolei w 2018 r. była to kwota w wysokości 446 028,33,50 zł, którą to przeznaczono na działalność jednostek OSP działających na terenie miasta i gminy i wydatki majątkowe w tym m. in. na zakup:

- paliwa, akcesoriów samochodowych, umundurowania, zakup węża strażackiego, rękawic na wyposażenie torby ratunkowej, drobnego sprzętu, zakup garażu blaszanego OSP Dobieżyn,
- usług remontowych w tym m. in.: konserwacja kotłowni, naprawa samochodów pożarniczych OSP, naprawa pilarki spalinowej, naprawa motopompy, naprawa sygnału wozu strażackiego, renowacja przyczepy strażackiej, wymiana pokrycia dachu OSP Szewce.

Udział w dofinansowaniu działalności prac ochotniczej straży pożarnej, policji oraz Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego zapewni bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową dla gminy. Niemniej jednak, do walki z zagrożeniami powinny być przygotowane nie tylko siły resortowe (państwowa straż pożarna, służby medyczne, inżynieryjno-techniczne czy wojsko), ale również organy administracji państwowej, samorządowej i kadra kierownicza zakładów pracy. Na nich ciąży obowiązek opracowania programów strategicznych walki z zagrożeniami, zabezpieczenie potrzeb bytowych ludności i odpowiednie utrzymywanie sił i sprzętu do celów ratowniczych, profilaktycznych czy likwidacji skutków. Ważnym przedsięwzięciem jest również przygotowanie ludności do wystąpienia ewentualnych zagrożeń poprzez systematyczne szkolenie i upowszechnianie najistotniejszych zagadnień.

W okresie sprawozdawczym na terenie miasta i gminy nie zarejestrowano wydarzeń o cechach odpowiadających poważnej awarii przemysłowej.

Realizacja wyznaczonych zamierzeń nie wpływa negatywnie na proces adaptacji do zmian klimatu i chroni przed powstaniem nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Zadaniom towarzyszy monitoring poważnych awarii i wynikających z nich zagrożeń oraz edukacja ekologiczna.

Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

W ramach obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami, wykonano analizę SWOT, wskazując na mocne i słabe strony gminy Buk w powyższym obszarze oraz analizując szanse i zagrożenia mogące wynikać z pojawienia się potencjalnych czynników zewnętrznych.

Tab. 3-37 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Obszar Interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami		
1	Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
1.1.	Organizowanie cyklicznych ćwiczeń na obiektach dla społeczeństwa	Niewystarczająca liczba wyedukowanych mieszkańców
1.2.	Nowy sprzęt pożarniczy, umundurowanie, doposażenie lekkiego samochodu pożarniczego	Poważne awarie podczas transportu materiałów niebezpiecznych
1.3.	Zakup fachowych publikacji książkowych	Możliwość wystąpienia poważnych awarii w zakładach zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Buk
1.4.	Modernizacja strażnicy OSP Dobieżyn	Brak wiedzy i umiejętności odpowiedniego postępowania w razie powstania poważnej awarii
1.5.	Precyzyjnie przypisane obowiązki w zakresie postępowania pracowników na wypadek awarii na wszystkich szczeblach organizacji;	Ropociągi, gazociągi wysokiego ciśnienia
1.6.	Środki techniczne służące kontroli prowadzonych procesów i zapobieganiu awariom	Obecność dróg którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne
2	Szanse (czynniki zewnętrzne)	Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)
2.1.	Przygotowanie ludności do postępowania na wypadek powstania poważnej awarii – system szkoleń i zwiększania świadomości pracowników	Zagrożenia pożarowe, wybuchowe, toksyczne, promieniotwórcze mogące powodować utratę zdrowia lub życia ludzi oraz degradację środowiska • Zagrożenie dla środowiska: Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki. • Zagrożenie pożarowe: Wysoce łatwopalna ciecz i pary Łatwopalna ciecz i pary • Zagrożenie dla ludzi: ○ Działa toksycznie w kontakcie ze skórą ○ Działa toksycznie w następstwie wdychania
2.2.	Dostęp do fachowej literatury i poszerzanie wiedzy w zakresie bezpieczeństwa	Import materiałów niebezpiecznych (np. wybuchowych) na teren Miasta i Gminy Buk
2.3.	Skuteczne działania przeciwpożarowe i większe bezpieczeństwo publiczne dla gminy	Nielegalne wytwarzanie i składowanie materiałów niebezpiecznych (np. wybuchowych)
2.4.	Stosowne wymagania prawne dotyczące transportu materiałów niebezpiecznych	Możliwość oddziaływania skutków awarii powstałych na terenie sąsiednich gmin
2.5.	Rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach i ekstremalnych zjawiskach pogodowych	Duże natężenie ruchu samochodowego na szlakach komunikacyjnych zwiększające zagrożenie wystąpienia awarii.

Najważniejsze problemy

Analiza stanu aktualnego dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami pozwoliła zdiagnozować najważniejsze problemy w tym zakresie na terenie Miasta i Gminy

Buk. Zostały one opisane poniżej, według schematu: stan aktualny → cel poprawy. Do najważniejszych zagrożeń poważnymi awariami należą:

- niewystarczająca ilość przeszkolonych mieszkańców oraz jednostek OSP w celu właściwego postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii → przygotowanie ludności do postępowania na wypadek powstania poważnej awarii;
- transport substancji niebezpiecznych przez centra miast i tereny zabudowy → zapewnienie bezpieczeństwa na drogach, w środowisku i dla mieszkańców.
- instalacja gazowa, która przy obiektach produkcyjnych jest rozległa może ulec rozszczelnieniu i doprowadzić do eksplozji → zapewnić regularne przeglądy, aby nie dopuścić do takiej awarii;

Najważniejsze sukcesy

Najważniejsze sukcesy w zakresie obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami osiągnięte przez Miasto i Gminę Buk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3-38 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

L.p.	Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Jeśli konieczne: zadania, mające na celu utrzymanie dobrego stanu
1	Organizowanie cyklicznych ćwiczeń na obiektach dla społeczeństwa	Nierealizowane	Realizacja działań związanych z edukacją dot. bezpieczeństwa
2	Modernizacja strażnicy OSP Dobieżyn	Realizowane są przedsięwzięcia w tym zakresie	Kontynuowane są prace wykonawcze
3	Zakup nowego sprzętu pożarniczego, umundurowania, doposażenia lekkiego samochodu pożarniczego oraz literatury fachowej	Realizowane są przedsięwzięcia w tym zakresie	Korzystanie ze sprzętu podczas pracy jednostek OSP oraz korzystanie z zakupionych materiałów edukacyjnych, a także kontynuowanie zakupu

Prognoza

Przewiduje się stałe kontrole w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym na terenie Miasta i Gminy Buk. Do działań podstawowych, które należy zrealizować w przeciągu najbliższych lat zalicza się wyznaczenie i kontrolę tras przewozu substancji niebezpiecznych, w taki sposób, aby zapewnić bezpieczeństwo na drogach, w środowisku i dla mieszkańców. Ważne jest tworzenie projektów organizacji ruchu, które będą należycie uwzględniać zasady bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych.

Zaleca się również kontynuację prowadzenia akcji edukacyjnych na temat negatywnych skutków dla środowiska, jakie mogą wystąpić wskutek awarii przemysłowych oraz transportu materiałów niebezpiecznych.

Należy także pamiętać o regularnych kontrolach na terenie obiektu stanu rurociągów gazowych. Organizowanie szkoleń oraz zwiększania świadomości pracowników o ryzyku związanym z nieodpowiednim zachowaniem w miejscu pracy. Firmy powinny korzystać z systemów powiadomień o zagrożeniach ekstremalnych zjawiskach pogodowych, aby w zależności od sytuacji oraz charakteru danych prac mogli zachowywać szczególną ostrożność.

Jeżeli zadania będą przypisane pod konkretne osoby, które są odpowiednio wykwalifikowane na dane stanowisko, właściciele firm będą minimalizować ryzyko wystąpienia poważnych awarii z strony czynników antropogenicznych.

4 Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

Strategia ochrony środowiska Miasta i Gminy Buk polega na wyznaczeniu celów i kierunków działań polityki ekologicznej w perspektywie do 2028 roku. Niniejsza strategia jest aktualizacją poprzedniej, przyjętej w „Programie ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk w na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024” i większość jej kierunków jest nadal aktualna.

Cele, kierunki interwencji oraz zadania zostały wyznaczone do realizacji w najbliższych latach na podstawie przedstawionej wcześniej oceny stanu środowiska Miasta i Gminy Buk. Szczególne znaczenie w tym zakresie odegrały najważniejsze problemy i zagrożenia zdefiniowane dla poszczególnych obszarów interwencji.

W Programie na lata 2021 - 2024 zawarto również cele i kierunki działań zapewniające dalszą poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego w zakresie gospodarki odpadami. Uwzględniono zadania przewidziane w Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020, a także w projekcie Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym.

Przedstawiony harmonogram rzeczowo-finansowy uwzględnia zarówno zadania własne samorządu, jak i zadania monitorowane. Podczas jego opracowywania pod uwagę wzięto konieczność uzyskania środków z źródeł zewnętrznych.

Stosując wytyczne do założeń metodycznych zaproponowanych w „Wytycznych” przedstawiono w układzie tabelarycznym obszary interwencji, przypisane im cele, wskaźniki realizacji zadań, kierunki interwencji oraz zadania wraz z podmiotem odpowiedzialnym i określeniem ryzyka towarzyszącego planowanemu zadaniu. Każde z realizowanych zadań przyczyniać się będzie do realizacji kierunku interwencji, a te z kolei do realizacji założonego celu poprawy stanu w danym obszarze. Brak realizacji zamierzonych zadań może spowodować brak zmian, a nawet pogorszenie się stanu środowiska.

Aby zweryfikować zachodzące zmiany dokonać intersubiektywnego pomiaru a także przedstawić stan środowiska lub tendencje zmian środowiska, co stanowić będzie wpływ podejmowanych działań na środowisko wprowadzono system wskaźnikowy.

Wskaźniki muszą być tak skonstruowane, aby w łatwy i skuteczny sposób mogły określać postępy realizacji zadań a także być skutecznym narzędziem oceny realizacji programu ochrony środowiska na etapie cyklicznego raportowania. Ministerstwo Środowiska przygotowało listę najważniejszych wskaźników do uwzględnienia w programie dla województw. Te z kolei powinny przygotować listę rekomendowanych wskaźników dla powiatów, a powiaty dla gmin. Powiaty i gminy powinny uwzględnić owe wskaźniki w następnych aktualizacjach programu ochrony środowiska. Tak jak powiedziano na wstępie nic takiego niestety nie wydażyło się i praktycznie propozycje dotyczące doboru wskaźników mają charakter wyłącznie autorki.

Podstawą monitoringu realizacji programu ochrony środowiska na każdym szczeblu samorządowym (województwo, powiat, gmina) jest bieżąca sprawozdawczość oparta na wskaźnikach i miernikach opracowana w raportach z realizacji programu ochrony środowiska.

W celu oceny stanu środowiska cele i kierunki interwencji do realizacji w latach 2021 - 2024 wyznaczono dla 10 obszarów interwencji (Tab. 4-1) co stanowi kontynuację założeń wynikających z Programu Ochrony środowiska na lata 2017-2020 i obejmuje:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza,
2. Zagrożenia hałasem,
3. Pola elektromagnetyczne,
4. Gospodarowanie wodami,
5. Gospodarka wodno-ściekowa,
6. Zasoby geologiczne,
7. Gleby,
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
9. Zasoby przyrodnicze,
10. Zagrożenia poważnymi awariami.

Zadania wyznaczone w ramach poszczególnych kierunków interwencji przedstawiono w załączniku nr 1. Realizacja wyznaczonych zadań łączy się z poniesionymi z tego tytułu kosztami, które przedstawiono szczegółowo w załączniku nr 2.

Tab. 4-1 Cele, wskaźniki oraz kierunki interwencji

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa	Nazwa i wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	WIOŚ, GUS	Klasyfikacja strefy wielkopolskiej wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia oraz ochrony roślin: ▪ dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ołowiu, benzenu, tlenek węgla w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego – klasa A; ▪ ozon, arsen, kadm, nikiel w odniesieniu do poziomu docelowego – klasa A; ▪ pył PM10 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych (dla 24 godzin oraz w dwóch przypadkach stężenia średniego dla roku) – klasa C (występujące stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji). Odbiorcy energii elektrycznej: 2159 (2014 r.) Zużycie energii elektrycznej: 4 656 MWh (2014 r.) Długość czynnej sieci gazowej: 110 618 m (2014 r.) Czynne przyłącza sieci gazowej do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieskalnych): 1 575 szt.	▪ Klasyfikacja strefy wielkopolskiej wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia oraz ochrony roślin: ▪ dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ołowiu, benzenu, tlenek węgla w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego – klasa A; ▪ ozon, arsen, kadm, nikiel w odniesieniu do poziomu docelowego – klasa A; ▪ pył PM10 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych (dla 24 godzin oraz w dwóch przypadkach stężenia średniego dla roku) – klasa A (występujące stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji). ▪ Odbiorcy energii elektrycznej: 2300 (2024 r.) ▪ Zużycie energii elektrycznej: 4 963 MWh (2024 r.) ▪ Długość czynnej sieci gazowej: 121 680 (2024 r.) ▪ Czynne przyłącza sieci gazowej do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieskalnych): 2 117 szt. (2024 r.)	▪ Systematyczna poprawa jakości powietrza na obszarze miejskim ▪ Utrzymanie jakości powietrza na obecnym poziomie na terenach nieurbanizowanych ▪ Redukcja emisji gazów cieplarnianych i niszczących warstwę ozonową ▪ Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu drogowego ▪ Zwiększenie przepustowości ruchu uzyskanej dzięki modernizacji dróg ▪ Wprowadzanie rozwiązań zmniejszających lub eliminujących wpływ transportu na środowisko ▪ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych ▪ Promowanie działań termomodernizacyjnych wśród mieszkańców gminy ▪ Wymiana nośników ciepła w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych oraz promowanie korzystania z proekologicznych nośników energii ▪ Rozbudowa sieci gazowej na

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa	Nazwa i wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G
				(2014 r.) Odbiorcy gazu: 1 680 gosp. (2014 r.)	▪ Odbiorcy gazu: 2 361 gosp. (2024 r.)	terenach wiejskich gminy
						Restrukturyzacja zakładów przemysłowych oraz dalszy rozwój przemysłu przy jednoczesnym minimalizowaniu wpływów na zdrowie ludzi i środowisko
						Wzrost wykorzystania energii odnawialnej i osiągnięcie udziału źródeł odnawialnych w produkcji energii do 14% w 2024 r. w strukturze zużycia nośników pierwotnych
2	Zagrożenia hałasem	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu	WIOŚ	Przypadki przekroczeń wartości LDWN (długookresowego wskaźnika poziomu hałasu dla pory dzień-noc-wieczno-noć), jak i LN (długookresowego poziomu hałasu w porze nocnej) w ppk: 0 (2013 r.)	Przypadki przekroczeń wartości LDWN (długookresowego wskaźnika poziomu hałasu dla pory dzień-noc-wieczno-noć), jak i LN (długookresowego poziomu hałasu w porze nocnej) w ppk: 0 (2024 r.)	Ograniczenie emisji do środowiska i zmniejszenie narażenia mieszkańców na ponadnormatywny poziom hałasu
3	Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	WIOŚ	Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w ppk: 0 (2014 r.)	Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w ppk: 0 (2024 r.)	Stąła kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego
						Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach
						Edukacja społeczeństwa dotycząca rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa	Nazwa i wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G
4	Gospodarowanie wodami	Dobry stan wód przy zwiększonej retencji i bezpieczeństwie powodziowym	WIOŚ, GUS	Jakość wód powierzchniowych: - JCW PLRW6000161856969 – Samica Stęszewska: kl. elem. biolog. IV, kl. elem. hydromorfo. II, kl. element. fizykochem. II, potencjał ekolog. słaby, stan chem.: dobry; stan: zły - Klasyfikacja elementów Jeziora Niepruszewskiego: -biolog.: II STAN DOBRY -fizykochem.: STAN PONIŻEJ DOBREGO -hydromorfol: I KLASA - Jakość wód podziemnych: 2014 r. – Nr JCWPd 62: Kalwy, Buk: kl. III, Dakowy Suche: kl. II Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku: 777,9 dam3 (2015 r.) Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca: 39,2 m3 (2015 r.) Zużycie wody na potrzeby przemysłu: 168 dam3 (2015 r.) Pobór wód podziemnych: 143 dam3 (2015 r.) Pobór wód powierzchniowych: 0 dam3 (2015 r.)	Jakość wód powierzchniowych: - JCW PLRW6000161856969 – Samica Stęszewska: kl. elem. biolog. II, kl. elem. hydromorfo. II, kl. element. fizykochem. II, potencjał ekolog. dobry, stan chem.: dobry; stan: dobry - Klasyfikacja elementów Jeziora Niepruszewskiego: -biolog.: II STAN DOBRY -fizykochem.: STAN DOBRY -hydromorfol: I KLASA - Jakość wód podziemnych: 2024 r. – Nr JCWPd 62: Kalwy, Buk: kl. II, Dakowy Suche: kl. II Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku: 873,0 dam3 (2024 r.) Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca: 39,0 m3 (2024 r.) Zużycie wody na potrzeby przemysłu: 127 dam3 (2024 r.) Pobór wód podziemnych: 85 dam3 (2024 r.) Pobór wód powierzchniowych: 0 dam3 (2024 r.)	Utrzymanie właściwego stanu urządzeń melioracyjnych na terenie gminy Utrzymanie i konserwacja zbiorników wodnych i cieków Ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych poprzez realizację programów działań Ochrona przed powodzią

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa	Nazwa i wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G
						Osiągnięcie dobrego stanu jakościowego i ilościowego wód
5	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa efektywności funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej	GUS Urząd Miasta i Gminy	Sieć wodociągowa: - długość czynnej sieci rozdzielczej: 105,6 km (2015 r.) - liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 1939 (2015 r.) - liczba ludności korzystającej z sieci: 11812 (95,5% ogółu ludności) (2014 r.) - ilość dostarczonej wody: 484,7 m3 (2015 r.)	Sieć wodociągowa: - długość czynnej sieci rozdzielczej: 115,0 km (2024 r.) - liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 2346 (2024 r.) - liczba ludności korzystającej z sieci: 12 900 (2024 r.) - ilość dostarczonej wody: 647,7 m3 (2024 r.)	Usprawnienie systemu zaopatrzenia mieszkańców w wodę
						Poprawa jakości wody pitnej
						Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego poprzez kontynuację budowy sieci kanalizacyjnej i edukację ekologiczną
						Usprawnienie funkcjonowania sieci kanalizacyjnej

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa	Nazwa i wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G
				- zużycie wody na jednego mieszkańca: 32,9 m3. Sieć kanalizacyjna: - długość czynnej sieci kanalizacyjnej: 41,4 km (2015 r.) - liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 1206 km (2015 r.) - ilość ścieków odprowadzonych: 249,0 dam3 (2015 r.) - liczba ludności korzystającej z sieci: 7240 (tj. 58,6% ogółu ludności) (2014 r.). Liczba oczyszczalni ścieków: - mechaniczne: 0 - biologiczne: 2 - z podwyższonym usuwaniem miogenów: 1	- zużycie wody na jednego mieszkańca: 32,0 m3. Sieć kanalizacyjna: - długość czynnej sieci kanalizacyjnej: 51,7 km (2024 r.) - liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 1580 (2024 r.) - ilość ścieków odprowadzonych: 418,0 dam3 (2024 r.) - liczba ludności korzystającej z sieci: 7900 (2024 r.). Liczba oczyszczalni ścieków: - mechaniczne: 0 - biologiczne: 2 - z podwyższonym usuwaniem miogenów: 1	Zmniejszenie dysproporcji między wybudowaną siecią wodociągową a siecią kanalizacyjną
6	Zasoby geologiczne	Ochrona zasobów geologicznych	PIG-PIB, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe	Powierzchnia zrekultywowanych terenów poeksploatacyjnych: 25,1757 ha (rekultywacja zakończona w 2016 r.)	Powierzchnia zrekultywowanych terenów poeksploatacyjnych: -	Ochrona złóż kopalin
						Racjonalne wykorzystanie zasobów surowców gminy oraz zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych
						Prowadzenie dalszych prac związanych z poszukiwaniem, rozpoznaniem i udokumentowaniem złóż kopalin na terenie gminy

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa	Nazwa i wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G
7	Gleby	Ochrona zasobów glebowych	GUS, Urząd Miasta i Gminy	% udział użytków rolnych w użytkowaniu ziemi gminy: ok.88%	% udział użytków rolnych w użytkowaniu ziemi gminy: ok.88%	Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb
				Powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych: 9 058 ha (2014 r.)	Powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych: 9 900 ha (2024 r.)	Wdrażanie „Kodeksu dobrych praktyk rolniczych” w szczególności obejmujące zagadnienia związane z nawożeniem, ochroną wód, uprawą roli
				Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem: 25,1757 ha (rekultywacja zakończona w 2016 r.)	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem: -	Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych
				Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji: 0	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji: 0	Ochrona gleb przed degradacją i rekultywacja gleb zdegradowanych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa	Nazwa i wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G
8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko	ZM GOAP	Masa zebranych zmieszanych odpadów komunalnych: 3 256,5 Mg (2015 r.) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 36,1% Liczba dzikich wysypisk odpadów: 0 Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów: 0	Masa zebranych zmieszanych odpadów komunalnych: 3 500 t (2024 r.) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 50% Liczba dzikich wysypisk odpadów: 0 Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów: 0	Zapewnienie zintegrowanej gospodarki odpadami
9	Zasoby przyrodnicze	Ochrona i zachowanie walorów przyrodniczych	GUS, Urząd Miasta i Gminy, LP	Lesistość na terenie Miasta i Gminy Buk: 3,7%	Lesistość na terenie Miasta i Gminy Buk: 4,0%	Zachowanie istniejącego systemu przyrodniczego
				Liczba pomników przyrody: 5	Liczba pomników przyrody: 5	Poprawa stanu jakości zasobów przyrodniczych i krajobrazowych na obszarze miasta i gminy
				Liczba obszarów chronionych: 0	Liczba obszarów chronionych: 0	Wyodrębnienie obszarów o największym potencjale biologicznym
				Powierzchnia obszarów prawnie chronionych: 0	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych: 0	
				Powierzchnia lasów ogółem: 339,0 ha	Powierzchnia lasów ogółem: 366,0 ha	
				Powierzchnia gruntów leśnych	Powierzchnia gruntów leśnych	

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa	Nazwa i wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G
				publicznych ogółem: 254,9 ha Powierzchnia parków, zieleni i terenów zieleni osiedlowej: 32,87 ha (2014 r.) Liczba nasadzeń drzew i krzewów: 76 drzew i 799 krzewów (2015 r.)	publicznych ogółem: 275,0 ha Powierzchnia parków, zieleni i terenów zieleni osiedlowej: 36,0 ha (2024 r.) Liczba nasadzeń drzew i krzewów: 85 drzew i 880 krzewów (2024 r.)	Polepszenie estetyki i walorów krajobrazowych gminy
						Zwiększenie lesistości terenu gminy zgodnie z powiatowym programem zwiększania lesistości
						Ochrona istniejących zasobów leśnych oraz odtwarzanie ich różnorodności biologicznej
						Zrównowazona pod względem ekonomicznym, społecznym i ekologicznym gospodarka leśna
10	Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem skutków poważnych awarii	Straż pożarna, Starosta	Ilość prowadzonych szkoleń oraz instruktażów z zakresu występowania skutków poważnych awarii: 0 (2015 r.) Ilość awarii związanych z przewozem materiałów niebezpiecznych: 1	Ilość prowadzonych szkoleń oraz instruktażów z zakresu występowania skutków poważnych awarii: przynajmniej 1 w ciągu roku (2024 r.) Ilość awarii związanych z przewozem materiałów niebezpiecznych: 0	Zmniejszanie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska z powodu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych

5 System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Współpraca z interesariuszami i opracowanie treści Programu

Niniejszy dokument przedstawia aktualny stan środowiska Miasta i Gminy Buk, określając dodatkowo jego mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia wynikające z czynników zewnętrznych. Ponadto określa długoterminową politykę działania w konkretnych kierunkach rozwoju miasta i gminy oraz konsekwencje środowiskowe wynikające z ich realizacji.

Stan aktualny środowiska zawarty w niniejszym „Programie ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2028” powstał w oparciu o dane statystyczne, jak i informacje o stanie środowiska oraz inne informacje o stanie miasta i gminy, jakimi dysponują organy ochrony środowiska, instytucje zajmujące się monitoringiem stanu środowiska oraz samorząd zawarte w „Raporcie z realizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk za 2017-2018”.

Dane zawarte w niniejszym Raporcie pochodzą m. in. z:

- danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny,
- informacji pochodzących z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- informacji ze Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- informacji z Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Poznaniu,
- informacji z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej,
- informacji z Nadleśnictwa Konstantynowo,
- materiałów własnych przekazanych przez poszczególne Referaty Urzędu Miasta i Gminy w Buku.

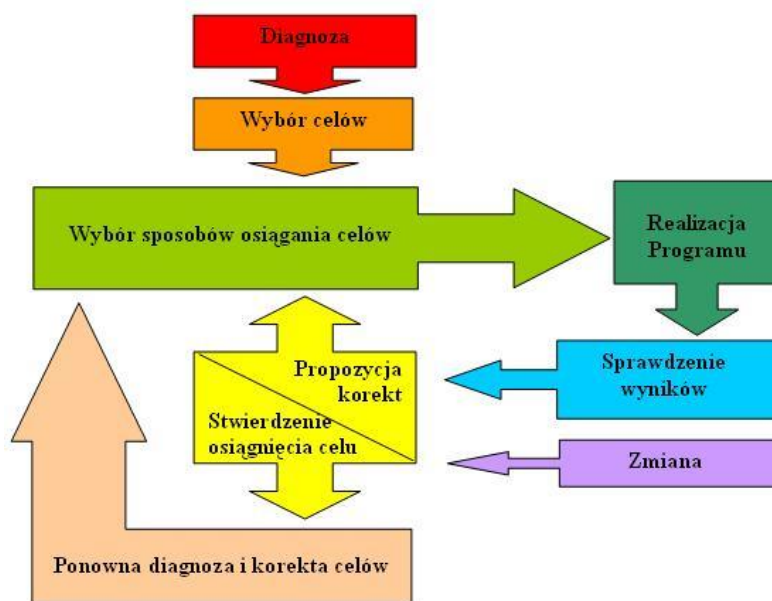
Podstawowym źródłem danych statystycznych, niezbędnym do obliczenia wskaźników środowiskowych służących monitorowaniu realizacji celów i zadań Programu był Główny Urząd Statystyczny. W programie wykorzystano dane GUS za lata 2018 - 2020, dzięki czemu możliwe było zdiagnozowanie zmian, jakie zachodziły w ostatnich latach w zakresie poszczególnych komponentów.

Jako uzupełniające były traktowane dane pozyskane bezpośrednio od podmiotów gospodarczych, organów ochrony środowiska, instytucji monitorujących stan środowiska czy też od poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta i Gminy w Buku.

5.2 Zarządzanie Programem

Podstawową zasadą realizacji Programu powinna być zasada wykonywania zadań przez poszczególne jednostki włączone w zagadnienia ochrony środowiska, a w szczególności samorząd miasta. Bardzo ważne jest świadome realizowanie Programu oraz identyfikacja z wyznaczonymi celami.

Ogólny schemat zarządzania Programem przedstawiono poniżej.

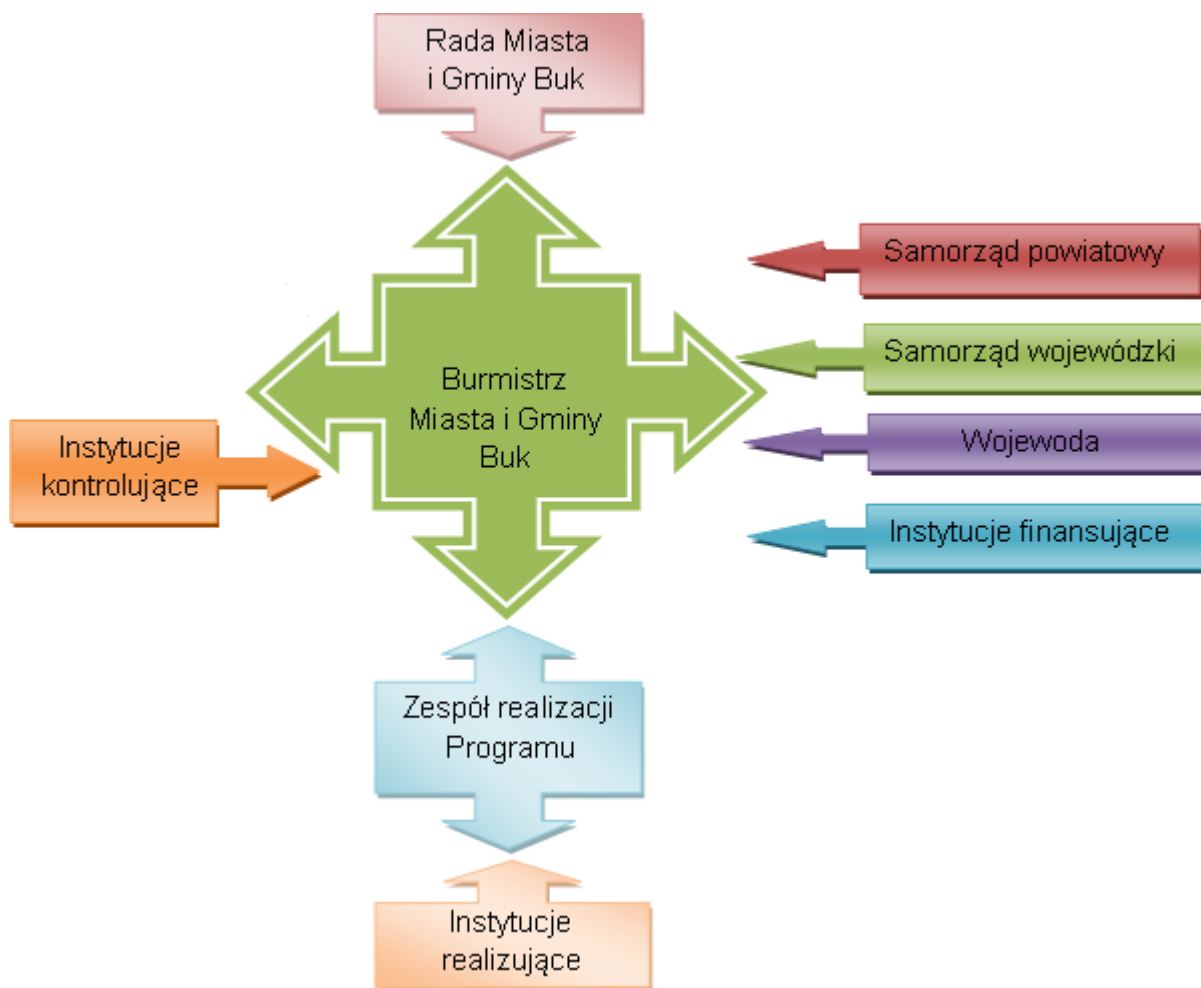

Ryc. 5-1 Schemat zarządzania Programem

Szanse na skuteczne wdrożenie Programu daje dobra organizacja oraz bieżące zarządzanie realizacją celów Programu.

Z punktu widzenia pełnionej roli w realizacji Programu można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w nim. Są to:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu Programem,
- podmioty realizujące zadania Programu, w tym instytucje finansujące,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty Programu,
- społeczność miasta jako główny podmiot odbierający wyniki działań Programu.

Ryc. 5-2 Relacje między podmiotami i instytucjami uczestniczącymi w realizacji Programu

Główna odpowiedzialność za realizację Programu spoczywa na Burmistrzu, który składa Radzie Miasta i Gminy Buk raporty z wykonania Programu. Burmistrz współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla wojewódzkiego oraz samorządem powiatowym, które dysponują instrumentarium wynikającym z ich kompetencji. Wojewoda (oraz podległe mu służby zespolone) dysponuje instrumentarium prawnym umożliwiającym reglamentowanie korzystania ze środowiska. Natomiast w dyspozycji Zarządu Województwa znajdują się instrumenty finansowe na realizację zadań Programu (poprzez WFOSiGW). Ponadto, Burmistrz współdziała z instytucjami administracji specjalnej, w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (IŚ, WIOŚ), prowadzą monitoring wód (RZGW).

5.3 Monitoring i ewaluacja Programu

Realizacja określonych w ramach Programu celów i zadań będzie podlegać systematycznemu monitorowaniu oraz ewaluacji. Dla rozróżnienia obu terminów należy wskazać, że monitoring to bieżące badanie procesu wdrażania zapisów strategicznych, natomiast ewaluacja sprowadza się do oceny wykonania sformułowanych zadań oraz stopnia realizacji całego planu i na podstawie wyników monitoringu. W związku z tym,

monitoring może być prowadzony przez wyznaczone jednostki koordynujące realizację działań, np. wydziały merytoryczne urzędu. Ewaluacja zaś winna być przeprowadzana przy współudziale Rady Programowej, która już została ukonstytuowana dla potrzeb opracowania niniejszego Programu.

Rada Programu będzie nadzorowała realizację Programu, zapoznając się z okresowymi raportami dotyczącymi wykonania zadań i uzyskanych efektów ekologicznych. Efektem ewaluacji mogą być wprowadzane modyfikacje niektórych zapisów strategicznych. Nie powinny one dotyczyć celów strategicznych, w niewielkim stopniu mogą odnosić się do celów szczegółowych. Modyfikacjom mogą natomiast ulegać cele operacyjne i konkretne działania. Należy jednak pamiętać, że plan w zaproponowanym kształcie jest dokumentem otwartym, który powinien na bieżąco odpowiadać na nowe wyzwania. Zatem proponowane przez powołany komitet ewaluacyjny mogą już bezpośrednio przenosić się na rozwiązania zastosowane w aktualizacji planie rozwoju. Do monitoringu i ewaluacji Strategii zobowiązuje się samorząd, zatwierdzając dokument. Dzięki wprowadzeniu systemu monitoringu i ewaluacji zostaje także rozwiązany problem dezaktualizacji założeń Programu wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach dokumentu.

Proponuje się, aby monitoring Programu był prowadzony w sposób permanentny a przynajmniej w półrocznych okresach następowało weryfikowanie danych będących w posiadaniu samorządu. Ewaluacja programu powinna następować przynajmniej raz na dwa lata w oparciu o Raporty z realizacji Programu Ochrony Środowiska a aktualizacja programu nie rzadziej niż raz na cztery lata.

Bezpośrednim realizatorem zadań nakreślonych w Programie jest samorząd miasta oraz spółki będące własnością samorządu jako realizatorzy inwestycji w zakresie ochrony środowiska na własnym terenie oraz podmioty gospodarcze planujące i realizujące inwestycje zgodnie z kierunkami nakreślonymi przez Program. Wypracowane procedury i strategie powinny po ustaleniu i weryfikacji stać się rutyną i podstawą zinstytucjonalizowanej współpracy pomiędzy partnerami różnych szczebli decyzyjnych i środowisk odpowiedzialnych za ostateczny wizerunek obszaru. Następuje uporządkowanie i uczynienie samego procesu planowania i zarządzania na tyle, że pewne działania stając się rutyną, powodują samoistne powtarzanie się dobrych rozwiązań wytwarzając mechanizmy samoregulacji. Jak już wspomniano wcześniej, odbiorcą Programu są mieszkańcy miasta, którzy subiektywnie oceniają efekty wdrożonych przedsięwzięć. Ocenę taką można uzyskać poprzez wprowadzenie odpowiednich mierników świadomości społecznej, co opisano w dalszej części dokumentu.

Niniejszy Program będzie pełnił rolę narzędzia zarządzania środowiskiem w skali gminy. Planuje się, że zarządzanie programem będzie realizowane z wyników monitorowania procesów zachodzących w kwalifikowanych obszarach analizy. Ocena realizacji Programu polega przede wszystkim na monitorowaniu, czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.). Zgodnie z „Wytocznymi” podstawą oceny realizacji celów i zadań wyznaczonych w Programie będzie monitoring wskaźników liczbowych.

5.4 Aktualizacja Programu i okresowa sprawozdawczość z jego realizacji

Obowiązek opracowania aktualizacji Programów ochrony środowiska (POŚ) wprowadzono w ustawie Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.). Zgodnie z art. 17 organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska. Aktualizacja przyjmowana jest na okres 4 lat z perspektywą na kolejne 4 lata. Nie dopuszczalnym jest, aby aktualizacja programu nastąpiła po upływie jego obowiązywania.

Ponadto organ sporządzający program jest zobowiązany do opracowania co 2 lata raportu z jego wykonania, który zostaje przedstawiony odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy (art. 18 ust. 2). Następnie organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy przekazuje raport odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu (art. 18 ust. 3).

6 Spis tabel

Tab. 1-1 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu poznańskiego na lata 2016-2020.....	10
Tab. 3-1 Klasy poszczególnych substancji zanieczyszczających powietrze dla strefy wielkopolskiej w 2019 r. z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.....	20
Tab. 3-2 Klasy poszczególnych substancji zanieczyszczających powietrze dla strefy dolnośląskiej w 2019 r. z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin	21
Tab. 3-3 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	22
Tab. 3-4 Wykaz kontrolowanych nieruchomości wg miejsca położenia	42
Tab. 3-5 Wykaz zakładów na terenie Miasta i Gminy Buk kontrolowanych przez WIOŚ w Poznaniu w 2017 r.	43
Tab. 3-6 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	44
Tab. 3-7 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	45
Tab. 3-8 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zagrożenia hałasem.....	49
Tab. 3-9 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Zagrożenia hałasem	53
Tab. 3-10 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Zagrożenia hałasem	54
Tab. 3-11 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Pola elektromagnetyczne	57
Tab. 3-12 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Pola elektromagnetyczne.....	59
Tab. 3-13 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Pola elektromagnetyczne	60
Tab. 3-14 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 obszarze interwencji: Gospodarowanie wodami	63
Tab. 3-15 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Gospodarowanie wodami	67
Tab. 3-16 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Gospodarowanie wodami	68
Tab. 3-17 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	71
Tab. 3-18 Wskaźniki efektywności programu – zaopatrzenie w wodę (wg GUS 2019)	78
Tab. 3-19 Wskaźniki efektywności programu – odprowadzenie ścieków (wg danych GUS 2019).....	79
Tab. 3-20 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	81
Tab. 3-21 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	82
Tab. 3-22 Wykaz złóż kopalin zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Buk wraz ze stanem ich zagospodarowania	84
Tab. 3-23 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zasoby geologiczne	85
Tab. 3-24 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Zasoby geologiczne	87
Tab. 3-25 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Zasoby geologiczne.....	87
Tab. 3-26 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Gleby	90
Tab. 3-27 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Gleby.....	93
Tab. 3-28 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Gleby.....	94

Tab. 3-29 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	97
Tab. 3-30 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	100
Tab. 3-31 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	101
Tab.3-32 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zasoby przyrodnicze	103
Tab. 3-33 Wskaźniki efektywności programu – powierzchnia gruntów leśnych (GUS 2019)	110
Tab. 3-34 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Zasoby przyrodnicze.....	111
Tab. 3-35 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Zasoby przyrodnicze.....	113
Tab. 3-36 Efekty realizacji dotychczasowego POŚ 2017-2020 w okresie sprawozdawczym 2017-2018 w obszarze interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami	117
Tab. 3-37 Analiza SWOT w obszarze interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.....	119
Tab. 3-38 Najważniejsze sukcesy w obszarze interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	120
Tab. 4-1 Cele, wskaźniki oraz kierunki interwencji.....	123

7 Spis rycin

Ryc. 3-1 Lokalizacja Miasta i Gminy Buk.....	14
Ryc. 3-2 Lokalizacja Miasta i Gminy Buk na tle podziału fizyczno-geograficznego	15
Ryc. 3-3 Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Miasta i Gminy Buk.....	61
Ryc. 3-4 Jednolite części wód podziemnych na terenie Miasta i Gminy Buk.....	62
Ryc. 3-5 Główne zbiorniki wód podziemnych na terenie Miasta i Gminy Buk.....	62
Ryc. 3-6 Obszary chronione na terenie Miasta i Gminy Buk	102
Ryc. 5-1 Schemat zarządzania Programem	132
Ryc. 5-2 Relacje między podmiotami i instytucjami uczestniczącymi w realizacji Programu	133

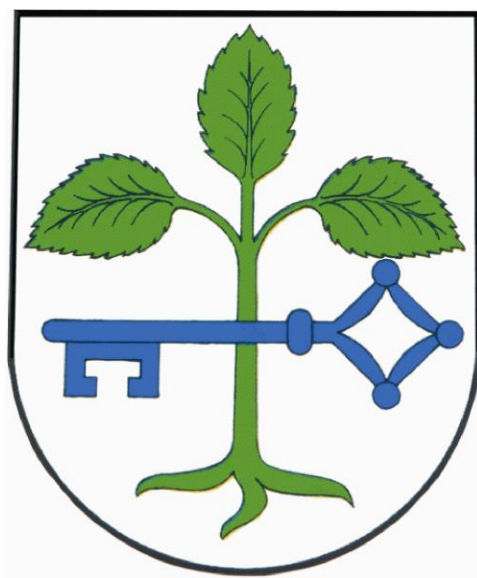
8 Spis załączników

Załącznik nr 1 Cele, kierunki interwencji oraz zadania dla Miasta i Gminy Buk

Załącznik nr 2 Harmonogram realizacji zadań własnych i monitorowanych wraz z ich finansowaniem dla Miasta i Gminy Buk

Załącznik nr 3 Uwarunkowania Programu

Załącznik nr 1

Cele, kierunki interwencji oraz zadania dla Miasta i Gminy Buk

Poznań 2021 r.

Tab. 1 Cele, kierunki interwencji oraz zadania dla Miasta i Gminy Buk

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.1	1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	WIOŚ, GUS	Klasyfikacja strefy wielkopolskiej wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia oraz ochrony roślin:	Klasyfikacja strefy wielkopolskiej wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia oraz ochrony roślin:	Systematyczna poprawa jakości powietrza na obszarze miejskim	Rozwój systemu ścieżek rowerowych i spacerowych oraz poprawa ich jakości	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk, Powiat Poznański	Brak finansowania
1.2				▪ dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ołowiu, benzen, tlenek węgla w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego – klasa A;	▪ dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ołowiu, benzen, tlenek węgla w odniesieniu do poziomu dopuszczalnego – klasa A;		Budowa ścieżki rowerowej o długości 1,6 km Kalwy-Niepruszewo (wzdłuż jeziora Niepruszewskiego)	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.3				▪ ozon, arsen, kadm, nikiel w odniesieniu do poziomu docelowego – klasa A;	▪ ozon, arsen, kadm, nikiel w odniesieniu do poziomu docelowego – klasa A;		Budowa systemów rowerów miejskich, uruchomienie wypożyczalni rowerów	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
1.4				▪ pył PM10 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych (dla 24 godzin oraz	▪ pył PM10 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych (dla 24 godzin oraz	Utrzymanie jakości powietrza na obecnym poziomie na terenach nieurbanizowanych	Zwiększanie udziału transportu zbiorowego w całkowitych przewozach pasażerskich	Zadanie monitorowane	Przewoźnicy	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców

¹ Należy wskazać, czy zadanie należy do **zadań własnych samorządu** (zadania finansowane w całości lub w części ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji województwa/powiatu/gminy) bądź czy jest **zadaniem monitorowanym** (zadania, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych – będących w dyspozycji organów i instytucji szczególnie krajowego (centralnego), bądź instytucji działających na terenie województwa/powiatu/gminy, lecz podlegających bezpośrednio organom centralnym).

² Zidentyfikowanie głównego zagrożenia na każdym etapie realizacji planowanych zadań.

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.5				w dwóch przypadkach stężenia średniego dla roku) – klasa C (występujące stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji). Odbiorcy energii elektrycznej: 2159 (2014 r.) Zużycie energii elektrycznej: 4 656 MWh (2014 r.) Długość czynnej sieci gazowej: 110 618 m (2014 r.)	w dwóch przypadkach stężenia średniego dla roku) – klasa A (występujące stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji). Odbiorcy energii elektrycznej: 2300 (2024 r.) Zużycie energii elektrycznej: 4 963 MWh (2024 r.) Długość czynnej sieci gazowej: 121 680 (2024 r.)	Redukcja emisji gazów cieplarnianych i niszczących warstwę ozonową	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego "Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie ilości połączeń kolejowych – dofinansowanie Poznańskiej Kolei Metropolitarnej (PKM)"	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.6				Czynne przyłącza sieci gazowej do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych): 1 575 szt. (2014 r.) Odbiorcy gazu: 1 680 gosp. (2014 r.)	Czynne przyłącza sieci gazowej do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych): 2 117 szt. (2024 r.) Odbiorcy gazu: 2 361 gosp. (2024 r.)		Pomoc finansowa w formie dotacji celowej z budżetu gminy Buk na współfinansowanie przez Powiat Poznański realizacji zadania organizacji przewozów pasażerskich w zakresie publicznego transportu zbiorowego	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.7							Promowanie korzystania z istniejących linii kolejowych	Zadanie monitorowane	Przewoźnicy	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
1.8							Wsparcie w formie dotacji do wymiany przestarzałych pieców indywidualnych mieszkańców na bardziej efektywne	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, Powiat Poznański, osoby fizyczne	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
1.9							Wymiana oświetlenia wewnętrznego, sprzętu RTV, ITC i AGD	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Interesariusze PGN, Gmina Buk, Powiat Poznański	Brak finansowania
1.10							Modernizacja infrastruktury oświetleniowej	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.11							Zastosowanie oświetlenia solarne na obwodnicy miasta Buk	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.12							Zastosowanie inteligentnego systemu sterowania oświetleniem ulicznym	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Konieczność zarządzania systemem

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.13							Rozwój wykorzystania ogniw fotowoltaicznych w systemach hybrydowych do zasilania urządzeń i instalacji infrastruktury drogowej (znaków, świateł ostrzegawczych)	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Brak finansowania
1.14							Wprowadzenie bezpłatnych miejsc parkingowych dla pojazdów niskoemisyjnych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowania mieszkańców
1.15							Budowa parkingów P&R, B&R, K&R w zakresie węzła przesiadkowego przy linii kolejowej Warszawa – Berlin w miejscowości Buk	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.16							Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w Buku	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.17							Zielone zamówienia publiczne	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Pominięcie ofert o wysokiej efektywności
1.18							Koordinacja Planowania Przestrzennego	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.19							Monitoring zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, Powiat Poznański	Brak systematyczności
1.20							Wspieranie działań Policji w zakresie remontów lub budowy nowych komisariatów na terenie Powiatu Poznańskiego	Zadanie monitorowane	Powiat Poznański; Pozostałe: Wydział Bezpieczeństwa, Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Poznaniu, Partnerzy: Komenda Miejska Policji w Poznaniu, Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	Brak finansowania
1.21							Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców o wpływie używanego środka transportu na środowisko	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
1.22						Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu drogowego	Wprowadzenie sprawnego systemu sterowania ruchem ulicznym	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Konieczność zarządzania systemem

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.23						Zwiększenie przepustowości ruchu uzyskanej dzięki modernizacji dróg	Prowadzenie działań mających na celu zwiększenie przepustowości i płynności ruchu drogowego	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Brak finansowania
1.24						Wprowadzanie rozwiązań zmniejszających lub eliminujących wpływ transportu na środowisko	Poprawa stanu technicznego pojazdów i dostosowanie wymagań dotyczących benzyn i oleju napędowego do norm europejskich	Zadanie monitorowane	Właściciele pojazdów, przewoźnicy	Brak finansowania
1.25							Zakup pojazdów niskoemisyjnych: spełniających normy EURO6, zasilanych paliwem alternatywnym	Zadanie monitorowane	Przewoźnicy	Brak finansowania
1.26							Modernizacja taboru komunikacji autobusowej, wymiana pojazdów na bardziej „ekologiczne”	Zadanie monitorowane	Przewoźnicy	Brak finansowania
1.27							Rozbudowa taboru transportu publicznego	Zadanie monitorowane	Przewoźnicy	Brak finansowania
1.28							Promocja ecodriving	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, przewoźnicy	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.29							Wprowadzanie systemów taryfikacyjnych	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Brak finansowania
1.30							Wprowadzanie rozwiązań typu e-urząd	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
1.31							Zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla transportu pieszego, rowerowego i komunikacji publicznej	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.32							Budowa i modernizacja dróg	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, Powiat Poznański	Utrudnienia komunikacyjne
1.33							Budowa ulic w Niepruszewie - ul. Akacyjowa i ul. Jarzębinowa, ul. Lipowa i ul. Jaśminowa	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.34							Budowa ulic w Wielkiej Wsi - ul. Różana (od ul. Liliowej do Kwiatowej), ul. Kalinowa Irysowa, cd. ul. Storczykowa, cd ul. Różanej, ul. Fiołkowa i ul. Wrzosowa, projekt i budowa ul. Kwiatowa	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.35							Dotacja celowa na pomoc finansową dla Starostwa Powiatowego w Poznaniu na przebudowę drogi powiatowej pozamiejskiej ul. Otuskiej do drogi Nr 307	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.36							Przebudowa i budowa drogi gminnej Szewce - Dobieżyn - etap I	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.37							Poznańska Kolej Metropolitalna. Węzły integracji (ZIT) - budowa systemu funkcjonalnych punktów przesiadkowych (wraz z budową ścieżek rowerowych wzdłuż dróg powiatowych)	Zadanie monitorowane	Powiat Poznański, Zarząd Dróg Powiatowych, samorząd gminy, Metropolia Poznań	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.38							Monitoring zachowań komunikacyjnych mieszkańców powiatu poznańskiego	Zadanie monitorowane	Powiat Poznański	Brak systematyczności
1.39							Rozbudowa i modernizacja sieci transportu publicznego – kreowanie nowych połączeń	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego	Utrudnienia komunikacyjne
1.40							Promocja transportu publicznego na terenie powiatu poznańskiego poprzez tworzenie zintegrowanej platformy internetowej z planerem podróży	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego	Niewielkie zainteresowanie sąsiednich gmin
1.41							Wspomaganie gmin w zakresie wprowadzania nowych form zarządzania transportem publicznym na terenie powiatu poznańskiego	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.42						Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych	Termomodernizacja a budynków użyteczności publicznej Miasta i Gminy Buk wraz z montażem odnawialnych źródeł energii (budynek OSP BUK)	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.43							Termomodernizacja i modernizacja energetyczna budynków	Zadanie monitorowane	Powiat Poznański, Partnerzy: Ośrodki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, socjalne, zdrowotne zarządzane przez Powiat, Metropolia Poznań	Brak finansowania
1.44						Promowanie działań termomodernizacyjnych wśród mieszkańców gminy	Prowadzenie w możliwie szerokim zakresie prac modernizacyjnych obiektów zarządzanych przez samorząd, a także propagowanie wśród mieszkańców miasta i gminy oraz właścicieli obiektów usługowo-handlowych podejmowanie takich działań	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewłaściwa eksploatacja budynków (np. niedostatecznie wietrzenie)

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.45							Stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów, budownictwo pasywne	Zadanie monitorowane	Osoby prywatne, przedsiębiorstwa budowlane, deweloperzy	Niewielkie zainteresowanie podmiotów odpowiedzialnych, ograniczone środki finansowe
1.46						Wymiana nośników ciepła w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych oraz promowanie korzystania z proekologicznych nośników energii	W ramach planu zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych koordynowanie rozwoju poszczególnych systemów energetycznych i ich zakresów działania w pokrywaniu potrzeb ciepłych miasta w oparciu o zasady określone w aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Buk”	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowa fin, MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.47							Prowadzenie współpracy międzygminnej z sąsiednimi gminami mającą na celu poprawę bezpieczeństwa energetycznego gminy a także zmniejszenie niskiej emisji	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie sąsiednich gmin
1.48							Prowadzenie działań zmierzających do eliminacji systemów grzewczych zasilanych paliwem tradycyjnym	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, osoby prywatne	Niewielkie zainteresowanie osób prywatnych
1.49							Wprowadzanie ekologicznych nośników energii, w tym wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, osoby prywatne	Niewielkie zainteresowanie osób prywatnych
1.50							Budowa farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	zadanie monitorowane	osoby prywatne, osoby prawne	Problemy związane z lokalizacją urządzeń

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.51							Uwzględnienie z miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Problemy związane z lokalizacją urządzeń, MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy
1.52							Promocja odnawialnych źródeł energii	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
1.53							Edukacja ekologiczna mieszkańców nt. korzystania z proekologicznych nośników energii, unikania spalania odpadów w piecach domowych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
1.54						Rozbudowa sieci gazowej na terenach wiejskich gminy	Budowa sieci gazowej w następujących rejonach gminy: Wiktorowo-Pawłówko	Zadanie monitorowane	Dostawca gazu	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.55						Restrukturyzacja zakładów przemysłowych oraz dalszy rozwój przemysłu przy jednoczesnym minimalizowaniu wpływów na zdrowie ludzi i środowisko	Dalsze wprowadzanie systemów zarządzania środowiskiem ISO 14 000 oraz dobrowolnych działań nienormatywnych (np. czystsza produkcja) w zakładach przemysłowych	Zadanie monitorowane	Przedsiębiorcy	Długotrwała procedura wdrażania systemów zarządzania środowiskiem
1.56							Wdrażanie nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku (BAT)	Zadanie monitorowane	Przedsiębiorcy	Ograniczone zasoby finansowe
1.57							Instalowanie urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powstałych w procesach technologicznych oraz poprawa sprawności funkcjonujących urządzeń	Zadanie monitorowane	Przedsiębiorcy	Ograniczone zasoby finansowe

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.58							Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych odnośnie przestrzegania obowiązków nałożonych pozwoleniami na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	Zadanie monitorowane	WIOŚ, Starosta, Marszałek Województwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska	Ograniczone zasoby finansowe
1.59							Stymulowanie modernizacji i hermetyzacji procesów technologicznych w zakładach zgodnie z obowiązującymi przepisami	Zadanie monitorowane	Przedsiębiorcy	Ograniczone zasoby finansowe
1.60							Obniżenie emisji przemysłowych poprzez realizację programu gazyfikacji	Zadanie monitorowane	Osoby prawne (osoby gospodarcze)	Brak finansowania
1.61							Rozwój drobnego przemysłu rolno-spożywczego wykorzystującego istniejące warunki przyrodnicze oraz zaplecze w postaci aglomeracji Poznania	Zadanie monitorowane	Osoby prywatne, przedsiębiorcy	Niewielki popyt na oferowane produkty

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.62							Poprawa efektywności energetycznej procesów technologicznych poprzez wytworzenie i dystrybucję energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii	Zadanie monitorowane	Osoby prywatne, przedsiębiorcy	Brak finansowania
1.63							Właściwe gospodarowanie terenami przemysłowymi	Zadanie własne/monitorowane	Przedsiębiorcy, Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.64							Instalacje oczyszczania powietrza poprocesowego na terenie zakładów gospodarki odpadami	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Zastosowanie nieefektywnych urządzeń
1.65						Wzrost wykorzystania energii odnawialnej i osiągnięcie udziału źródeł odnawialnych w produkcji energii do 14% w 2020 r. w strukturze zużycia nośników pierwotnych	Instalowanie odnawialnych źródeł energii	Zadanie monitorowane	Osoby fizyczne, instytucje państwowe, zakłady pracy	Problemy związane z lokalizacją urządzeń
1.66							Instalowanie odnawialnych źródeł energii tj. modułów fotowoltaicznych „PV”	Zadanie monitorowane	Osoby fizyczne, instytucje państwowe, zakłady pracy	Problemy związane z lokalizacją urządzeń

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.67							Promowanie oraz popularyzacja najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii w szczególności energii wiatrowej i biomasy, w tym rozwiązań technologicznych, administracyjnych i finansowych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
1.68							Wsparcie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii wytwarzanej w oparciu o źródła odnawialne	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
1.69							Realizacja planów edukacyjnych dla szkół z zakresu OZE	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie ze strony uczniów
1.70							Montaż modułów fotowoltaicznych oraz instalacji podgrzewania ciepłej wody użytkowej w oparciu o zastosowanie systemu solarnego	Zadanie monitorowane	Powiat Poznański	Problemy związane z lokalizacją urządzeń

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1.71							Edukacja ekologiczna obejmująca tematykę gospodarki niskoemisyjnej, OZE, efektywności energetycznej, a także promująca prawidłowe postawy, w tym działania przyczyniające się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych	Zadanie monitorowane	Powiat Poznański	Brak finansowania
2.1	2. Zagrożenia hałasem	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu	WIOŚ	Przypadki przekroczeń wartości LDWN (długookresowego wskaźnika poziomu hałasu dla pory dzieńno-wieczornonocnej), jak i LN (długookresowego poziomu hałasu w porze nocnej) w ppk: 0 (2013 r.)	Przypadki przekroczeń wartości LDWN (długookresowego wskaźnika poziomu hałasu dla pory dzieńno-wieczornonocnej), jak i LN (długookresowego poziomu hałasu w porze nocnej) w ppk: 0 (2024 r.)	Ograniczenie emisji do środowiska i zmniejszenie narażenia mieszkańców na ponadnormatywny poziom hałasu	Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego oraz kolejowego	Zadanie monitorowane	WIOŚ	Niewielka liczba ppk na terenie gminy.
2.2							Przestrzeganie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w odniesieniu do nowo zagospodarowywanych terenów: stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
2.3							Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem z wyznaczeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół głównych dróg i linii kolejowych tam, gdzie przekroczony jest dopuszczony w rozporządzeniu poziom hałasu w porze nocnej oraz całej trasy 307 w obrębie całej gminy	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy
2.4							Lokalna poprawa klimatu akustycznego poprzez tworzenie pasów zieleni osłonowej, izolacyjnej	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Koszty związane z dbałością o zieleń
2.5							Prowadzenie kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	Zadanie monitorowane	WIOŚ	Ograniczony harmonogram kontroli

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
2.6							Lokalne ograniczenia prędkości ruchu na terenie zwartej zabudowy	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Niestosowanie się do ograniczenia
2.7							Zmniejszenie udziału pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Zagrożenie hałasem na innych drogach/ulicach
2.8							Dążenie do poprawy płynności ruchu poprzez odpowiednią organizację ruchu	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Nieskuteczna organizacja ruchu
2.9							Stosowanie tzw. „cichych” nawierzchni podczas remontów i przebudów istniejącej sieci drogowej	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Utrudnienia komunikacyjne
2.10							Modernizacja nawierzchni dróg	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Utrudnienia komunikacyjne
2.11							Wyznaczanie szlaków i budowa nowych ciągów dróg rowerowych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
2.12							Pogłębianie świadomości społecznej o negatywnym wpływie hałasu na człowieka (edukacja ekologiczna)	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
2.13							Przyjęcie uchwał wprowadzających zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na jeziorze Niepruszewskim	Zadanie własne	Zarząd Powiatu Poznańskiego	Niestosowanie się do zakazu
2.14							Budowa ekranów akustycznych	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg	Brak finansowania
3.1	3. Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	WIOŚ	Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w ppk: 0 (2014 r.)	Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w ppk: 0 (2024 r.)	Stała kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego	Prowadzenie badań pól elektromagnetycznych i gromadzenie danych o źródłach promieniowania elektromagnetycznego	Zadanie monitorowane	WIOŚ	Ograniczony harmonogram badań
3.2							Dalsze prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Zadanie monitorowane	WIOŚ	Brak aktualnej ewidencji

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
3.3						Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych z szczególnym uwzględnieniem zasady lokalizowania inwestycji telekomunikacyjnych (Dz.U. 2019 poz. 2410 ze zm.)	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy
3.4							Ograniczanie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Konflikty społeczne
3.5						Edukacja społeczeństwa dotycząca rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych	Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Konflikty społeczne

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
3.6						h	Edukacja społeczeństwa dotycząca rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych w szczególności oddziaływaniem stacji bazowych telefonii komórkowych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
4.1	4. Gospodarowanie wodami	Dobry stan wód przy zwiększonej retencji i bezpieczeństwie powodziowym	WIOŚ, GUS	Jakość wód powierzchniowych: ▪ JCW PLRW600016185696 9 – Samica Stęszewska: kl. elem. biolog. IV, kl. elem. hydromorfo. II, kl. element. fizykochem. II, potencjał ekol. słaby, stan chem.: dobry; stan: zły	Jakość wód powierzchniowych: ▪ JCW PLRW600016185696 9 – Samica Stęszewska: kl. elem. biolog. II, kl. elem. hydromorfo. II, kl. element. fizykochem. II, potencjał ekol. dobry, stan chem.: dobry; stan: dobry	Utrzymanie właściwego stanu urządzeń melioracyjnych na terenie gminy	Kontynuacja prac związanych z modernizacją i odbudową systemów melioracyjnych	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania
4.2				▪ Klasyfikacja elementów Jeziora Niepruszewskiego: -biolog.: II STAN DOBRY -fizykochem.: STAN PONIŻEJ DOBREGO -hydromorfol: I	▪ Klasyfikacja elementów Jeziora Niepruszewskiego: -biolog.: II STAN DOBRY -fizykochem.: STAN DOBRY -hydromorfol: I		Dofinansowanie działalności spółek wodnych w zakresie modernizacji systemów melioracyjnych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk, Powiat Poznański	Brak finansowania
4.3							Remonty przepustów i budowli piętrzących wody	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania
4.4							Konserwacja rowów melioracyjnych	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
4.5				KLASA ▪ Jakość wód podziemnych: 2014 r. – Nr JCWPd 62: Kalwy, Buk: kl. III, Dakowy Suche: kl. II	KLASA ▪ Jakość wód podziemnych: 2024 r. – Nr JCWPd 62: Kalwy, Buk: kl. II, Dakowy Suche: kl. II		Naprawa/konserwacja systemów drenarskich i rurociągów melioracyjnych na użytkach rolnych	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania
4.6				Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku: 777,9 dam ³ (2015 r.)	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku: 873,0 dam ³ (2024 r.)		Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania
4.7				Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca: 39,2 m ³ (2015 r.)	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca: 39,0 m ³ (2024 r.)	Utrzymanie i konserwacja zbiorników wodnych i cieków	Utrzymanie stawów wiejskich	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania
4.8							Konserwacja rzek, kanałów, rowów	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania
4.9				Zużycie wody na potrzeby przemysłu: 168 dam ³ (2015 r.)	Zużycie wody na potrzeby przemysłu: 127 dam ³ (2024 r.)		Rekultywacja jezior, stawów	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak efektów przeprowadzonej rekultywacji
4.10				Pobór wód podziemnych: 143 dam ³ (2015 r.)	Pobór wód podziemnych: 85 dam ³ (2024 r.)	Ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych poprzez realizację programów działań	Ograniczanie wpływu zanieczyszczeń z rolnictwa na jakość wód	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Właściciele gruntów, WODR, Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
4.11				Pobór wód powierzchniowych: 0 dam ³ (2015 r.)	Pobór wód powierzchniowych: 0 dam ³ (2024 r.)		Ochrona wód przed eutrofizacją	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Właściciele gruntów, WODR, Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
4.12							Podjęmowanie działań ograniczających wpływ zanieczyszczeń obszarowych na zasoby wodne	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Właściciele gruntów, WODR, Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
4.13						Ochrona przed powodzią	Działania zabezpieczające przed wystąpieniem oraz skutkami powodzi i suszy zgodnie ze zaktualizowanym Operatem przeciwpowodziowym Powiatu Poznańskiego	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Powiat Poznański, Gminy, RZGW, WZMiUW	Brak finansowania
4.14							Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych/przeciwpowodziowych	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania
4.15							Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych	Zadanie monitorowane	Spółki wodne	Brak finansowania
4.16							Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów zagrożenia powodziowego	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy
4.17							Plany operacyjne ochrony przed powodzią oraz plany zarządzania kryzysowego	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak skuteczności działań
4.18							Wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
4.19						Osiągnięcie dobrego stanu jakościowego i ilościowego wód	Programy obniżania strat wody	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak skuteczności działań
4.20							Działania edukacyjne oraz akcje promujące oszczędzanie wody	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
4.21							Zabudowa punktów pomiarowych zużycia wody wraz z wyposażeniem sieciowym	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
4.22							Edukacja rolników w zakresie ochrony wód	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie rolników.
4.23							Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	Zadanie monitorowane	WIOŚ	Niewielka liczba ppk na terenie gminy.
5.1	5. Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa efektywności funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej	GUS Urząd Miasta i Gminy	Sieć wodociągowa: - długość czynnej sieci rozdzielczej: 105,6 km (2015 r.) - liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 1939 (2015 r.) - liczba ludności korzystającej z sieci: 11812 (95,5% ogółu ludności) (2014	Sieć wodociągowa: - długość czynnej sieci rozdzielczej: 115,0 km (2024 r.) - liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 2346 (2024 r.) - liczba ludności korzystającej z sieci: 12 900 (2024 r.)	Usprawnienie systemu zaopatrzenia mieszkańców w wodę	Utrzymanie wysokiego standardu pracy stacji uzdatniania wody w Buku w celu dostosowania jakości wody pitnej do standardów unijnych.	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.2				Rozbudowa i przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Kalwach	Zadanie monitorowane		ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania		
5.3				Zakup mobilnego zbiornika do dostarczania wody pitnej	Zadanie monitorowane		ZGK Sp. z o.o w Buku	Brak finansowania		

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
5.4				r.) ■ ilość dostarczonej wody: 484,7 m ³ (2015 r.) ■ zużycie wody na jednego mieszkańca: 32,9 m ³ .	■ ilość dostarczonej wody: 647,7 m ³ (2024 r.) ■ zużycie wody na jednego mieszkańca: 32,0 m ³ .		Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Buk – ulica Kolejowa	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.5				Sieć kanalizacyjna: ■ długość czynnej sieci kanalizacyjnej: 41,4 km (2015 r.)	Sieć kanalizacyjna: ■ długość czynnej sieci kanalizacyjnej: 51,7 km (2024 r.)		Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Wielka Wieć – ulice: Promienista, Tęczowa, Jasna	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.6				■ liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 1206 km (2015 r.)	■ liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania: 1580 (2024 r.)		Projekt i budowa sieci wodociągowej w miejscowości Buk między ulicami: Otuską a Dobieżyńską - MPZP	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.7				■ ilość ścieków odprowadzonych: 249,0 dam ³ (2015 r.)	■ ilość ścieków odprowadzonych: 418,0 dam ³ (2024 r.)		Projekt i budowa sieci wodociągowej w miejscowości Niepruszewo – ulica Ogrodowa	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.8				■ liczba ludności korzystającej z sieci: 7240 (tj. 58,6% ogółu ludności) (2014 r.).	■ liczba ludności korzystającej z sieci: 7900 (2024 r.).		Projekt i budowa sieci wodociągowej w miejscowości Niepruszewo – ulice: Jęczmienna, Pszeniczna	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.9				Liczba oczyszczalni ścieków: - mechaniczne: 0	Liczba oczyszczalni ścieków: - mechaniczne: 0 - biologiczne: 2 - z podwyższonym usuwaniem		Wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Szewce – ulica Strumykowa	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
5.10				- biologiczne: 2 - z podwyższonym usuwaniem miogenów: 1	miogenów: 1		Wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Niepruszewo – ulica Szkolna	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.11							Połączenie sieci wodociągowej i wymiana przyłączy w Niepruszewie – ulica Jarzębinowa	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.12							Budowa sieci wodociągowej w Szewcach – ulica Bukowska	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.13							Budowa sieci wodociągowej na odcinku z miejscowości Buk do miejscowości Wysoczka	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.14							Projekt i budowa sieci wodociągowej w Dobieżyńcu ul. Podgórna	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.16							Inteligentne systemy zarządzania siecią wodociągową	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.17					Poprawa jakości wody pitnej		Modernizacja i budowa ujęcia wody	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.18							Likwidacja nieczynnych ujęć wody	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
5.19							Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości wody do picia	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.20							Ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych, szczególnie płytko zalegających zbiorników czwartorzędowych	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	właściciele gruntów, WODR, Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
5.21							Ochrona jakości wód płynących oraz w zlewni Jeziora Niepruszewskiego	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
5.22						Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego poprzez kontynuację budowy sieci kanalizacyjnej i edukację ekologiczną	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Buk między ulicami Dobieżyńską a Otuską - MPZP	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.23							Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Niepruszewo (nowe podziały) – ulice: Leśna, Poznańska, Bukowa, Dębowa	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
5.24							Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wielka Wieć – ulice ks. Inf. T. Ratajczaka II etap – projekt i realizacja	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
4.25							Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Niepruszewo	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.26							Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Dobieżynie – etap IIa (odcinek ulice: Powstańców Wlkp, Wodna, Topolowa)	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.27							Projekt budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Buk, ulice: Lipowa, Zakładowa – dokumentacja techniczna)	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.28							Projekt i budowa sieci kanalizacyjnej w Niepruszewie, Dobra Ryerskie, ul. Żytia	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
5.29							Projekt i budowa sieci kanalizacyjnej w Niepruszewie, Dobra Rycerskie, ul. Jęczmienna, Pszeniczna	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.30							Edukacja ekologiczna na temat wpływu emisji zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków na środowisko	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
5.31							Usprawnienie funkcjonowania sieci kanalizacyjnej	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.32							Zagospodarowanie osadów ściekowych	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.33							Zmniejszenie dysproporcji między wybudowaną siecią wodociągową a siecią kanalizacyjną	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
5.34							Aktualizowanie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz na gnojowice jak również płyt obornikowych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak aktualnej ewidencji
5.35							Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków	Zadanie monitorowane	Rada Ministrów	Brak finansowania
5.36							Inwestycje w dziedzinie utylizacji ścieków na obszarach wiejskich nie posiadających oczyszczalni ścieków	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.37							Zwiększenie stopnia skanalizowania, w szczególności terenów wiejskich	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.38							Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, na terenach, gdzie budowa systemów zbiorczych jest nieuzasadniona ze względu na uwarunkowania techniczne lub ekonomiczne	Zadanie monitorowane	Osoby prywatne	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
5.39							W ramach modernizacji taboru – zakup nowego pojazdu asenizacyjnego do wywozu nieczystości płynnych o pojemności co najmniej 16m ³	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.40							Zakup nowego pojazdu WUKO do ciśnieniowego czyszczenia kanalizacji, wpustów ulicznych	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
5.41							Dofinansowywanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków poprzez realizację Uchwały nr XV/115/20212 Rady Miasta i Gminy Buk z 31 stycznia 2012 w sprawie regulaminu przyznawania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Dotacja przyznawana jest dla miejsc gdzie nie przewiduje się budowy zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej.	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
6.1	6. Zasoby geologiczne	Ochrona zasobów geologicznych	PIG-PIB, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe	Powierzchnia zrehabilitowanych terenów poeksploatacyjnych: 25,1757 ha (rehabilitacja zakończona w 2016 r.)	Powierzchnia zrehabilitowanych terenów poeksploatacyjnych: -	Ochrona złóż kopalin	Ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy
6.2							Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony złóż kopalin	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
6.3						Racjonalne wykorzystanie zasobów surowców gminy oraz zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych	Prowadzenie sukcesywnej rehabilitacji terenów poeksploatacyjnych wraz z ich zagospodarowaniem	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów	Brak finansowania
6.4						Prowadzenie dalszych prac związanych z poszukiwaniem, rozpoznaniem i udokumentowaniem złóż kopalin na terenie gminy	Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji	Zadaniemonitorowane	Minister właściwy do spraw środowiska, Starosta lub Marszałek Województwa	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
6.5							Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania wraz z zapisami o ochronie ich obszarów przed trwałym zainwestowaniem	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy
7.1	8. Gleby	Ochrona zasobów glebowych	GUS, Urząd Miasta i Gminy	% udział użytków rolnych w użytkowaniu ziemi gminy: ok.88%	% udział użytków rolnych w użytkowaniu ziemi gminy: ok.88%	Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb	Racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów nie przekraczające zalecanych dawek	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów, WODR	Niewystarczająca wiedza właścicieli gruntów
7.2				Powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych: 9 058 ha (2014 r.) Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem: 25,1757 ha (rekultywacja zakończona w 2016 r.) Powierzchnia gruntów	Powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych: 9 900 ha (2024 r.) Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem: - Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji: 0		Wapnowanie gleb, odpowiednie nawożenie wzbogacające glebę w składniki mineralne i próchnicę	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów, WODR	Niewystarczająca wiedza właścicieli gruntów
7.3							Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony gleb	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
7.4				wymagających rekultywacji: 0		Wdrażanie „Kodeksu dobrych praktyk rolniczych” w szczególności obejmujące zagadnienia związane z nawożeniem, ochroną wód, uprawą roli	Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych.	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów, WODR, ARiMR	Niewystarczająca wiedza właścicieli gruntów
7.5						Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów, WODR, ARiMR	Niewystarczająca wiedza właścicieli gruntów
7.6						Ochrona gleb przed degradacją i rekultywacja gleb zdegradowanych	Zachowanie mozaiki krajobrazów rolniczych	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów	Niewystarczająca wiedza właścicieli gruntów
7.7							Przyjęcie jako wiodącej funkcji rolniczej dla gminy w oparciu o rodzinne średniej i dużej wielkości gospodarstwa rolne	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Zanieczyszczenia środowiska pochodzenia rolniczego
7.8							Ochrona przed zmianą użytkowania gruntów rolniczych klas I-III w zachodniej i południowej części gminy oraz gleb organicznych (w tym: torfowych, mułowo - torfowych, murszowych)	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Konflikty społeczne

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
7.9							Zachowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed zabudową (szczególnie na obszarach gleb chronionych zachodniej i południowej gminy)	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów, Miasto i Gmina Buk	Konflikty społeczne
7.10							Prowadzenie badań gleby i ziemi oraz monitorowanie ich stanu na podstawie dostępnych wyników	Zadanie monitorowane	OSChR	Ograniczony harmonogram badań
7.11							Rekultywacja i rewitalizacja przyrodnicza terenów zdegradowanych i zdewastowanych (np. wyrobiska pożwirowe)	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, Starostwo Powiatowe w Poznaniu, właściciele nieruchomości	Brak efektów rekultywacji
7.12							Racjonalne wykorzystanie istniejących terenów zainwestowanych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Konflikty społeczne
7.13							Doposażenie jednostek SP w sprzęt do remediacji terenów zanieczyszczonych	Zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
7.14							Zakup samochodu specjalistycznego dla OSP Buk	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
8.1	8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko	ZM GOAP	Masa zebranych zmieszanych odpadów komunalnych: 3 256,5 Mg (2015 r.) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 36,1% Liczba dzikich wysypisk odpadów: 0 Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów: 0	Masa zebranych zmieszanych odpadów komunalnych: 3 500 t (2024 r.) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 50% Liczba dzikich wysypisk odpadów: 0 Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów: 0	Zapewnienie zintegrowanej gospodarki odpadami	Prowadzenie wspólnej polityki odpadowej w ramach Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania
8.2							Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania
8.3							Budowa stacji przeładunkowych	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania
8.4							Wyposażenie w pojemniki i kontenery na odpady na terenach zamieszkałych	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania
8.5							Wyposażenie w pojemniki/kontener y do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Zadanie monitorowane	Odbierający odpady, właściciel lub zarządca nieruchomości	Brak finansowania
8.6							Budowa PSZOK w Buku	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania
8.7							Obsługa odbioru odpadów przez nowoczesne, niskoemisyjne, pojazdy	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
8.8							Budowa/modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania
8.9							Rozbudowa składowisk odpadów komunalnych	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania
8.10							Promocja budowy przydomowych kompostowników	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
8.11							Działania edukacyjne dla mieszkańców	Zadanie monitorowane	ZM GOAP	Brak finansowania
8.12							Rekultywacja składowisk odpadów lub zamkniętej kwatery – rekultywacja Składowiska Odpadów Wysoczka	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
8.13							Demontaż i unieszkodliwienie azbestu	Zadanie własne/monitorowane	Miasto i Gmina Buk, Starostwo Powiatowe	Brak finansowania
8.14							Zagospodarowania osadów ściekowych	Zadanie monitorowane	ZGK Sp. z o.o. w Buku	Brak finansowania
9.1	9. Zasoby przyrodnicze	Ochrona i zachowanie walorów przyrodniczych	GUS, Urząd Miasta i Gminy, LP	Lesistość na terenie Miasta i Gminy Buk: 3,7% Liczba pomników	Lesistość na terenie Miasta i Gminy Buk: 4,0% Liczba pomników	Zachowanie istniejącego systemu przyrodniczego	Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²	
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa						
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
9.2				przyrody: 5 Liczba obszarów chronionych: 0 Powierzchnia obszarów prawnie chronionych: 0 Powierzchnia lasów ogółem: 339,0 ha Powierzchnia gruntów leśnych publicznych ogółem: 254,9 ha	przyrody: 5 Liczba obszarów chronionych: 0 Powierzchnia obszarów prawnie chronionych: 0 Powierzchnia lasów ogółem: 366,0 ha Powierzchnia gruntów leśnych publicznych ogółem: 275,0 ha		Zakup budek lęgowych dla gatunków chronionych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Narażenie na zniszczenie	
9.3					Program ochrony kasztanowców		Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania		
9.4					Program ochrony starych drzew na terenach zurbanizowanych		Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania		
9.5					Nasadzenia drzew miododajnych		Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania		
9.6					Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej: 32,87 ha (2014 r.) Liczba nasadzeń drzew i krzewów: 76 drzew i 799 krzewów (2015 r.)	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej: 36,0 ha (2024 r.) Liczba nasadzeń drzew i krzewów: 85 drzew i 880 krzewów (2024 r.)	Poprawa stanu jakości zasobów przyrodni-czych i krajobrazo-wych na obszarze miasta i gminy	Wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy
9.7					Polepszenie estetyki i walorów krajobrazo-wych gminy	Ochrona korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Ubogie zasoby przyrodnicze		
9.8						Pozostawienie terenów cennych przyrodniczo i objęcie ich ochroną jako użytki ekologiczne - wskazane korytarze ekologiczne, wały ozowe	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Ubogie zasoby przyrodnicze		

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
9.9							Renaturalizacja i poprawa stanu zniszczonych ekosystemów, zwłaszcza wodno-błotnych, rzecznych i leśnych	Zadanie własne/ Zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, właściciele i zarządcy terenów	Brak finansowania
9.10							Prowadzenie szkoleń i edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	Zadanie własne/ Zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, Szkoły, Przedszkola	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
9.11							Ograniczenie wycinki drzew i krzewów regulowane w postaci wydawanych decyzji oraz rekompensowanie wszystkich ubytków w postaci nasadzeń	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
9.12							Opracowanie inwentaryzacji oraz waloryzacji przyrodniczej, które stanowiłyby dokumenty wyjściowe do dalszych przedsięwzięć syntetyzujących wiedzę o bioróżnorodności badanego obszaru	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
9.13							Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego Miasta i Gminy Buk z wykorzystaniem dokumentacji dotyczących inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Konflikty społeczne
9.14							Identyfikacja uwarunkowań ekofizjograficznych ze szczególnym uwzględnieniem ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Konflikty społeczne
9.15							Wprowadzanie kolejnych form ochrony przyrody w postaci pomników przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i stanowisk dokumentacyjnych, przyrody nieożywionej	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielka ilość terenów cennych przyrodniczo
9.16							Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
9.17							Przestrzeganie wymagań ochrony przyrody w odniesieniu do obiektów turystycznych i rekreacyjnych w aspekcie ochrony walorów przyrodniczych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak poszanowania ochrony przyrody ze strony społeczeństwa
9.18							Kontynuacja prac związanych z utrzymaniem i rozwojem terenów zieleni	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Konflikty społeczne
9.19							Selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo oraz ochrona tych terenów przed zainwestowaniem i tzw. dzikim zagospodarowaniem	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Nieefektywny monitoring miejsc tzw. dzikiego zagospodarowania
9.20							Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu	Zadanie własne/ Zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk, Szkoły, Przedszkola, Lasy Państwowe	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
9.21							Rozwój sieci szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek dydaktycznych	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
9.22							Zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach cennych przyrodniczo	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów	Niewystarczająca wiedza właścicieli gruntów
9.23							Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej w ramach realizacji programu działań, mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	Zadanie monitorowane	WODR, OSChR	Niewielkie zainteresowanie ze strony odbiorców
9.24							Opracowanie i wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	Zadanie monitorowane	Osoby prywatne, ARIMR	Niewielkie zainteresowanie ze strony odbiorców
9.25							Utrzymanie tradycyjnych rozłogów pól, zadrzewień śródpolnych i małych zagłębień wraz z występującą florą	Zadanie monitorowane	Właściciele gruntów	Niewystarczająca wiedza właścicieli gruntów
9.26							Usuwanie barszczu Sosnowskiego	Zadanie własne	Miasto i Gmina Buk	Brak finansowania
9.27						Zwiększenie lesistości terenu gminy zgodnie z powiatowym	Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo	Zadanie monitorowane	Właściciele i zarządcy nieruchomości	Niewielki udział terenów nieprzydatnych rolniczo

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
9.28						programem zwiększania lesistości	Zwiększanie lesistości i poprawa stanu lasów	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Powiat Poznański; Partnerzy: Nadleśnictwa na terenie powiatu, Gminy powiatu poznańskiego, Właściciele lasów, nad którymi nadzór sprawuje Starosta Poznański (lasy niebędące własnością Skarbu Państwa), Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego	Brak finansowania
9.29						Ochrona istniejących zasobów leśnych oraz odtwarzanie ich różnorodności biologicznej	Tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	Brak finansowania
9.30							Opracowanie Planu urządzania lasów	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	Brak finansowania
9.31							Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własność Skarbu Państwa	Zadanie monitorowane	Starosta	Nieuregulowany stan prawny wielu nieruchomości leśnych
9.32						Zrównoważona pod względem ekonomicznym, społecznym i ekologicznym gospodarka leśna	Lokalizacja zalesień i zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
9.33							Doskonalenie gatunkowej i funkcjonalnej struktury lasów	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	Brak finansowania
9.34							Rozszerzenie usług doradczych, informacji i szkoleń dla właścicieli lasów	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	Niewielkie zainteresowanie ze strony odbiorców
9.35							Łączenie kompleksów leśnych, zwłaszcza w obszarze korytarzy ekologicznych na obszarach wododziałów	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	Brak finansowania
9.36							Poprawa rozpoznania zasobów różnorodności biologicznej w lasach	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	Nieprzewodzenie systematycznej inwentaryzacji zasobów
9.37							Prowadzenie zalesiania terenów nieprzydatnych rolniczo równoległe z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	Brak finansowania

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
9.38							Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki)	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	Brak systematyczności
9.39							Zapewnienie lasom i zadrzewieniom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym, w tym kształtowaniu granicy rolno-leśnej i ochronie krajobrazu	Zadanie monitorowane	Lasy Państwowe	MPZP nie obejmujące całego terenu miasta i gminy
9.40							Kontynuowanie promowania zachowań zgodnych z zasadami ochrony krajobrazu i przyrody poprzez zintensyfikowanie edukacji ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony przyrody, w tym ochrony lasów	Zadanie własne/ zadanie monitorowane	Lasy Państwowe, Miasto i Gmina Buk	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców

Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
10.1	10. Zagrożenia poważnymi awariami	Ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem skutków poważnych awarii	Straż pożarna, Starosta	Ilość prowadzonych szkoleń oraz instruktażów z zakresu występowania skutków poważnych awarii: 0 (2015 r.) Ilość awarii związanych z przewozem materiałów niebezpiecznych: 1	Ilość prowadzonych szkoleń oraz instruktażów z zakresu występowania skutków poważnych awarii: przynajmniej 1 w ciągu roku (2024 r.) Ilość awarii związanych z przewozem materiałów niebezpiecznych: 0	Zmniejszanie zagrożenia dla mieszkań-ców i środowiska z powodu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych	Dalsza edukacja społeczeństwa w związku z możliwością wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych	Zadanie własne/ monitorowane	Miasto i Gmina Buk, Straż Pożarna	Niewielkie zainteresowanie mieszkańców
10.2							Uwzględnianie zasad bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych w projektach organizacji ruchu na drogach na terenie powiatu	Zadanie monitorowane	Zarządcy dróg, Straż Pożarna	Brak finansowania
10.3							Doposażenie jednostek OSP	Zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk (OSP)	Brak finansowania
10.4							Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, sorbentów	Zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk (OSP)	Brak finansowania
10.5							Wprowadzenie systemu alarmowania/ostrzeżenia dla mieszkańców o nadzwyczajnych zagrożeniach	Zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk (OSP)	Brak finansowania

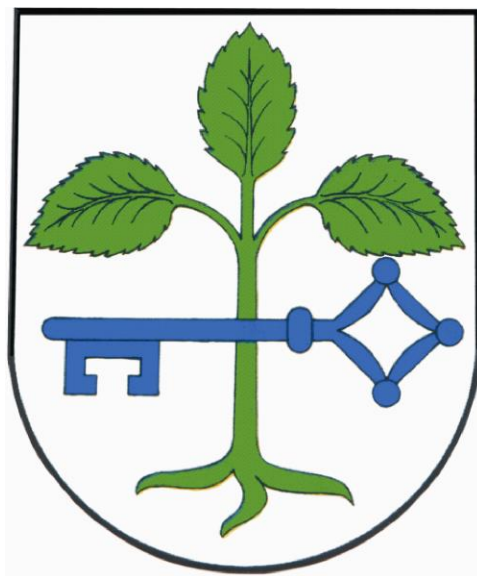
Załącznik 1

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadanie	Rodzaj zadania	Podmiot odpowiedzialny ¹ za realizację (+ jednostki włączone)	Ryzyka ²
			Źródło danych	Nazwa i wartość bazowa *	Nazwa i wartość docelowa					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
10.6							Modernizacja punktów alarmowych	Zadanie monitorowane	Miasto i Gmina Buk (OSP)	Brak finansowania

*Wartość bazowa odnosi się do roku 2014/2015 - Załącznik nr 1 do Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024 (Uchwała nr 216/2016 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 30 maja 2017 roku).

Załącznik nr 2

Harmonogram realizacji zadań własnych i monitorowanych wraz z ich finansowaniem dla Miasta i Gminy Buk

Poznań 2021 r.

Tab. 2 Harmonogram realizacji zadań własnych i monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
1.1	1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	Rozwój systemu ścieżek rowerowych i spacerowych oraz poprawa ich jakości	Miasto i Gmina Buk, Powiat Poznański	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ
1.2		Budowa ścieżki rowerowej o długości 1,6 km Kałwy-Niepruszewo (wzdłuż jeziora Niepruszeńskiego)	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN
1.3		Budowa systemów rowerów miejskich, uruchomienie wypożyczalni rowerów	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.4		Zwiększania udziału transportu zbiorowego w całkowitych przewozach pasażerskich	Przewoźnicy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.5		Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego "Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPF

³ Informacja z kol. B w „Tabeli: cele, kierunki interwencji oraz zadania”.⁴ Informacja z kol. H w „Tabeli: cele, kierunki interwencji oraz zadania”.⁵ Należy zapewnić zgodność z informacją podaną w kol. I w „Tabeli: cele, kierunki interwencji oraz zadania”.⁶ Suma szacunkowych kosztów.

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		pasażerskich na obrzasje oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie ilości połączeń kolejowych – dofinansowanie Poznańskiej Kolei Metropolitarnej (PKM)”								
1.6		Pomoc finansowa w formie dotacji celowej z budżetu gminy Buk na współfinansowanie przez Powiat Poznański realizacji zadania organizacji przewozów pasażerskich w zakresie publicznego transportu zbiorowego	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPF
1.7		Promowanie korzystania z istniejących linii kolejowych	Przewoźnicy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.8		Wsparcie w formie dotacji do wymiany przestarzałych pieców indywidualnych mieszkańców na bardziej efektywne	Miasto i Gmina Buk, osoby fizyczne	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	1 000 000,00	Budżet Miasta i Gminy Buk	PGN, WPOŚ
1.9		Wymiana oświetlenia wewnętrznego, sprzętu RTV, ITC i AGD	Interesariusze PGN, Gmina Buk, Powiat Poznański	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
1.10		Modernizacja infrastruktury oświetleniowej	Miasto i Gmina Buk	443000,00	0	0	0	443000,00	WFOŚGW	PGN, WPOŚ
1.11		Zastosowanie oświetlenia solarnego na obwodnicy miasta Buk	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	-
1.12		Zastosowanie inteligentnego systemu sterowania oświetleniem ulicznym	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.13		Rozwój wykorzystania ogniw fotowoltaicznych w systemach hybrydowych do zasilania urządzeń i instalacji infrastruktury drogowej (znaków, świateł ostrzegawczych)	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.14		Wprowadzenie bezpłatnych miejsc parkingowych dla pojazdów niskoemisyjnych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN
1.15		Budowa parkingów P&R, B&R, K&R w zakresie węzła przesiadkowego przy linii kolejowej Warszawa – Berlin w miejscowości Buk	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ,
1.16		Budowa zintegrowanego węzła	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPF

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		przeładkowego w Buku								
1.17		Zielone zamówienia publiczne	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Uchwała nr XX/133/2016 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 31.05.2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta i Gminy Buk”
1.18		Koordinacja Planowania Przestrzennego	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Uchwała nr XX/133/2016 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 31.05.2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta i Gminy Buk
1.19		Monitoring zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych	Miasto i Gmina Buk, Powiat Poznański	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ
1.20		Wspieranie działań Policji w zakresie remontów lub budowy nowych komisariatów na terenie Powiatu	Powiat Poznański; Pozostałe: Wydział Bezpieczeństwa, Zarządzania Kryzysowego i	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Uchwała nr XX/133/2016 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 31.05.2016 r. w sprawie

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		Poznańskiego	Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Poznaniu, Partnerzy: Komenda Miejska Policji w Poznaniu, Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu							przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta i Gminy Buk
1.21		Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców o wpływie używanego środka transportu na środowisko	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów						POŚ 2017-2020
1.22		Wprowadzenie sprawnego systemu sterowania ruchem ulicznym	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.23		Prowadzenie działań mających na celu zwiększenie przepustowości i płynności ruchu drogowego	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.24		Poprawa stanu technicznego pojazdów i dostosowanie wymagań dotyczących benzyn i oleju napędowego do norm europejskich	Właściciele pojazdów, przewoźnicy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
1.25		Zakup pojazdów niskoemisyjnych: spełniających normy EURO6, zasilanych paliwem alternatywnym	Przewoźnicy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.26		Modernizacja taboru komunikacji autobusowej, wymiana pojazdów na bardziej „ekologiczne”	Przewoźnicy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.27		Rozbudowa taboru transportu publicznego	Przewoźnicy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.28		Promocja ecodriving	Miasto i Gmina Buk, przewoźnicy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.29		Wprowadzanie systemów taryfikacyjnych	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.30		Wprowadzanie rozwiązań typu e-urząd	Miasto i Gmina Buk	3 600,00	43 000,00	23 000,00	23 000,00	92 600,00	budżet Miasta i Gminy	WPOŚ
1.31		Zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla transportu pieszego, rowerowego i komunikacji publicznej	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Uchwała nr XX/133/2016 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 31.05.2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta i Gminy Buk
1.32		Budowa i	Miasto i Gmina	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		modernizacja dróg	Buk, Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, Powiat Poznański							
1.33		Budowa ulic w Niepruszewie - ul. Akacyjowa i ul. Jarzębinowa, ul. Lipowa i ul. Jaśminowa	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPF
1.34		Budowa ulic w Wielkiej Wsi - ul. Różana (od ul. Liliowej do Kwiatowej), ul. Kalinowa Irysowa, cd. ul. Storczykowa, cd. ul. Różanej, ul. Fiołkowa i ul. Wrzosowa, projekt i budowa ul. Kwiatowa	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPF
1.35		Dotacja celowa na pomoc finansową dla Starostwa Powiatowego w Poznaniu na przebudowę drogi powiatowej pozamiejskiej ul. Otuskiej do drogi Nr 307	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPF
1.36		Przebudowa i budowa drogi gminnej Szewce - Dobieżyn - etap I	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPF
1.37		Poznańska Kolej Metropolitalna. Węzły integracji (ZIT) -	Powiat Poznański, Zarząd Dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		budowa systemu funkcjonalnych punktów przesiadkowych (wraz z budową ścieżek rowerowych wzdłuż dróg powiatowych)	Powiatowych, samorząd gminy, Metropolia Poznań							
1.38		Monitoring zachowań komunikacyjnych mieszkańców powiatu poznańskiego	Powiat Poznański	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN
1.39		Rozbudowa i modernizacja sieci transportu publicznego – kreowanie nowych połączeń	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ
1.40		Promocja transportu publicznego na terenie powiatu poznańskiego poprzez tworzenie zintegrowanej platformy internetowej z planerem podróży	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
1.41		Wspomaganie gmin w zakresie wprowadzania nowych form zarządzania transportem publicznym na terenie powiatu poznańskiego	Powiat Poznański, partnerzy: gminy powiatu poznańskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.42		Termomodernizacja budynków	Miasto i Gmina Buk	0	0	350 000,00	0	350 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	PGN, WPOŚ, WPF

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		użyteczności publicznej Miasta i Gminy Buk wraz z montażem odnawialnych źródeł energii (budynek OSP BUK)								
1.43		Termomodernizacja i modernizacja energetyczna budynków	Powiat Poznański, Partnerzy: Ośrodki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, socjalne, zdrowotne zarządzane przez Powiat, Metropolia Poznań	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ
1.44		Prowadzenie w możliwie szerokim zakresie prac modernizacyjnych obiektów zarządzanych przez samorząd, a także propagowanie wśród mieszkańców miasta i gminy oraz właścicieli obiektów usługowo-handlowych podejmowanie takich działań	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
1.45		Stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych	Osoby prywatne, przedsiębiorstwa budowlane, deweloperzy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		obiektów, budownictwo pasywne								
1.46		W ramach planu zagospodarowania przestrzennego i planów miejscowych koordynowanie rozwoju poszczególnych systemów energetycznych i ich zakresów działania w pokrywaniu potrzeb ciepłych miasta w oparciu o zasady określone w aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Buk”	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.47		Prowadzenie współpracy międzygminnej z sąsiednimi gminami mającą na celu poprawę bezpieczeństwa energetycznego gminy a także zmniejszenie niskiej emisji	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.48		Prowadzenie działań zmierzających do eliminacji systemów grzewczych zasilanych paliwem	Miasto i Gmina Buk, osoby prywatne	Bez kosztów						POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		tradycyjnym								
1.49		Wprowadzanie ekologicznych nośników energii, w tym wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Miasto i Gmina Buk, osoby prywatne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.50		Budowa farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	osoby prywatne, osoby prawne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.51		Uwzględnienie z miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii	Miasto i Gmina Buk	80 000,00	80 000,00	100 000,00	100 000,00	360 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
1.52		Promocja odnawialnych źródeł energii	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów						WPOŚ
1.53		Edukacja ekologiczna mieszkańców nt. korzystania z proekologicznych nośników energii, unikania spalania odpadów w piecach domowych	Miasto i Gmina Buk	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	4 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	POŚ 2017-2020
1.54		Budowa sieci gazowej w następujących rejonach gminy:	Dostawca gazu	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		Wiktorowo-Pawłówko								
1.55		Dalsze wprowadzanie systemów zarządzania środowiskiem ISO 14 000 oraz dobrowolnych działań nienormatywnych (np. czystsza produkcja) w zakładach przemysłowych	Przedsiębiorcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.56		Wdrażanie nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku (BAT)	Przedsiębiorcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.57		Instalowanie urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powstałych w procesach technologicznych oraz poprawa sprawności funkcjonujących urządzeń	Przedsiębiorcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.58		Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych odnośnie przestrzegania obowiązków nałożonych pozwoleniami na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	WIOŚ	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
1.59		Stymulowanie modernizacji i hermetyzacji procesów technologicznych w zakładach zgodnie z obowiązującymi przepisami	Przedsiębiorcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.60		Obniżenie emisji przemysłowych poprzez realizację programu gazyfikacji	Osoby prawne (osoby gospodarcze)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.61		Rozwój drobnego przemysłu rolno-spożywczego wykorzystującego istniejące warunki przyrodnicze oraz zaplecze w postaci aglomeracji Poznania	Osoby prywatne, przedsiębiorcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.62		Poprawa efektywności energetycznej procesów technologicznych poprzez wytworzenie i dystrybucję energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii	Osoby prywatne, przedsiębiorcy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
1.63		Właściwe gospodarowanie terenami przemysłowymi	Przedsiębiorcy, Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów						POŚ 2017-2020
1.64		Instalacje oczyszczania powietrza poprocesowego na terenie zakładów	ZM GOAP	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		gospodarki odpadami								
1.65		Instalowanie odnawialnych źródeł energii	Osoby fizyczne, instytucje państwowe, zakłady pracy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ
1.66		Instalowanie odnawialnych źródeł energii tj. modułów fotowoltaicznych „PV”	Osoby fizyczne, instytucje państwowe, zakłady pracy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ
1.67		Promowanie oraz popularyzacja najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii w szczególności energii wiatrowej i biomasy, w tym rozwiązań technologicznych, administracyjnych i finansowych	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów						POŚ 2017-2020
1.68		Wsparcie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii wytwarzanej w oparciu o źródła odnawialne	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
1.69		Realizacja planów edukacyjnych dla szkół z zakresu OZE	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów						PGN
1.70		Montaż modułów fotowoltaicznych oraz instalacji podgrzewania ciepłej wody użytkowej w oparciu o	Powiat Poznański	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		zastosowanie systemu solarnego								
1.71		Edukacja ekologiczna obejmująca tematykę gospodarki niskoemisyjnej, OZE, efektywności energetycznej, a także promująca prawidłowe postawy, w tym działania przyczyniające się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych	Powiat Poznański	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN
2.1	2. Zagrożenia hałasem	Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego oraz kolejowego	WIOŚ	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
2.2		Przestrzeganie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w odniesieniu do nowo zagospodarowywanych terenów: stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
2.3		Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem z wyznaczeniem	Miasto i Gmina Buk	80 000,00	80 000,00	100 000,00	100 000,00	360 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
		obszarów ograniczonego użytkowania wokół głównych dróg i linii kolejowych tam, gdzie przekroczony jest dopuszczony w rozporządzeniu poziom hałasu w porze nocnej oraz całej trasy 307 w obrębie całej gminy								
2.4		Lokalna poprawa klimatu akustycznego poprzez tworzenie pasów zieleni osłonowej, izolacyjnej	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
2.5		Prowadzenie kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
2.6		Lokalne ograniczenia prędkości ruchu na terenie zwartej zabudowy	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
2.7		Zmniejszenie udziału pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
2.8		Dążenie do poprawy płynności ruchu poprzez odpowiednią organizację ruchu	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
2.9		Stosowanie tzw. „cichych” nawierzchni podczas remontów i przebudów istniejącej sieci drogowej	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
2.10		Modernizacja nawierzchni dróg	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
2.11		Wyznaczanie szlaków i budowa nowych ciągów dróg rowerowych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
2.12		Pogłębianie świadomości społecznej o negatywnym wpływie hałasu na człowieka (edukacja ekologiczna)	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów						POŚ 2017-2020
2.13		Przyjęcie uchwał wprowadzających zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na jeziorze Niepruszewskim	Zarząd Powiatu Poznańskiego	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
2.14		Budowa ekranów akustycznych	Zarządcy dróg	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
3.1	3. Pola elektromagnetyczne	Prowadzenie badań pól elektromagnetycznych i gromadzenie danych o źródłach promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
3.2		Dalsze prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	WIOŚ	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
3.3		Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Miasto i Gmina Buk	80 000,00	80 000,00	100 000,00	100 000,00	360 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
3.4		Ograniczanie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów własnych						WPOŚ
3.5		Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
3.6		Edukacja społeczeństwa dotycząca rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych w szczególności oddziaływaniem stacji bazowych telefonii komórkowych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
4.1	4. Gospodarowanie wodami	Kontynuacja prac związanych z modernizacją i odbudową systemów melioracyjnych	Spółki wodne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
4.2		Dofinansowanie działalności spółek wodnych w zakresie modernizacji systemów melioracyjnych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ, POŚ powiatowy
4.3		Remonty przepustów i budowli piętrzących wody	Spółki wodne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.4		Konserwacja rowów melioracyjnych	Spółki wodne	70 000,00	80 000,00	80 000,00	100 000,00	330 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk (dotacja dla Spółki Wodnej)	WPOŚ
4.5		Naprawa/konserwacja systemów drenarskich i rurociągów melioracyjnych na użytkach rolnych	Spółki wodne	20 000,00	30 000,00	30 000,00	40 000,00	120 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk (dotacja dla Spółki Wodnej)	WPOŚ
4.6		Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych	Spółki wodne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
4.7		Utrzymanie stawów wiejskich	Spółki wodne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.8		Konserwacja rzek, kanałów, rowów	Spółki wodne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.9		Rekultywacja jezior, stawów	Spółki wodne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.10		Ograniczanie wpływu zanieczyszczeń z rolnictwa na jakość wód	Właściciele gruntów, WODR, Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
4.11		Ochrona wód przed eutrofizacją	Właściciele gruntów, WODR, Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
4.12		Podejmowanie działań ograniczających wpływ zanieczyszczeń obszarowych na zasoby wodne	Właściciele gruntów, WODR, Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
4.13		Działania zabezpieczające przed wystąpieniem oraz skutkami powodzi i suszy zgodnie ze zaktualizowanym Operatem przeciwpowodziowym Powiatu Poznańskiego	Powiat Poznański, Gminy, RZGW, WZMiUW	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ powiatowy
4.14		Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych/przeciw powodziowych	Spółki wodne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.15		Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych	Spółki wodne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.16		Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów zagrożenia powodziowego	Miasto i Gmina Buk	80 000,00	80 000,00	100 000,00	100 000,00	360 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
4.17		Plany operacyjne ochrony przed powodzią oraz plany zarządzania kryzysowego	Miasto i Gmina Buk	0	50 000,00	70 000,00	0	120 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
4.18		Wypożyczenie magazynu przeciwpowodziowego	Miasto i Gmina Buk	0	25 000,00	25 000,00	0	50 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
4.19		Programy obniżania strat wody	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.20		Działania edukacyjne oraz akcje promujące oszczędzanie wody	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.21		Zabudowa punktów pomiarowych zużycia wody wraz z wyposażeniem sieciowym	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.22		Edukacja rolników w zakresie ochrony wód	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
4.23		Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
5.1	5. Gospodarka wodno-ściekowa	Utrzymanie wysokiego standardu pracy stacji uzdatniania wody w Buku w celu dostosowania jakości wody pitnej do standardów unijnych.	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
5.2		Rozbudowa i przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Kalwach	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	7 626 815,06	75% - kredyt inwestycyjny, 25% - środki własne ZGK Sp. z o.o.	POŚ 2017-2020, WPOŚ, WPRiM
5.3		Zakup mobilnego zbiornika do dostarczania wody pitnej	ZGK Sp. z o.o. w Buku	0	0	0	60 000,00	60 000,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	-
5.4		Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Buk – ulica Kolejowa	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	475 495,85	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM
5.5		Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Wielka Wieć – ulice: Promienista, Tęczowa, Jasna	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	307 500,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM
5.6		Projekt i budowa sieci wodociągowej w miejscowości Buk między ulicami: Otuską a Dobieżyńską - MPZP	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	590 400,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
5.7		Projekt i budowa sieci wodociągowej w miejscowości Niepruszewo – ulica Ogrodowa	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	356 700,00	Środki własne ZGK Sp. Z o.o.	WPRiM
5.8		Projekt i budowa sieci wodociągowej w miejscowości Niepruszewo – ulice: Jęczmienna, Pszeniczna	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	568 852,69	Środki własne ZGK Sp. Z o.o.	WPRiM
5.9		Wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Szewce – ulica Strumykowa	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	123 000,00	Środki własne ZGK Sp. Z o.o.	WPRiM
5.10		Wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Niepruszewo – ulica Szkolna	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	123 000,00	Środki własne ZGK Sp. Z o.o.	WPRiM
5.11		Połączenie sieci wodociągowej i wymiana przyłączy w Niepruszewie – ulica Jarzębinowa	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	42 760,10	Środki własne ZGK Sp. Z o.o.	WPRiM
5.12		Budowa sieci wodociągowej w Szewcach – ulica Bukowska	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	67 527,00	Środki własne ZGK Sp. Z o.o.	WPRiM

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
5.13		Budowa sieci wodociągowej na odcinku z miejscowości Buk do miejscowości Wysoczka	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	76 716,32	Środki własne ZGK Sp. Z o.o.	WPRiM
5.14		Projekt i budowa sieci wodociągowej w Dobieżynie ul. Podgórna	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	31 466,71	Środki własne ZGK Sp. Z o.o.	WPRiM
5.16		Inteligentne systemy zarządzania siecią wodociągową	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
5.17		Modernizacja i budowa ujęcia wody	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
5.18		Likwidacja nieczynnych ujęć wody	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
5.19		Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości wody do picia	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
5.20		Ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych, szczególnie płytko zalegających zbiorników czwartorzędowych	właściciele gruntów, WODR, Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
5.21		Ochrona jakości wód płynących oraz w zlewni Jeziora Niepruszewskiego	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
5.22		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Buk między ulicami Dobieżyńsk a Otuską - MPZP	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	553 500,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM
5.23		Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Niepruszewo (nowe podziały) – ulice: Leśna, Poznańska, Bukowa, Dębowa	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	633 450,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM
5.24		Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wielka Wieć – ulice ks. Inf. T. Ratajczaka II etap – projekt i realizacja	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	381 300,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
4.25		Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Niepruszewo	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	12 709 282,50	Środki unijne, środki MiG Buk	WPRiM
5.26		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Dobieżyńcu – etap IIa (odcinek ulice: Powstańców Wlkp, Wodna, Topolowa)	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	1 572 236,96	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM
5.27		Projekt budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Buk, ulice: Lipowa, Zakładowa – dokumentacja techniczna)	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	36 900,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM
5.28		Projekt i budowa sieci kanalizacyjnej w Niepruszewie, Dobra Ryckie, ul. Żytnia	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	430 500,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM
5.29		Projekt i budowa sieci kanalizacyjnej w Niepruszewie, Dobra Ryckie, ul. Jęczmienna, Pszeniczna	ZGK Sp. z o.o. w Buku	-	-	-	-	615 000,00	Środki własne ZGK Sp. z o.o.	WPRiM
5.30		Edukacja ekologiczna na temat wpływu emisji zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków na środowisko	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ, POŚ powiatowy

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
5.31		Inteligentne systemy zarządzania siecią kanalizacyjną	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
5.32		Zagospodarowanie osadów ściekowych	ZGK Sp. z o.o. w Buku	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	1 200 000,00	Środki ZGK Sp. z o.o.	POŚ 2017-2020
5.33		Dalsze działania mające na celu zlikwidowanie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych stanowiących potencjalne źródło zanieczyszczeń wód podziemnych	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów własnych						POŚ 2017-2020
5.34		Aktualizowanie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz na gnojowice jak również płyt obornikowych	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów własnych						POŚ 2017-2020
5.35		Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków	Miasto i Gmina Buk	0	60 000,00	0	60 000,00	120 000,00	Budżet Miasta i Gminy Buk	WPF
5.36		Inwestycje w dziedzinie utylizacji ścieków na obszarach wiejskich nie posiadających oczyszczalni ścieków	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
5.37		Zwiększenie stopnia skanalizowania, w szczególności terenów wiejskich	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
5.38		Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, na terenach gdzie budowa systemów zbiorczych jest nieuzasadniona ze względu na uwarunkowania techniczne lub ekonomiczne	Osoby prywatne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
5.39		W ramach modernizacji taboru – zakup nowego pojazdu asenizacyjnego do wywozu nieczystości płynnych o pojemności co najmniej 16m ³	ZGK Sp. z o.o. w Buku	0	0	800 000,00	0	800,000,00	Środki własne Spółki ZGK	-
5.40		Zakup nowego pojazdu WUKO do ciśnieniowego czyszczenia kanalizacji, wpustów ulicznych	ZGK Sp. z o.o. w Buku	0	0	0	1 000 000,00	1 000 000,00	Środki własne Spółki ZGK	-

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
5.41		Dofinansowywanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków poprzez realizację Uchwały nr XV/115/20212 Rady Miasta i Gminy Buk z 31 stycznia 2012 w sprawie regulaminu przyznawania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Dotacja przyznawana jest dla miejsc gdzie nie przewiduje się budowy zbiorczego systemu kanalizacji deszczowej.	Miasto i Gmina Buk	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	200 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	POŚ 2017-2020, WPOŚ

Załącznik nr 2 - 220

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
6.1	6. Zasoby geologiczne	Ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Miasto i Gmina Buk	80 000,00	80 000,00	100 000,00	100 000,00	360 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
6.2		Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony złóż kopalin	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów własnych						WPOŚ, POŚ powiatowy

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
6.3		Prowadzenie sukcesywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych wraz z ich zagospodarowaniem	Właściciele gruntów	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
6.4		Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	WPOŚ
6.5		Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania wraz z zapisami o ochronie ich obszarów przed trwałym zainwestowaniem	Miasto i Gmina Buk	80 000,00	80 000,00	100 000,00	100 000,00	360 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	POŚ 2017-2020, WPOŚ
7.1	7. Gleby	Racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów nie przekraczające zalecanych dawek	Właściciele gruntów, WODR	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
7.2		Wapnowanie gleb, odpowiednie nawożenie wzbogacające glebę w składniki mineralne i próchnicę	Właściciele gruntów, WODR	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
7.3		Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony gleb	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ, POŚ powiatowy
7.4		Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych.	Właściciele gruntów, WODR, ARiMR	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
7.5		Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	Właściciele gruntów, WODR, ARiMR	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
7.6		Zachowanie mozaiki krajobrazów rolniczych	Właściciele gruntów	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
7.7		Przyjęcie jako wiodącej funkcji rolniczej dla gminy w oparciu o rodzinne średniej i dużej wielkości gospodarstwa rolne	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
7.8		Ochrona przed zmianą użytkowania gruntów rolniczych klas I-III w zachodniej i południowej części gminy oraz gleb organicznych (w tym: torfowych, mułowo - torfowych, murszowych)	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów własnych						POŚ 2017-2020
7.9		Zachowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed zabudową (szczególnie na obszarach gleb chronionych zachodniej i południowej gminy)	Właściciele gruntów, Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
7.10		Prowadzenie badań gleby i ziemi oraz monitorowanie ich stanu na podstawie dostępnych wyników	OSChR	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
7.11		Rekultywacja i rewitalizacja przyrodnicza terenów zdegradowanych i zdewastowanych (np. wyrobiska poźwirowe)	Miasto i Gmina Buk, Starostwo Powiatowe w Poznaniu	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
7.12		Racjonalne wykorzystanie istniejących terenów zainwestowanych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
7.13		Doposażenie jednostek SP w sprzęt do remediacji terenów zanieczyszczonych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
7.14		Zakup samochodu specjalistycznego dla OSP Buk	Miasto i Gmina Buk	0	1 500 000,00	0	0	1 500 000,00	Budżet Miasta i Gminy Buk; MSWiA; NFOŚiGW	-
8.1	8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Prowadzenie wspólnej polityki odpadowej w ramach Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”	ZM GOAP	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN
8.2		Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych	ZM GOAP						Oplata za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z art. 6r ust.2 ucpg oraz Uchwała Zgromadzenia ZM GOAP nr LVI/280/2020 (uchwała wchodzi w życie w dniu 01.09.2020 r.)	WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
8.3		Budowa stacji przeładunkowych	ZM GOAP	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
8.4		Wypożyczenie w pojemniki i kontenery na odpady na terenach zamieszkałych	ZM GOAP	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
8.5		Wypożyczenie w pojemniki/kontenery do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Odbierający odpady, właściciel lub zarządca nieruchomości	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
8.6		Budowa PSZOK w Buku	ZM GOAP	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ, WPGO
8.7		Obsługa odbioru odpadów przez nowoczesne, niskoemisyjne pojazdy	ZM GOAP	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
8.8		Budowa/modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów	ZM GOAP	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
8.9		Rozbudowa składowisk odpadów komunalnych	ZM GOAP	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
8.10		Promocja budowy przydomowych kompostowników	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
8.11		Działania edukacyjne dla mieszkańców	ZM GOAP	225 000 w ramach ZM GOAP	225 000 w ramach ZM GOAP	225 000 w ramach ZM GOAP	225 000 w ramach ZM GOAP	900 000 w ramach ZM GOAP	Oplata za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z art. 6r ust.2 ucpg oraz Uchwała Zgromadzenia ZM GOAP nr LVI/280/2020 (uchwała wchodzi w życie w dniu 01.09.2020 r.)	WPOŚ
8.12		Rekultywacja składowisk odpadów lub zamkniętej kwatery – rekultywacja Składowiska Odpadów Wysoczka	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ, WPGO
8.13		Demontaż i unieszkodliwienie azbestu	Miasto i Gmina Buk, Starostwo Powiatowe	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	120 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ, WPF

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
8.14		Zagospodarowania osadów ściekowych	ZGK Sp. z o.o. w Buku	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
9.1	9. Zasoby przyrodnicze	Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.2		Zakup budek lęgowych dla gatunków chronionych	Miasto i Gmina Buk	0	3 000,00	0	3 000,00	6 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
9.3		Program ochrony kasztanowców	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
9.4		Program ochrony starych drzew na terenach zurbanizowanych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
9.5		Nasadzenia drzew miododajnych	Miasto i Gmina Buk	30000	30000	30000	30000	120 000	budżet Miasta i Gminy Buk; Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (dotacja)	-

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
9.6		Wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.7		Ochrona korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.8		Pozostawienie terenów cennych przyrodniczo i objęcie ich ochroną jako użytki ekologiczne - wskazane korytarze ekologiczne, wały ozowe	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.9		Renaturalizacja i poprawa stanu zniszczonych ekosystemów, zwłaszcza wodno-błotnych, rzecznych i leśnych	Miasto i Gmina Buk, właściciele i zarządcy terenów	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.10		Prowadzenie szkoleń i edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	Miasto i Gmina Buk, Szkoły, Przedszkola	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
9.11		Ograniczenie wycinki drzew i krzewów regulowane w postaci wydawanych decyzji oraz rekompensowanie wszystkich ubytków w postaci nasadzeń	Miasto i Gmina Buk	30000	30000	30000	30000	120 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	POŚ 2017-2020
9.12		Opracowanie inwentaryzacji oraz waloryzacji przyrodniczej, które stanowiłyby dokumenty wyjściowe do dalszych przedsięwzięć syntetyzujących wiedzę o bioróżnorodności badanego obszaru	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.13		Przygotowanie opracowania ekofizjograficznego Miasta i Gminy Buk z wykorzystaniem dokumentacji dotyczących inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.14		Identyfikacja uwarunkowań ekofizjograficznych z szczególnym uwzględnieniem ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
9.15		Wprowadzanie kolejnych form ochrony przyrody w postaci pomników przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i stanowisk dokumentacyjnych, przyrody nieożywionej	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	POŚ 2017-2020, WPOŚ
9.16		Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	Bez kosztów	POŚ 2017-2020, WPOŚ
9.17		Przestrzeganie wymagań ochrony przyrody w odniesieniu do obiektów turystycznych i rekreacyjnych w aspekcie ochrony walorów przyrodniczych	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów własnych						POŚ 2017-2020
9.18		Kontynuacja prac związanych z utrzymaniem i rozwojem terenów zieleni	Miasto i Gmina Buk	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	200 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	POŚ 2017-2020, WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
9.19		Selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo oraz ochrona tych terenów przed zainwestowaniem i tzw. dzikim zagospodarowaniem	Miasto i Gmina Buk	Bez kosztów własnych						POŚ 2017-2020
9.20		Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu	Miasto i Gmina Buk, Szkoły, Przedszkola, Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.21		Rozwój sieci szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek dydaktycznych	Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.22		Zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach cennych przyrodniczo	Właściele gruntów	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.23		Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej w ramach realizacji programu działań, mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	WODR, OSChR	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
9.24		Opracowanie i wdrażanie programów rolnośrodowiskowych	Osoby prywatne, ARIMR	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.25		Utrzymanie tradycyjnych rozłogów pól, zadrzewień śródpolnych i małych zagłębięć wraz z występującą florą	Właściciele gruntów	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020, WPOŚ
9.26		Usuwanie barszczu Sosnowskiego	Miasto i Gmina Buk	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	8 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
9.27		Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo	Właściciele i zarządcy nieruchomości	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
9.28		Zwiększanie lesistości i poprawa stanu lasów	Powiat Poznański; Partnerzy: Nadleśnictwa na terenie powiatu, Gminy powiatu poznańskiego, Właściciele lasów, nad którymi nadzór sprawuje Starosta Poznański (lasy niebędące własnością Skarbu Państwa), Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	PGN, WPOŚ
9.29		Tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.30		Opracowanie Planu urządzania lasów	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
9.31		Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własność Skarbu Państwa	Starosta	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
9.32		Lokalizacja zalesień i zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.33		Doskonalenie gatunkowej i funkcjonalnej struktury lasów	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.34		Rozszerzenie usług doradczych, informacji i szkoleń dla właścicieli lasów	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.35		Łączenie kompleksów leśnych, zwłaszcza w obszarze korytarzy ekologicznych i na obszarach wododziałów	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.36		Poprawa rozpoznania zasobów różnorodności biologicznej w lasach	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.37		Prowadzenie zalesiania terenów nieprzydatnych rolniczo równoległe z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

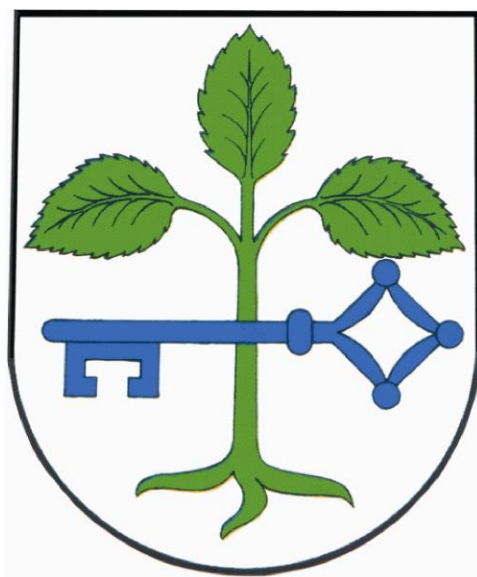
Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
9.38		Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki)	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.39		Zapewnienie lasom i zadrzewieniom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym, w tym kształtowaniu granicy rolno-leśnej i ochronie krajobrazu	Lasy Państwowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
9.40		Kontynuowanie promowania zachowań zgodnych z zasadami ochrony krajobrazu i przyrody poprzez zintensyfikowanie edukacji ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony przyrody, w tym ochrony lasów	Lasy Państwowe, Miasto i Gmina Buk	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
10.1	10. Zagrożenia poważnymi awariami	Dalsza edukacja społeczeństwa w związku z możliwością wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych	Miasto i Gmina Buk, Straż Pożarna	Bez kosztów własnych						POŚ 2017-2020

Załącznik 2

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Lp.	Obszar interwencji ³	Zadanie ⁴	Podmiot odpowiedzialny ⁵ (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania PLN					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	RAZEM ⁶		
10.2		Uwzględnianie zasad bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych w projektach organizacji ruchu na drogach na terenie powiatu	Zarządcy dróg, Straż Pożarna	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	POŚ 2017-2020
10.3		Doposażenie jednostek OSP	Miasto i Gmina Buk (OSP)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	WPOŚ
10.4		Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, sorbentów	Miasto i Gmina Buk (OSP)	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	200 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
10.5		Wprowadzenie systemu alarmowania/ostrzegania dla mieszkańców o nadzwyczajnych zagrożeniach	Miasto i Gmina Buk (OSP)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ
10.6		Modernizacja punktów alarmowych	Miasto i Gmina Buk (OSP)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	20 000,00	budżet Miasta i Gminy Buk	WPOŚ

Załącznik nr 3

Cele środowiskowe wybranych dokumentów strategicznych

Poznań 2021r.

I. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska
 - i. Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
 - ii. Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
 - iii. Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
 - iv. Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
 - v. Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
 - vi. Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska,
2. Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
 - i. Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
 - ii. Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
 - iii. Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
 - iv. Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast,
3. Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski
 - i. Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego,

II. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

1. Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
 - i. Kierunek interwencji – Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny

2. Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
 - i. Kierunek interwencji – Wsparcie dla podwyższania atrakcyjności inwestycyjnej Śląska oraz promocji zmian strukturalnych
 - ii. Kierunek interwencji – Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta
 - iii. Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich
3. Obszar wpływający na osiągnięcie celów *Strategii* – Transport
 - i. Kierunek interwencji – Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce
 - ii. Kierunek interwencji – Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności
4. Obszar wpływający na osiągnięcie celów *Strategii* – Energia
 - i. Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju
 - ii. Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej
 - iii. Kierunek interwencji – Rozwój techniki
5. Obszar wpływający na osiągnięcie celów *Strategii* – Środowisko
 - i. Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód
 - ii. Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
 - iii. Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego
 - iv. Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją
 - v. Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi
 - vi. Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami
 - vii. Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych,

III. *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej*

1. Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I)
 - i. Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód (I.1)
 - ii. Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (I.2)
 - iii. Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb (I.3)
 - iv. Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej (I.4)

2. Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II)
 - i. Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu (II.1)
 - ii. Kierunek interwencji: Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (II.2)
 - iii. Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (II.3)
 - iv. Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa (II.4)
 - v. Kierunek interwencji: Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (II.5)
3. Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III)
 - i. Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu (III.1)
 - ii. Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III.2)
4. Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV)
 - i. Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji (IV.1)
5. Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V)
 - i. Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania (V.1),

IV. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”

1. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię
 - i. Kierunek interwencji 2.1. Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
 - ii. Kierunek interwencji 2.2. Poprawa efektywności energetycznej,
 - iii. Kierunek interwencji 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
 - iv. Kierunek interwencji 2.7. Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
 - v. Kierunek interwencji 2.8. Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,

V. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki
 - i. Kierunek działań 1.2. Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych
 - a) Działanie 1.2.3. Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
 - b) Działanie 1.2.4. Wspieranie różnych form innowacji,
 - c) Działanie 1.2.5. Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),
 - ii. Kierunek działań 1.3. Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki
 - a) Działanie 1.3.2. Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,
2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców
 - i. Kierunek działań 3.1. Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,
 - a) Działanie 3.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
 - b) Działanie 3.1.2. Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
 - c) Działanie 3.1.3. Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),
 - d) Działanie 3.1.4. Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,
 - ii. Kierunek działań 3.2. Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia
 - a) Działanie 3.2.1. Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
 - b) Działanie 3.2.2. Stosowanie zasad zrównoważonej architektury,

VI. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

- i. Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności
- ii. Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko,

VII. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

- 1. Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
 - i. Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska
 - ii. Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom,

VIII. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

- 1. Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych
 - i. Kierunek interwencji 3.2. Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju
 - a) Przedsięwzięcie 3.2.1. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
 - b) Przedsięwzięcie 3.2.2. Zapewnienie ład przestrzennego,
 - c) Przedsięwzięcie 3.2.3. Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych,
- 2. Cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych
 - i. Kierunek interwencji 5.2. Ochrona praw i interesów konsumentów
 - a) Przedsięwzięcie 5.2.3. Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw,
 - ii. Kierunek interwencji 5.5. Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych
 - a) Przedsięwzięcie 5.5.2. Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi,
- 3. Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego
 - i. Kierunek interwencji 7.5. Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego
 - a) Przedsięwzięcie 7.5.1. Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego,

IX. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

1. Cel 3. Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego
 - i. Priorytet 3.1. Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej
 - a) Kierunek interwencji 3.1.3. Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,
2. Cel 4. Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa
 - i. Priorytet 4.1. Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego
 - a) Kierunek interwencji 4.1.1. Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną,
 - b) Kierunek interwencji 4.1.2. Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - c) Kierunek interwencji 4.1.3. Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
 - d) Kierunek interwencji 4.1.4. Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa,

X. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

1. Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
 - i. Kierunek interwencji 1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska
 - ii. Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
 - iii. Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów
2. Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
 - i. Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach,

XI. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

1. Cel szczegółowy 4. Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej
 - i. Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności,

XII. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

1. Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego

- i. Priorytet Strategii 4.1. Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej
 - a) Kierunek działań 4.1.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu,

XIII. *Polityka energetyczna Polski do 2030 roku*⁷

- 1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej
 - i. Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
 - ii. Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,
- 2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii
 - i. Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - ii. Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,
- 3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła
 - i. Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,
- 4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej
 - i. Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych
- 5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
 - i. Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
 - ii. Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,

⁷ Trwają prace nad projektem nowej polityki energetycznej państwa. POŚ powinny być spójne z aktualnie obowiązującym dokumentem.

- iii. Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
 - iv. Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
 - v. Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,
6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii
- i. Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen,
7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
- i. Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
 - ii. Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
 - iii. Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
 - iv. Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce,
 - v. Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

Uzasadnienie do uchwały Nr XXVIII/249/2021

Rady Miasta i Gminy Buk

z dnia 27 kwietnia 2021 r.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r., poz. 1219 z późn. zm.) organ wykonawczy gminy, sporządza gminny program ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

Obowiązek ten jest formalną przesłanką dla utworzenia Programu. Istnieją jednakże przesłanki faktyczne, związane z planowanym rozwojem gminy oraz realizacją zapisów dokumentów studialnych związanych ze zrównoważonym rozwojem Miasta i Gminy Buk.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 został opracowany jako rezultat wypełnienia przez samorząd obowiązku ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2020. poz. 1219 z późn. zm.), w której przewidziano, iż polityka ochrony środowiska jest prowadzona za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Program Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 powstał w zgodzie z wiodącym obowiązującym dokumentem strategicznym w zakresie ochrony środowiska, którym jest Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” –perspektywa, a w skali wojewódzkiej w zgodzie z Programem ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020.

Niniejszy dokument będzie pełnił rolę narzędzia zarządzania środowiskiem w skali gminy. Planuje się, że zarządzanie programem będzie realizowane z wyników monitorowania procesów zachodzących w kwalifikowanych obszarach analizy - w otoczeniu realizowanej polityki ekologicznej. Ww. dokument nie wpłynie ujemnie w żadnym wypadku na środowisko naturalne w mieście i gminie, wręcz przeciwnie stwarza ramy instytucjonalne, które pozwolą w należyty sposób chronić poszczególne komponenty środowiska na terenie Miasta i Gminy oraz podejmować działania w celu jego poprawy. Zapisy dokumentu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska. Realizacja zapisów Programu Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 nie spowoduje również wystąpienia oddziaływań skumulowanych ani transgranicznych. Niniejszy dokument nie wpływa negatywnie na poszczególne formy ochrony przyrody.

Dokument ten jest aktualizacją obowiązującego „Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” i większość realizowanych kierunków jest aktualna. Zaktualizowano również harmonogram rzeczowo-finansowy, w którym uwzględniono wykorzystanie środków finansowych UE, EOG, NFOŚiGW, WFOŚiGW i in., łącznie dla zadań własnych samorządu opracowującego Program Ochrony Środowiska i zadań monitorowanych na lata 2021-2024.

Przy opracowywaniu dokumentu założenia koncepcyjne oparto na metodyce zaproponowanej w „Wytocznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” Warszawa 2015 r. zmieniających dotychczas obowiązujący sposób prezentacji wyznaczonych celów i kierunków, a także strukturę „Programu (...)” i wprowadzających również nową terminologię. Pomimo zmian, głównie metodologicznych, zakres rzeczowy planowanego gminnego programu ochrony środowiska uwzględniającego cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach przetargowych (art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – tekst jednolity Dz. U. z 2020., poz. 1219 z późn. zm.) stanowi kontynuację kierunków działań już realizowanych, które aktualnie nazywane są kierunkami interwencji, i aktualizację obszarów strategicznych, zwanych aktualnie obszarami interwencji, przyjętymi w „Programie ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2017-2020”.

Powyższy dokumentem kompleksowo traktuje zadania ochrony środowiska poprzez określone priorytety i najistotniejsze kierunki działań wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2020., poz. 1219 z późn. zm.), jak i opracowanych ww. „Wytocznych” z 2015 r.

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk podlegał zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu w Poznaniu (Uchwała Nr 1916/2021 Zarządu Powiatu w Poznaniu

z dnia 14 stycznia 2021 r.), który w opinii zawarł uwagi do poszczególnych zagadnień. W projekcie dokumentu uwzględniono uwagi zamieszczone w załączniku do ww. Uchwały w tabeli 1 załącznika nr 1 w pkt. 1.8 rozszerzono zapis dotyczący podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania, zmieniono zapis w pkt. 1.58, skorygowano zapis w pkt. 3.3; 4.2; 5.41; 6.4. Skorygowano również zapis pkt. 5.41 w tabeli 2 załącznika nr 1. W całym dokumencie zaktualizowano informacje dotyczące publikacji aktów prawnych.

Na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.) w trybie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2021 r. poz. 247) organ opracowujący dokument zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowywaniu projektu Programu. Zgodnie z art. 39 ust. 1. ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, bez zbędnej zwłoki, podał do publicznej wiadomości informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i o jego przedmiocie ;
- 2) możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu;
- 3) możliwości składania uwag i wniosków;
- 4) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;
- 5) organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Na podstawie Obwieszczenia Burmistrza Miasta i Gminy Buk z dnia 18 listopada 2020 r. społeczeństwo zostało powiadomione o przystąpieniu do opracowania projektu Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.

Konsultacje społeczne do projektu Programu zostały przeprowadzone poprzez umieszczenie Obwieszczenia informującego o sporządzeniu dokumentu w poniżej wymienionych miejscach:

- a) stronie internetowej UM i G Buk (www.buk.gmina.pl w zakładce aktualności),
- b) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Buku pod adresem (bip.buk.gmina.pl) w zakładce Informacje o środowisku – Program Ochrony Środowiska, Plan Gospodarki Odpadami, Program oczyszczania z azbestu, PGN,
- c) tablicy ogłoszeń UM i G w Buku oraz,
- d) tablicach ogłoszeń Rad Sołeckich na terenie Gminy Buk.

W ustawowym terminie 21 dni społeczeństwo nie wniosło uwag do przedmiotowego dokumentu.

Odrębnymi pismami z dnia 18 listopada 2020 r. powiadomiono Przewodniczącego Rady Miasta i Gminy Buk oraz Prezesa Zarządu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Buku Sp. z o.o. o opracowaniu projektu Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028. W ustawowym terminie 21 dni nie wniesiono uwag do przedmiotowego dokumentu.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 i 2, art. 57 ust. 1 pkt. 2 i art. 58 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu, może po uzgodnieniu z właściwymi organami, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym Burmistrz Miasta i Gminy Buk pismami z dnia 18 stycznia 2021 r. znak IP.602.2.2020 wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z siedzibą ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79, 60-529 Poznań oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu z siedzibą ul. Noskowskiego 23, 61-705 Poznań, z prośbą o wyrażenie zgody na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 4 lutego 2021 r. znak WOO-III.410.60.2021.AM.1 wezwał Burmistrza Miasta i Gminy Buk do uzupełnienia złożonego wniosku z dnia 18 stycznia 2021 r. w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”. Pismem z dnia 17 lutego 2021 r. Burmistrz Miasta i Gminy Buk uzupełnił złożony wniosek z dnia 18 stycznia 2021 r. w powyższej sprawie. W treści swego uzasadnienia organ zawarł m. in. zapis, iż w piśmie z dnia 18 stycznia 2021 r. wskazano, że odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa, dotyczy projektu dokumentu stanowiącego niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętego Programu Ochrony Środowiska oraz dotyczy obszarów w granicach jednej gminy. Zmiany dotyczą głównie sposobu prezentacji danych oraz aktualizacji informacji o środowisku oraz aktualizacji założeń inwestycyjnych które będą zrealizowane na terenie gminy. Napisano również, że niniejszy dokument jest aktualizacją obowiązującego Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 i większość realizowanych kierunków jest aktualna. Zaktualizowano również harmonogram rzeczowo-finansowy, w którym uwzględniono wykorzystanie środków finansowych UE, EOG, NFOŚiGW, WFOŚiGW i in., łącznie dla zadań własnych samorządu opracowującego Program Ochrony Środowiska i zadań monitorowanych na lata 2021-2024. Pozostałe cele i działania pozostały bez zmian.

W wyniku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego mając na uwadze informacje zawarte w przedstawionej dokumentacji, charakter i rodzaj obowiązujących i planowanych zadań, przeprowadzoną już strategiczną ocenę oddziaływania dla obowiązującego dokumentu oraz zakres zmian wprowadzanych w obowiązującym Programie, a także mając na uwadze uwarunkowania określone w art. 49 cyt. ustawy z dnia 3 października 2008 r., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 22 lutego 2021 r. znak WOO-III.410.60.2021.AM.2 poinformował tut. organ, że możliwe jest odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu w dniu 9 lutego 2021 r. znak DN-NS.9011.109.2021 wydał Opinię Sanitarną, w której uzgodnił pozytywnie możliwość odstąpienia od procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”.

Mając na uwadze powyższe Burmistrz Miasta i Gminy Buk w dniu 19 marca 2021 r. wydał postanowienie, w którym postanowił odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”. Wydane postanowienie zostało zamieszczone w dniu 19 marca 2021 r. na:

- 1) stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Buku pod adresem (bip.buk.gmina.pl) w zakładce Informacje o środowisku – Program Ochrony Środowiska, Plan Gospodarki Odpadami, Program oczyszczania z azbestu, PGN, oraz Obwieszczenia i komunikaty,
- 2) tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Buku oraz,
- 3) tablicach ogłoszeń Rad Sołeckich na terenie Gminy Buk.

Ponadto w dniu 19 marca 2021 r. poprzez publiczne obwieszczenie Burmistrz Miasta i Gminy Buk zawiadomił społeczeństwo o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”. Obwieszczenie zostało w dniu 19 marca 2021 r. zamieszczone na:

- 1) stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Buku pod adresem (bip.buk.gmina.pl) w zakładce Informacje o środowisku – Program Ochrony Środowiska, Plan Gospodarki Odpadami, Program oczyszczania z azbestu, PGN, oraz Obwieszczenia i komunikaty,
- 2) tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Buku oraz,
- 3) tablicach ogłoszeń Rad Sołeckich na terenie Gminy Buk.

Realizacja przyjętych celów i kierunków działań w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Buk na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, pozwoli na uzyskanie równowagi między rozwojem gospodarczym gminy, a wymogami ochrony środowiska oraz doprowadzi do poprawy stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczo-kulturowego.

Program ma charakter niezwykle prorozwojowy w kontekście całej gminy Buk i powinien być traktowany priorytetowo. Jednocześnie, niepodejmowanie działań zmierzających do zmiany obecnej sytuacji, będzie skutkować dalszym nagromadzaniem problemów rozwoju i sytuacji patologicznych.

Program Ochrony Środowiska zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.) uchwalany jest przez radę gminy.

Przedłożony Program Ochrony Środowiska odpowiada wymogom stawianym tego typu opracowaniom wynikającym z zapisu art. 14 cyt. ustawy Prawo ochrony środowiska.

Uchwalony w takim kształcie Program Ochrony Środowiska będzie dokumentem strategicznym wykorzystywanym przez Burmistrza Miasta i Gminy Buk jako instrument zarządzania środowiskiem.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.